

ΜΑΘΗΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
 ΤΟΥ
 ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΙΝ	Γ. Δημητρακοπούλου.
Η ΕΘΝΙΚΗ ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ 25ης ΜΑΡΤΙΟΥ 1949	Έπίλογος τής όμιλίας τού Καθηγητού τής Φιλολογίας κ. Ι. Ζαΐρη.
ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ	Σπυριδώνας Βασιλειάδου.
ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΤΑ ΤΑΞΕΙΣ ΕΟΡΤΑΣΜΟΝ ΤΗΣ 25ης ΜΑΡΤΙΟΥ	Κλαΐρης Ξενίδου.
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΟΡΙΚΟΥ ΤΗΣ «ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΣ ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ»	Κλαΐρης Ξενίδου.
ΓΙΑΤΙ ΑΓΑΠΑΣ ΤΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ	Πάυλου Φ. Ίωαννίδου.
ΑΝΟΙΞΗ	Κυρ. Τσιούπρα.
ΤΟ ΧΡΥΣΟΝΕΙΡΟ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ ΜΑΣ	Έλ. Τσιάμα.
Η ΣΚΛΑΒΩΜΕΝΗ ΚΥΠΡΟΣ	Νίτσας Ματθαίου.
ΣΑΝ ΚΙ' ΑΠΟΨΕ	Χρυσ. Βασιλείου.
ΤΗΝ ΩΡ' ΑΥΤΗ	Θέλμας Έλευθεριάδου.
ΜΙΑ ΔΥΣΗ, ΜΙΑ ΖΩΗ	Ίωάννας Σάντη.
ΠΟΥ ΕΙΣΤΕ ΟΝΕΙΡΑ ;	Μίκη Ξενοφώντος.
Η ΖΩΗ	Χρυσ. Φαφουρτή.
ΤΟ ΠΕΤΑΓΜΑ	Γ. Χατζηπιερή.
ΕΝΑ ΟΝΕΙΡΟ ΜΟΥ	Νανᾶς Χρυσσοτομή.
ΣΜΙΓΟΥΝ ΔΥΟ ΑΘΩΑ	Π. Άδαμίδου.

(Συνέχεια "Οπισθεν).

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ 1/41)2

149

100
8
21
91

100

Handwritten scribbles and signatures at the bottom right of the page.

ΝΥΧΤΕΡΙΝΟ ΤΑΞΙΔΙ.....	Γ. Παπανικολάου.
ΑΠΟΥΣΕ.....	Π. Πέτρου.
ΑΝΟΙΞΗ.....	Παύλου Ίωαννίδου.
ΤΟ ΕΡΗΜΟΚΛΗΣΙ.....	Χρυστ. Σοφολέους.
ΤΟΥ ΤΟΙΧΟΥ ΤΟ ΡΟΛΟΪ.....	Σ. Πρωτοπαπᾶ.
ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ.....	Σ. Γεωργιάδη.
ΘΕΟΦΟΒΟΥΜΕΝΕΣ.....	Ἐλ. Παπακωνσταντίνου.
ΑΝΤΙΟ ΣΧΟΛΙΚΗ ΖΩΗ.....	Λίτσας Πιερίδου.
ΤΑ ΒΑΣΑΝΑ ΜΑΣ ΕΤΕΛΕΙΩΣΑΝ.....	Ν. Σιαφκάλη.
Ο ΕΦΙΑΛΤΗΣ.....	Ἄνδρ. Μάρκου.
ΜΑΝΑ.....	Νέδης Νικολαΐδου.
Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΜΑΣ.....	Γ. Παπανικολάου.
Η ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΜΑΣ.....	Π. Ἀδαμίδου.
Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΜΑΣ.....	Γ. Παπανικολάου.
ΟΙ Γ' ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΙ ΜΑΘΗΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ.....	Γ. Παπανικολάου.
ΕΡΑΝΟΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΝΤΑΡΤΟΠΛΗΚΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.....	
ΑΙ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΑΙ ΜΑΣ ΕΠΙΔΕΙΞΕΙΣ.....	
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ.....	Γ. Δημητρίου.
ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ.....	Χρυσταλ. Σοφοκλέους.
».....	Μαίρης Ἱερείδου.

ΣΧΟΛΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:— (Οἱ ἐπιτυχόντες εἰς τὰς ἀγγλικὰς ἐξετάσεις ORDINARY & DISTINCTION 1948.— Ἀπόφοιτοι Σχολικοῦ Ἔτους 1947—48.— Βραβεῖα ἀπονεμηθέντα τὸν Ἰούνιον τοῦ 1948.— Στατιστικαὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν.— Ἀπολογισμὸς Μαθητικῆς Προνοίας 1947—48.— Εἰσιτήριοι καὶ Κατατακτῆριοι Ἐξετάσεις 1948—49 κ. λ. π.)

**ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΑΜΕΙΟΥ ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
Ἄπο 21)6)1947 μέχρι 30)6)1948.**

ΕΣΟΔΑ	Λ.	Σ.	Γρ.	ΕΞΟΔΑ	Λ.	Σ.	Γρ.
Ἐπόλοιπον προηγούμενης χρήσεως	192	15	7	Εἰς ἀπόρους μαθητὰς καὶ μαθητριάς			
Καθαρὸν προῖον Χριστουγεν. Δένδρου	234	12	5	Γυμνασίου Βαρωσίων	362	10	0
Εἰσφοραὶ μαθητῶν καὶ μαθητριῶν				Διάφορα	11	10	0
Γυμνασίου Βαρωσίων	216	3	5	Δάνειον εἰς Γυμνάσιον διὰ σήματα	114	0	6
Εἰσφοραὶ Καθηγητῶν	19	1	0	Κατατεθειμένα παρὰ τῆ Ἰονικῆ Τραπέζῃ	231	13	0
» Πολιτῶν	14	14	0				
Προῖον μαθητικῆς παραστάσεως	3	18	7				
Εἰσφοραὶ Ἐπιτροπείας Μονῆς							
Ἀποστόλου Ἀνδρέα	24	0	0				
Εἰσφοραὶ Φιλοπτώχου Συλ. Βαρωσίων	10	0	0				
» Στοῦς «Εὐδαγόρας»	3	0	0				
Τόκοι μέχρι 30)6)48	1	8	0				
	719	13	6		719	13	6

Ἐν Βαρωσίοις τῇ 30ῃ Ἰουνίου 1948.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
(Ἐπ.) Κ. Π. Χατζηϊωάννου

Ο ΤΑΜΙΑΣ
(Ἐπ.) Χ. Φελλᾶς

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ
(Ἐπ.) Σκ. Συριώτης

ΟΙ ΕΛΕΓΚΤΑΙ
(Ἐπ.) Γ. Δημητρίου (Ἐπ.) Ι. Διονυσιάδης

ΑΓΩΓΗ

ΜΑΘΗΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΕΤΟΣ 1948-49

ΤΕΥΧΟΣ 30Ν

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.

ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΙΝ...

Ἀποτελεῖ μελαγχολικὴν ἀπασχόλησιν ἡ ἀπαρίθμησις τῶν πολλῶν καὶ διαφόρων δυσμενῶν παραγόντων κάτω ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐπιδιώκεται ὁ σκοπὸς τῆς ἀγωγῆς ἰδιαιτέρως εἰς τὰ Σχολεῖα Μ. Παιδείας. Τὸ μεταπολεμικὸ ρεῦμα διωχέτευσεν καὶ μέχρις ἐδῶ τοὺς ἐπικινδύνους νεωτερισμοὺς τοῦ ἔλλειψις σοβαρῶν διαφορόντων, τάσις πρὸς τὸ ἄκοπον κέρδος, ἄκαιρος ἰδεολογικὸς διαφορισμὸς, ἔλλειψις συνειδητοῦ σεβασμοῦ πρὸς τὰς ἀνωτέρας ἠθικὰς ἀξίας καὶ πρὸς τὰ εὐγενέστερα ἰδεώδη, εἶναι μεταπολεμικὰ προϊόντα. Ἐλλειψις καταλλήλων κτιρίων, εὐρυχώρων γυμναστηρίων, ἐποπτικῶν ὀργάνων, ἐργαστηρίων, βιβλιοθηκῶν, αἰθουσῶν διαλέξεων καὶ προβολῶν, οἰκοτροφείων, διοικητικῆς ὁμοιομορφίας προβάλλουν ὡς σοβαρὰ ἐμπόδια εἰς τὴν μορφωτικὴν ἀποστολὴν τῶν ἐκπαιδευτηρίων. Ὁ Ἕλλην ἐκπαιδευτικὸς ἐνδιαφέρεται ζωηρῶς ν' ἀνταποκριθῆ καὶ εἰς τοὺς δύο τομεῖς τῆς ἀποστολῆς του· καὶ διὰ τὴν δημιουργίαν γονιμοτέρου ψυχικοῦ μαθητικοῦ ὕλικου καὶ διὰ τὴν κατὰ τὸ δυνατόν ἄρσιν τῶν τεχνικῶν ἐμποδίων.

Ὁ Ἕλλην ἐκπαιδευτικὸς μὲ τὴν διαρκῆ τάσιν πρὸς εὐρείαν ἐπιστημονικὴν μόρφωσιν, μὲ τὴν ἀνθρωπιστικὴν του κατεύθυνσιν, μὲ τὴν κατὰ τὸ δυνατόν πολυμερῆ κοινωνικὴν δρασίαν, μὲ τὴν διαρκῆ καὶ ἀνεξάντλητον διάθεσιν πρὸς ἐργασίαν, μὲ τὴν ἀσβεστη φλόγα τῆς ἀγάπης πρὸς τὸ Σχολεῖον, μὲ τὴν αὐτοθυσίαν καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὸ παιδί, θὰ δυνηθῆ νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὴν ὄντως ὑψηλὴν ἀποστολὴν του. Πιστεύομεν καὶ ἐλπίζομεν, ὅτι καὶ πάντες οἱ ἀρμόδιοι καὶ μὴ, θὰ θελήσουν νὰ βοηθήσουν τὸ ἔργον τοῦ Σχολείου. Ἡ εὐγενὴς χειρονομία ὠρισμένων ἐντίμων τῆς πόλεως πολιτῶν ἀραιώνουσα μέρος τῶν ὑφισταμένων ἐμποδίων, ἐλπίζομεν, ὅτι θὰ εὐρῆ μιμητὰς, οἵτινες θὰ θελήσουν νὰ συνδέσουν τὸ τίμιον ὄνομά τους μὲ μίαν ἀνωτέραν φιλοκοινωνικὴν καὶ ἀνθρωπιστικὴν πράξιν σκοποῦσαν νὰ βοηθήσῃ τὴν μόρφωσιν τῆς νεότητος τοῦ τόπου εἰς τὸν ὁποῖον ἐγεννήθησαν, ἠνδρώθησαν καὶ ἠῤδοκίμησαν. Τὸ ἐλπίζομεν καὶ τὸ περιμένομεν, διότι ἡ πόλις τοῦ Εὐαγόρου δὲν στερεῖται τοιούτων γενναιοφρόνων πολιτῶν.

Πιστεύοντες ἤδη, ὅτι ἡ ἔκδοσις ἐνὸς μαθητικοῦ περιοδικοῦ θὰ βοηθήσῃ τὸ Σχολεῖον διὰ τὴν ἐξασφάλισιν ἀρτιωτέρας τῶν τροφίμων του μορφώσεως, διὰ τὴν κατὰ τὸ δυνατόν πνευματικὴν των μόρφωσιν καὶ ἠθικὴν διάπλασίν των, διὰ τὴν ἐν τῷ πνεύματι τῆς εὐγενοῦς ἀμίλλης ἀπορρόφωσιν μεγάλου μέρους τῆς μαθητικῆς πνευματικῆς δραστηριότητος διὰ πᾶσαν λογοτεχνικὴν, καλλιτεχνικὴν, χριστιανικοκοινωνικὴν, ἀθλητικὴν καὶ ἐκδρομικὴν ἐξόρμησιν, ἐνισχύομεν πάσῃ δυνάμει τὴν ἔκδοσιν τοῦ τόσο ὠραίου μαθητικοῦ μας περιοδικοῦ «Ἡ Ἀγωγή» καὶ ἐλπίζομεν, ὅτι τὸ ἐλεύθερον τοῦτο μαθητικὸν βῆμα θὰ δώσῃ τὴν εὐκαιρίαν εἰς τοὺς μαθητὰς

και μαθητριάς μας να επιδείξουν πνευματικά προϊόντα αξια ιδιαίτερα και ευρύτερας προσοχής. Το εκπαιδευτικό του μαθητικού οργανισμού περιβάλλει με στοργήν ολόκληρος ο Σύλλογος του Γυμνασίου, οστις θέτει εις την διάθεσίν του τας υπηρεσίας του δι' οιονδήποτε σκοπόν, διότι φιλοδοξεί να ίδη τους μαθητάς και τας μαθητριάς του, να ευδοκιμούν και να προκόπτουν, διότι είναι αξίοι να επιτύχουν τούτο, αφ' ου διαθέτουν την ευφυϊαν της φυλής μας και την προγονικήν πνοήν της, ητις έχαρισεν εις τον κόσμον τα άθανατα και αναλλοίωτα πνευματικά δημιουργήματα, τα όποια και πάντοτε και τώρα φωτίζουν τον δρόμον της ανθρωπότητος.

Η αγάπη προς την ελευθερίαν, ο σεβασμός προς την θρησκείαν και η λατρεία προς την πατρίδα είναι ύψηλα επιταγαί όλων των εποχών της ενδόξου ιστορίας του εκλεκτού έθνους μας, ελπίζομεν δέ, ότι τα ύψηλα αυτά διδάγματα θα κινούν την σκέψιν και της σημερινής Έλληνικής Νεότητος επ' αγαθῶ της κοινωνίας, της οικογενείας, της θρησκείας και της πατρίδος.

Γ. Δημητρακόπουλος.

Η ΕΘΝΙΚΗ ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ 25 ΜΑΡΤΙΟΥ 1949

Επίλογος της ομιλίας του Καθηγητού της Φιλολογίας
κ. ΙΩΑΝΝΗ ΖΑΪΡΗ.

«Στό μαυρο άπάνου Γολγοθά των Έθνικῶν
καμηῶν, θεΐε Άγγελε του τραγουδιού, βόηθα
ν' άνθίσση ο κρίνος των Ευαγγελισμών».

Και τώρα σεις, οι νεαροί βλαστοί του άειθα-
λοῦς Κυπριακού δένδρου, σεις η άνοιξη του Έ-
θνους, σεις αγαπητοί μου μαθηταί και μαθήτριες,
που σι' άνθισμένα νεϊάτα σας άστράφτει η λεβεντιά
κι' η λάμψη της Κύπρου όλης, άντλήσετε θάρρος
και πίστη από τη ψυχή και το πνεῦμα, που ένσαρ-
κώνει η 25η Μαρτίου, η ημέρα της χαράς και των
ελπίδων, η εορτή της ελευθερίας. Από την ημέραν,
που έδωκε στο ύπόδουλο γένος—που πρόσμενε το
κάλεσμα το μέγα—το σύνθημα του λαμπρού ύπερ
της ένθνευσερίας άγώνα, του άγώνα που το ξεπάσμα
του χαρακτηρίστηκε από τους κοντόφθαλμους ίσχυ-
ρους σαν παραφροσύνη, διεξήχθηκε όμως με Έλλη-
νική καρδιά, με πίστη Χριστιανική, που μεγαλοου-
ρει και θριαμβεύει και με τη πεποίθηση πως:

«Η μεγαλωσύνη στα έθνη δέν μετριέται με το
στρέμμα, με της καρδιάς το πύρωμα μετριέται και
με το αίμα».

Γι' αυτό και έφερε την Άνάσταση του Γένους
δείχνοντας στον κόσμο, πως οι δούλοι γίνονται
ελεύθεροι.

Θωρακίσετε τη ψυχή σας με τη φλόγα της λευτε-
ριάς και με πίστη, που ξεσκλαβώνει τις ψυχές και τα
βουνά μετακινεί.

«Λάβετε πνεῦμα ελευθερίας». Άνοιξτε διά-
πλατα τη ψυχή σας να την φωτίσει και να την θερ-
μάνη η άλήθεια και το φῶς της Έλληνικής πατρί-
δος, της οποίας την άκτινοβολόουσα μεγαλοουρία συγ-

κεντρώνει και προβάλλει εις τον κόσμο δια μέσου
των εκατονταετηρίδων ο Παρθενών, άφίστε να φω-
τίσει και να θερμάνη κάθε πτυχή της το ίλαρό και
γαλήνιο φῶς, που έλαμψε από το όρος των Έλαι-
ών και τον Γολγοθά.

Προσβλέψετε προς την Ελλάδα, η όποια με πλή-
ρη επίγνωση του προορισμού της—που είναι η δι-
σκής πάλη της άρετης και της Δικαιοσύνης κατά
της κακίας και της άδικίας—αίρει τον Σταυρόν του
νέου της Γολγοθά με θείαν έγκαρτέρηση και με τη
πίστη—κατά τον ποιητή—πως:

«Η Ελλάδα πάντ' άνάσταση μέσ' από το κρύο
χῶμα, πάντα θάχη ξαφνική και μιá δευτέρα πα-
ρουσία».

Αυτής της πατρίδος η νοσταλγία κι' η αγάπη
άφίστε να διαποιήση τη καρδιά σας.

Σάν άλλοι δέ Όδυσσεις κλειστε τ' αυτιά σας
στα γλυκόνχα ίσως, αλλά ψυχοφθόρα και ένδοξά
τραγούδια, που τραγουδούν οι ξελογιάστρες σειρήνες
των ημερών μας. Μή πάτε μακριά' μιá ματιά στα
όσα συμβαίνουν στη δούλη πατρίδα σας, μιá ματιά
στην ύπαιθρο και τα σύνορα της Έλληνικής πατρί-
δος, θα σας πείση για την άλήθεια. Με σκληροτά-
χηλη βία άποσπώνται απ' την άγκάλη της μητέρας
τα έλληνόπουλα και οδηγούνται σε κέντρα με άπο-
πνικτικά άνθελληνικήν άτμόσφαιρα, για να γυρίσουν
άργότερα σαν άλλοι Γενίσαροι και στρέψουν δολοφο-
νικά τα όπλα κατά της Πατρίδος. Άπάνθρωπα άρπά-
ζονται οι Έλληνοπούλες με' όλοφρυμούς για άνόσιους
σκοπούς και για να εκθρέψουν μισέλληνες. Ζητᾶ η μά-
να το παιδί και το παιδί τη μάνα μέσα σε θρήνους και
κοπετούς. Επίγειους παράδεισους υπόσχονται για να
ξυπατούν και παρασύρουν οι ψευδοπροφήται της
ισότητος και ψευδοκήρυκες της κοινωνικής εϋμερί-

ας, «οίτινες έρχονται προς ημάς εν ένδύμασι προβά-
των, έσωθεν δέ εισι λύκοι άρπαγες», άντ' αυτών δέ
δημιουργούν πεδία κλαυθμῶνος, έξαθλίωση άφάν-
ταστη, γύμνια, όρφάνια, καταφρόνια πρωτοφανή,
κόλαση σωστή. Γι' αυτό και η κατάρα του σταυρου-
μένου Έθνους θα είνε άνεξιλέωτος επί τας κεφα-
λάς των.

Με ψυχικό και πνευματικό όπλισμό τα έλληνο-
χριστιανικά ιδανικά που συμβολίζει η μεγάλη του
Έλληνισμού και της Χριστιανοσύνης ημέρα, η ή-
μέρα της Έλευθερίας, η 25η Μαρτίου, εισέλθετε
εις την λεωφόρο, που άσφαλῶς θα σας οδηγήση
εις την εκπλήρωση των πόθων σας. Εργάζεσθε
όπου έτάχθητε και θα ταχθῆτε, με τιμιότητα,
με δικαιοσύνη με ευσυνειδησία, με προσήλωση
και άφοσίωση στο καθήκον. Ετοιμασθῆτε να
άνταποκριθῆτε στη φωνή της Κύπρου μας, στη
κλήση της Μεγάλης Έλληνικής Πατρίδος. Είστε η
πιό τυχερή γενιά της Κύπρου, που τόσες και τόσες
πέρασαν με το μικρό παράπονο στα χείλη και το
πόνο στη καρδιά, γιατί δέν γευτήκαν το θείο δῶρο
της Έλευθερίας.

Τα σημεία των καιρῶν προμηνούν, ότι «ό
χρόνος έγγίζει».

Το δροσόλουστο άέρι και το γαλάζιο κῶμα απ'
τα άκρογιάλια της άδελφῆς σας Δωδεκανήσου σας
φέρουν το μεγάλο και έλπιδοφόρο μήνυμα του ερ-
χομού της Λευτεριάς και σας καλεϊ να την προ-
υπαντήσετε. Προϋπάντηση όμως σε τέτοιες περιπτώ-
σεις σημαίνει άγώνα έντατικό, καρτεροψυχία, θυσίες
κάθε λογῆς, θυσίες αίματος, γιατί αίμα είνε τα
λύτρα της Έλευθερίας. Υπέροχα προς τούτο παρα-
δείγματα προβάλλουν μπροστά σας οι ιερολοχίτες
των Θηβῶν και του Δραγατσανίου, οι τόσοι της Κύ-
πρου ηρωϊκοί μάρτυρες από της σεπτής του Έθνο-
μάρτυρος Κυπριανού μορφῆς—ό όποιος συναισθα-
νόμενος ότι την ώραν εκείνην έτέλει την υστάτην
λειτουργίαν και ότι το αίμά του ήτο «το ύπερ πολ-
λῶν εκχυνόμενον» έθηκε την ψυχήν αυτού ύπερ των
προβάτων,—μέχρι των άλλων εκλεκτῶν τέκνων της,
των συγχρόνων ηρώων, Ροδιωνος και Μιλτιάδου
Γεωργιάδη, του Άνδρέα Γεωργίου, των εκλεκτῶν
ηρωϊκῶν συμπολιτῶν σας, Λουκῆ Λιασιδή, Βαρνά-
βα Σιερίφη και Χρίστου Χριστοδουλίδη, οι όποιοι
με την πεποίθησιν ότι θεία είνε η δάφνη σαν πε-
θάνουν για την Ελλάδα και για μιá Κύπρο Έλευ-
θέρα, έγραψαν και υπέγραψαν με το αίμά τους νέες
ένθικες περγαμνές για τη Κύπρο, άποδείξαντες
και πάλι ότι η άγνή Έλληνική ψυχή στην άερινη
της Κύπρου Γῆ, κατά τον ποιητή, ζῆ και ζῆ και ζῆ.

Βρίσκεσθε, αγαπητή μου Έλληνική μαθητική νε-
ολαία, σχεδόν στο τέρμα-του δικαίου και νομίμου
τούτου άγῶνος σας' φανῆτε λοιπόν αξίοι των προ-
αγωνισθέντων και με την πίστιν, ότι «οι νομίμως
άθλοῦντες δικαίως στεφανοῦνται» βαδίσετε μπροστά.

Θά νοιώσετέ να σκιρτᾶ μέσα σας η χαρά κι' η
ίκανοποίηση, που δίνει η συμμετοχή στον άγώνα,
θα αισθανθῆτε τας δυνάμεις σας να ένδυναμούνται,

το ήθικό σας να αναπτεροῦται. Να είστε δέ βέβαιοι,
μα άπολύτως βέβαιοι πως σύντομα θα νάρθη σ' όλη
της τη μεγαλόπρεπη κι' άπλοϊκιά δημορφία η Έλληνική
Έλευθερία να δροσίση τη φλογισμένη δίψα σας και
να σας θερμάνη «υπό την σκέπη των πτερυγῶν της».
Ετσι θα αξιωθῆτε να δοκιμάσετε την χαράν εκείνην,
«ην έσχε» πριν από δυό χρόνια η σύγχρονή σας γενιά
της μαρτυρικῆς, μα τώρα, ὦ χαρά! ελευθερίας άδελ-
φῆς σας Δωδεκανήσου. Κι' ήταν ο δρόμος εκείνης
γιουστῶτος, άπελλιτικῶ γιομάτος με τριβόλους και πα-
γίδες. Κι' όμως, με τη βοήθεια του Θεού, η μέχρι
φανατισμού πίστη και λατρεία της στην Έλευθερία,
η άκατάβλητη αγωνιστική δύναμη, οι άκατάπαστοι
άγῶνες και θυσίες της, της έδωκαν το δικαίωμα, ὦ-
στερα από 630 χρόνια καταθλιπτικῆς σκλαβιάς, να ά-
κούση—ὅπως ο άγαθός και πιστός δούλος του Ευαγ-
γελίου—της μακαρίας φωνῆς «Εΐσελθε εις την χαράν
του Κυρίου σου». Και τώρα απολαμβάνουσα τους
καρπούς των μόχθων της σκέπεται από τη Σημαία της
Έλληνικής Έλευθερίας σ' όλη της τη γαλανόλευκη
μεγαλοπρέπεια και άνανπνεί το ζωογόνο της ελευθε-
ρίας άέρα.

Δέ γίνεται άλλοιῶς' πρέπει να περάση κανείς τη
δραματική περίοδο των φρικτῶν παθῶν, για να αξι-
ωθῆ να προσκυνήση και να χαρῆ και την Άγίαν
Άνάστασιν.

Για την Άνάστασιν αυτήν ετοιμασθῆτε λοιπόν
και σεις. «Μεταλάβετε από το άθάνατο κρασί του 21».
Βοηθός και σκεπαστής σας ο Θεός, συμπαραστή-
της σας σύσωμον το Έθνος και αϊ ψυχᾶ των τεθνε-
ώτων αγωνιστῶν' και θα τον ακούσετε, μην άμφιβάλ-
λετε καθόλου, θα τον ακούσετε με τη σειρά σας το
Άναστάσιμο μήνυμα:

Κύπρος, Άνάστα, είσαι Έλευθέρα.

Κι' έτσι, όταν οι μητρικές άγκάλες σφίξουν και
θερμάνουν με τη μητρική στοργή τους όλες τις Έλ-
ληνικές θυγατέρες, τις κατάκοπες και ταλαιπωρημένες
από τη μακρά δουλεία και βροῦν τη θεομῆ περιθαλ-
ψη, που τους ταιριάζει και, όταν ξε άλλου οι άκμαϊ-
οι ψυχικά οργανισμοί των θυγατέρων τούτων διοχε-
τεύσουν στον οργανισμό της λατρευτῆς μητέρας των,
τους γεμάτους ζωτικότητα χυμούς των και έπέλθη η
άπαραίτητη ένδεδειγμένη άφομοίωση, τότε θα προ-
έλθη η νέα και γνήσια Ελλάδα, η όποια κατά θεί-
αν βούλησιν θα ζῆ μέχρι συντελείας του κόσμου. Και
εφ' όσον είνε ιδέα, φῶς, ελευθερία, θα εκλείψη
«δντας ο κόσμος λείψη» κατά τον ένθικόν της Κύ-
πρου ποιητήν. Προς τούτο όμως, αφού βοηθήση ο
Άγγελος του τραγουδιού, στο μαυρο Γολγοθά των
σημερινῶν ξεθεμελιωμῶν, για ν' άνθίσση ο κρίνος των
Ευαγγελισμῶν, όλοι οι Έλληνες, ελεύθεροι και αλύ-
τρωτοι με δμόνοια και πειθαρχία, γιατί το προστά-
ζει από τα βάθη των αιώνων η φωνή της φυλής,
η καταματωμένη και έξαντλημένη απ' τη δουλεία
και το σημερινό γιγάντιο άθλό της πατρίδα, άπο-
βλέποντες άποκλειστικά και μόνο προς την σωτηρία
του Έθνους και με σύνθημά μας το του άθανάτου
Γέρον του Μωριά «Εγώ, η φαμίλια μου, τάρματα
μου, το αίμά μου, ὦ, τι έχω, είνε για την Ελλάδα».

ἄς βαδίσουμε θαρραλέα στὸν «ὑπὲρ πάντων ἀγῶνα» τῆς φυλῆς.

Μόνον μὲ τέτοιο πνεῦμα καὶ τέτοια ἀπόφαση θὰ δημιουργήσουμε τὴν νέα Ἑλλάδα ἀκμαία, ἐθνικὰ ὑπερήφανη καὶ ἀξιοπρεπῆ, οικονομικῶς αὐτάρκη, στρατιωτικῶς ἀσφαλισμένη ἀπὸ ξηρὰ καὶ θάλασσα ἐναντίον κάθε ἐξωτερικῆς ἐπιβουλῆς. Μιὰ Ἑλλάδα, στὴν ὁποία νὰ ἐπικρατήσῃ ἡ κοινωνικὴ δικαιοσύνη κατὰ τὸ «Δικαιοσύνην μάθετε οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς», ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀτόμου καὶ ἡ ὑπακοή στους νόμους τῆς Πατρίδος. Μιὰ Ἑλλάδα, ποῦ θὰ δώσῃ στὸ λαὸ τῆς μόρφωση ἀληθινὰ ἐθνικὴν καὶ ἀνθρωπιστικὰ μορφωτικὴν. Οὕτως ὥστε μὲ τὶς χαρακτηριστικὰς τῆ Φυλῆ ἀρετὰς καὶ μὲ τὴ βοήθεια τῆς Ἐργάνης Ἀθηνᾶς νὰ ἐπιτελέσῃ πάλι ἓνα ἀπὸ τὰ συνηθισμένα στὴν ἱερή τῆς γῆ θαύματα, συνεχίζουσα τοιοῦτοτρόπως τὴν ὑψηλὴν καὶ προνομιοῦχο αὐτῆς ἀποστολήν, στὴν ὁποία ἔταξεν αὐτὴν ἡ θεία Πρόνοια.

Μὲ τέτοιο πνεῦμα διαποτισμένοι προσήλθαμε στὸ μνημόσυνο τοῦτο τῶν θεμελιωτῶν τῆς Ἐλευθερίας μας. Ἄς ὀρκισθοῦμε δὲ, Ἕλληνες τῆς Κύπρου ἀδελφοί καὶ σείς, ἀγαπητῆ μου Ἑλληνικῆ μαθητικῆ νεολαία, ὅτι θὰ ἀναδειχθοῦμε ἀξιοὶ τῶν θυσιῶν καὶ μαρτυριῶν των, ἀξιοὶ τῆς βαρυνίμου καὶ προνομιοῦχο κληρονομίας, ποῦ μᾶς ἐκληροδότησαν οἱ Περσομάχοι ἀπὸ τοῦ Μιλτιάδου μέχρι τοῦ Μεγάλου

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Ὅσαν πανάκι, δύστηνη,
στὸ πέλαο ἀραγμένο
κι' ἀπ' τὴν γλυκεῖα πατρίδα του
μακρὰ ξενητεμένο

Οἱ καταγίδες σὲ κτυποῦν
τὰ κύματα σὲ δέρονουν
μύρια θαλασσινὰ θεριά
καταστροφὲς σοῦ φέρνουν

Ὅλόγυρα τρομακτικὰς
κατάρεις ἀντηχοῦνε
καὶ πεισμοῦ ἀνεμοὶ
μὲ λύσσα σὲ χτυποῦνε

Μὰ θὰ διαβῆ ἡ κακοκαιρία
καὶ θάρθη καλοκαίρι

Ἀλεξάνδρου, τοῦ καὶ καταλυτοῦ τοῦ Περσικοῦ κράτους, ἀξιοὶ τῶν θυσιῶν καὶ τῶν ἀγῶνων τῶν ὑπερασπιστῶν τῆς νύμφης τοῦ Βοσπόρου μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸ θυρικὸ μαρμαρωμένο βασιλιά, ἀξιοὶ τῶν ἠρωϊκῶν ἀγωνιστῶν καὶ ἐλευθερωτῶν τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Ἡπείρου μας, ἀνάμεσα στους ὁποίους διαλάμπουν οἱ μορφὲς τοῦ Παύλου Μελά καὶ τοῦ Λορέντζου Μαβίλλη, ἀξιοὶ τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ Ἀ' Παγκοσμίου πολέμου. Νὰ δειχθοῦμε ἀξιοὶ τῶν θυσιῶν τῶν μαρτυρικῶν ἀγωνιστῶν τῆς μεγάλης τοῦ Ἔθνους Ἰδέας στὶς πεδιάδες τῆς Μ. Ἀσίας, ἀξιοὶ τῶν σταυραετῶν τῆς Πίνδου καὶ τῆς Ἀλβανίας, ἀξιοὶ τῶν θυσιῶν καὶ τῶν ἀγῶνων, ποῦ ἀγωνίζονται οἱ ἀπαράμιλλοι σημερινοὶ πρόμαχοι τῆς Φυλῆς, οἱ ὁποῖοι ἀποδεικνύουν ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ εἶναι μιὰ, ἀκατάλυτη, συνεχῆς, ἀσνεομένη, γιὰτὶ πάλλεται ἀπὸ ἑλληνικὸ παλμὸ καὶ πίστη χριστιανικῆ, ποῦ μεταβάλλει τὸ πῦρ εἰς δρόσον καὶ τὸν θάνατον εἰς εὐθανασίαν. Καὶ τέλος ἄς ὀρκισθοῦμε ὅτι θὰ φανοῦμε ἀξιοὶ τῶν ἠρωϊκῶν ἀγῶνων τῶν τουρκομάχων τοῦ 1821, πάντων τῶν ὁποίων αἱ ψυχὰι θὰ ἀναπαύωνται ἐν ἀγαλλιάσει. Καὶ πρὸς τὰς ὁποίας:

«Κάθε παλμὸς μας ἄς γίνῃ εὐχή, μνημόσυνο, τραγούδι, κάθε κρυφὸς μας στοχασμὸς ἄς γίνῃ ἓνα λουλούδι», τὸ ἄρωμα τοῦ ὁποίου νὰ μοσχοβολήσῃ καὶ νὰ φθάσῃ σ' αὐτὲς ὡς «θυμίαμα εὐσομον» τῆς πρὸς αὐτὰς ὀφειλομένης αἰωνίας εὐγνωμοσύνης.

καὶ πρῶτα θὰ φυσηθῇ πιά
τ' ἀγριεμένο ἀέρι

Καὶ μὲ τραγούδια τὰ σχοινιά
οἱ ναῦτες σου θὰ λύσουν
καὶ τὸ πλατὺ τὸ πέλαος
γιὰ πάντα πιά θ' ἀφίσουν

Κι' ἓνα ἠλιόλουστο πρῶτ
τὸ μυρωμένο ἀέρι
στὴν ποθητὴ ἀκρογιαλιά
τῆς μάνας θὰ σὲ φέρῃ.

Σπυριδῶνα Βασιλειάδου
Ε'β Γυμνασίου.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΤΑ ΤΑΞΕΙΣ ΕΟΡΤΑΣΜΟΝ ΤΗΣ 25ης ΜΑΡΤΙΟΥ

Ἀπὸ τὶς ὠραιότατες ὁμιλίαις, πούγιναν ἀπ' τὰ παιδιὰ χωριστὰ σὲ κάθε μιὰ ἀπὸ τὶς μέσες καὶ ἀνώτερες τάξεις, παραθέτουμε ἑλλείψει χώρου ἀποσπάσματα μόνο ἀπὸ τὴν ὁμιλία τῆς μαθητρίας Κλαίρης Ξενίδου, τῆς Ε'β Τάξεως. Στὴν τάξι αὐτῇ, πού'ναι μικτὴ, μίλησε ἀκόμα κι ὁ μαθητὴς Λοῦζου Γεώργιος. Κι' οἱ δυὸ μίλησαν μὲ παλμὸ καὶ ψυχὴ Ἑλληνικῆ.

Στὴ δαφνοστόλιστη αἴθουσα, γεμάτη ἀπὸ Ἑλληνικὰς σημαῖες καὶ φορτωμένη ἀπ' τὶς μορφὲς τοῦ 21, ὁ καθηγητὴς τῆς τάξεως κ. Σκεῦος Συριώτης ἀνοίγοντας τὴν ἐορτὴν καὶ δίνοντας τὸν λόγο εἰς τοὺς μαθητὰς του ἀπηύθυνεν ἀπὸ καρδίας τὰ ἑξῆς:

Κύριε τῶν ΔΥΝΑΜΕΩΝ! Σὺ, τὸν ὁποῖον ἐλάτρευσεν ἡ Φυλὴ ἡ Ἑλληνικὴ καὶ κατὰ τὴν δόξαν αὐτῆς τὰ μεγαλεῖα Σου εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης διελάλησε· ὁ τὰ δεσμὰ τοῦ Ἄδου καταλύσας καὶ ἀναστὰς ἐκ τῶν νεκρῶν κραταίωσον ἐπὶ τὴν γῆν αὐτὴν ἐλευθέρους τοὺς υἱοὺς καὶ τὰς κόρας τῶν Ἑλλήνων! Ἐπίβλεψον ἐπὶ τὰ πονήματα τῆς ψυχῆς μας καὶ δεῖξον αὐτοῖς τὴν διὰ τῆς θυσίας ὁδὸν πρὸς τὴν ζωὴν!

Εὐλόγησον τοὺς ἐφήβους μου τούτους καὶ χάρισα αὐτοῖς ἐκπαγλότητα ψυχῆς, λαμπρότητα λόγου καὶ ἁρμονίαν χειλέων, κατὰ τὴν ἁγίαν αὐτὴν ὥραν, καθ' ἣν συνηγμένοι ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς δούλης Κύπρου εἰς τὴν ἐλευθέραν αὐτὴν τάξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ μας Γυμνασίου μὲ φλογισμένην καὶ λαχταρισμένην ψυχὴν ἐορτάζουν τὸ θαῦμα τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς καὶ τὴν οὐσίαν τῆς Διδασκαλίας σου!...

Παιδιὰ μου!

Ἀπὸ ἐδῶ, ὅπου σᾶς φέρνει σήμερα ἡ ψυχὴ τῶν καθηγητῶν σας, ἀντικρύζετε τὸ θέαμα τῆς ἐπαναστατημένης Ἑλλάδος! Ἐκεῖ πρὸς βορρᾶν, ἐπάνω ἀπὸ στεριὰς καὶ θάλασσες, ὁ περιούσιος Λαὸς τῶν Ἑλλήνων κηρύσσει τὴν Ἁγίαν Ἐπανάστασιν καὶ συντριβεῖ τὰ δεσμὰ τῆς δουλείας κι' ἡ ΛΕΥΤΕΡΙΑ μας τρομερὴ καὶ ἀδυσώπητη προβάλλει! Ἐμπρός! Χαίρετίστε τὴν σὴν μπουρλοτιέρηδες κι' ἀπάνω στὰ κανόνια ὀρκισθῆτε:

Θάνατος κάλλιο παρὰ ζωὴ αἰσχρὴ!

Ἀποσπάσματα ἀπὸ τὴν ὁμιλίαν τῆς μαθητρίας Κλαίρης Ξενίδου.

τῆς Ε'β Τάξεως.

«Συντριμμία οἱ ἀλυσίδες τῆς. Καὶ τώρα κι' ἀπὸ τὸν Ἅγιον Ἀγῶνα τῆς μαρτυρημένη ἡ χώρα, τὰ στήθη χρυσασμάτωτα καὶ μαρτυροκαμμένα, ξανοίγεται».

Ναί, σπάζουν τὶς βαρεῖες ἀλυσίδες τῆς σκλαβιάς, κι' ὀρμοῦν ἀκράτητοι κι' ἀγριεμένοι ἐναντία στὸ βάρβαρο. Στὸ πέρασμά τους, στὴν τόση τους ὀρμῇ, ὅλα σωριάζονται. Ἡμεγάλη Τούρκικη Αὐτοκρατορία σβύνει σὴν πυροτέχνημα, καὶ παντοῦ, σ' ὅλα τ' ἀκρογιαλίας, σ' ὅλα τὰ βράχια καὶ τὶς βουνοκορφές, κυματίζει περήφανα τὸ αἱματοβαμμένο λάβαρο τῶν Ἑλλήνων.

Τι κι' ἂν χιλιάδες ἥρωες ἔπεσαν στὶς ἐπάλλξεις ὀλοκαυτώματα τῆς μεγάλης ιδέας;

Τι κι' ἂν χάθηκε ὁ ἀνθὸς τῆς νεότητος, ἀφοῦ πέθανε γιὰ τὴ μάγισσα, τὴ μάνα τὴν τρανὴ, γιὰ τὴν Ἑλλάδα;

«Κι' ἂν εἶναι νὰ πεθάνωμε γιὰ τὴν Ἑλλάδα, θεῖα εἶν' ἡ δάφνη. Μιὰ φορὰ κανεὶς πεθαίνει».

Τι κι' ἂν σκοτώθηκαν γιὰ τὴ πλανεύστρα θεότητα—τὴ Λευτεριά—ἀφοῦ αὐτὴ ξαναγύρισε πάλιν πίσω στὴν πατρίδα τῆς τὴν Ἑλλάδα, καὶ στήθηκε θεόρατος βωμὸς μὲ στὶς καρδιές!

Τι κι' ἂν σκοτώθηκαν ἀφοῦ ἀπὸ τὰ κόκκαλά τους ξεπήδησε ἡ Λευτεριά κι' ἄπλωσε τοὺς πέπλους τῆς καὶ τύλιξε τὸ πιὸ μεγάλο μέρος τῆς γαλανῆς Πατρίδας!...

Πάνω ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα τὴ χώρα τοῦ φωτός, ἔπεσε ἡ μαύρη σκοτεινιά τῆς βαρβαρότητας.

Σ' αὐτοὺς τοὺς δύσκολους χρόνους, ἐκεῖνη ποῦ κράτησε ψηλὰ τὸ φρόνημα τῶν Ἑλλήνων, τὸ στήριγμα στὶς δύσκολες τοῦ γένους μας στιγμές, ἦταν ἡ Ἐκκλησία.

Οἱ παπάδες κι' οἱ καλόγηροι εἶναι ἐκεῖνοι ποῦ δίδαξαν στὰ γενναῖα Ἑλληνόπουλα μαζί μὲ τὴ λίγη ἀνάγνωση καὶ γραφὴ, τὴν ἀγάπη γιὰ τὴν πατρίδα. Τοὺς μίλησαν γιὰ τὸ ἐν-

δοξο παρελθόν της, και ξύπνησαν μέσα τους ένα κόσμο νέο, πλούσιο από ψηλά ιδανικά.

«Μην σκιάζεσθε στα σκότη! Ἡ Λευτεριά σάν τῆς αὐγῆς τὸ φεγγοβόλο ἀστέρι τῆς νύκτας τὸ ξημέρωμα θὰ φέρη!»

Κι' ἔτσι ἡ ιδέα τῆς Λευτεριάς εἰσχώρησε με στὶς νεανικὲς ψυχὲς καὶ θέρειψε ἡ λακτάρα τῆς Ἀνεξαρτησίας...

Ἡ μεγάλη στιγμή ἦταν πιά κοντά. Ὁ Ρῆγας Φερραῖος μὲ διάφορα ποιήματά του, ἐσκόρπισε τὸν ἐνθουσιασμό, καὶ θέρμανε τὸ ζῆλο γιὰ τὸ μεγάλο ιδανικὸ—τὴ Λευτεριά.

«Ὡς πότε παληκάρια νὰ ζοῦμε στὰ στενά, μονάχοι σάν λιοντάρια, στὶς ράχες στὰ βουνά. Σπηλαιῖς νὰ κατοικοῦμε, νὰ βλέπουμε κλαδιά, νὰ φεύγουμε τὸν κόσμο γιὰ τὴν πικρὴ σκλαβιά. Κάλλιο ναι μιὰς ὥρας ἐλεύθερη ζωὴ παρὰ σαράντα χρόνια σκλαβιά καὶ φυλακῆ».

Μὰ ἐνῶ στὴ Μολδοβλαχία ἡ ἐπανάσταση εἶχε ἀποτύχει, στὴν κυρίως Ἑλλάδα τώρα εἶχαν ἀνάψει τὰ αἵματα. Στὴν Πελοπόννησο, ὁ Παπαφλέσσας εἶχε ἐρεθίσει τὰ πνεύματα καὶ σήκωσαν περήφανα τὸ κεφάλι, κι' ἀγριεμένοι ζητοῦσαν ἐκδίκησι.

Τὴ μέρα πού ὁ Παπαφλέσσας μαζί με τὸν Πετρόμπεη μπῆκαν στὶς Καλάμες, τὴν 25ην Μαρτίου 1821, ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανὸς σήκωσε τὴ σημαία τῆς Ἐπανάστασης στῆς Ἁγίας Λαύρας τὸ μοναστήρι. Ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἐνωμένοι ἐπετέθησαν τότε ἐνάντια στὸ βάρβαρο, ἀκράτητο, ἔτοιμο νὰ θυσιαστοῦν.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ Η ΘΑΝΑΤΟΣ

Παντοῦ ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη ἀναψαν οἱ φωτιές. Ὁ μοσκομυρισμένος ἀπ' τὸ θυμάρι ἀέρας τῆς Ἑλλάδας μύριζε τώρα μπαροῦτι, φωτιά, αἶμα. Αἶμα ἡρώων. Οἱ Τοῦρκοι δὲν περίμεναν αὐτὴ τὴν ἐξέγερση. Ὑστερα ἀπὸ τεσσάρων αἰῶνων ὑποδούλωση νόμιζαν, πὼς πέθανε ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ. Μὰ γελάστηκαν.

«Ἡ Ρωμοσύνη ἐν φυλῇ σινότηριεση τοῦ κόσμου.—Κανένας ἐν ἐβρέθηκε γιὰ νὰ τὴν ἱξιλείψη.—Κανένας, γιὰτι σιέπη τὴν πού τ' ἄψη ὁ Θεὸς μου.—Ἡ Ρωμοσύνη ἐν νὰ χαθῆ, ὄντας ὁ κόσμος λείψη».

Νὰ, τώρα βλέπουν τὴ θὰ πῆ ψυχὴ. Ψυχὴ Ἑλληνική. Κάθε μάχη εἶναι καὶ μιὰ δόξα,

κάθε Ἕλληνας κι' ἓνας ἥρωας.

Μιαούλης, Παπαφλέσσας, Μπότσαρης, Διάκος, Κολοκοτρώνης, Κανάρης, Καραϊσκάκης, Ἀντροῦτσος, λαμπρὰ φωτεινὰ ἀστέρια πού λάμπουν στὸ στερέωμα τῆς δόξας τῆς Ἑλλάδας, ἀλύγιστοι μπρὸς στὸ θάνατο.

Χιλιάδες ἄγνωστοι ἥρωες χύσανε τὸ αἷμα τους γιὰ τὴ Λευτεριά τῆς χώρας τοῦ φωτός, γιὰ τὴν ἀνάσταση τοῦ Μεγάλου Γένους, ἀντάξιοι τοῦ Λεωνίδα καὶ τῶν τριακοσίων.

Χύσανε τὸ αἷμα τους ποτάμι γιὰ νὰ δώσουνε σὲ μᾶς, μιὰ Ἑλλάδα μεγάλη, πανένδοξη. Μιὰ πατρίδα τρανὴ με τὸ πῖο ἐνδοξο παρελθὸν πού θὰ μπορούσε ποτὲ νὰ ὑπάρξη.

Σκοτώθηκαν γιὰ νὰ μάθουν σὲ μᾶς, ὅτι ἡ Λευτεριά εἶναι κάτι ἀναπόσπαστο ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα.

Νὰ μᾶς μάθουν, πὼς δὲν πρέπει νὰ δειλιάζουμε προκειμένου γιὰ τὴν Ἀνεξαρτησία τῆς χώρας τῶν Θεῶν καὶ τοῦ Θεοῦ.

Σκοτώθηκαν γιὰ νὰ μάθουμε μεις, πὼς ἡ Ἑλλάδα πρέπει νὰ νάιναι πάντα ἐλεύθερη, γιὰ νὰ μπορέση νὰ συνεχίσῃ τὸ μεγάλο της πολιτισμὸ. Νὰ μπορέση νὰ φωτίξῃ σάν φάρος τὰ σκοτάδια τῆς ψυχῆς τῶν ξένων, εἴτε βάρβαροι εἶναι, εἴτε πολιτισμένοι.

Θυσιάστηκαν γιὰ τὴ Λευτεριά, τὸ πῖο μεγάλο ιδανικὸ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τώρα εἴμαστε ἔτοιμοι, ναι εἴμαστε ἔτοιμοι, καὶ τὸ θεωροῦμε ὑποχρέωση μάλιστα, εἴμαστε οἱ ἴδιοι Ἕλληνες νὰ μὴ χάσουμε τὴ Λευτεριά μας, νὰ μὴ σκλαβώσουμε τὴν Ἑλλάδα σ' ἓνα ἀπὸ τοὺς πολλοὺς λαοὺς, πού πῆραν ἀπὸ μᾶς τὰ φῶτα.

Εἶναι ἡ πῖο μεγάλη ντροπὴ γιὰ μᾶς τοὺς Ἕλληνες αὐτό. Ἡ πῖο μεγάλη ἀμαρτία πρὸς ἐκείνους: Τοὺς ἥρωας τῶν Μηδικῶν πολέμων καὶ τοὺς ἥρωας τοῦ 21. Τὸ πῖο μεγάλο ἀνοσιούργημα πού θὰ μπορούσε ποτὲ νὰ διαπράξῃ ἀνθρώπος, καὶ ἰδίως ἓνας Ἕλληνας. Ἐνας Ἕλληνας μορφωμένος πού ἔχει γνωρίσει ὁλόκληρη τὴν Ἐπανάσταση τοῦ 21. Πρέπει ν' ναι τρελλός, γιὰτι δὲν μπορεῖ νὰ δικαιολογηθῆ διαφορετικά.

«Μιὰ εἶν ἡ πατρίδα τῶν αἱμάτων καὶ γραμμάτων,—τὸ ἄστρο τῆς Ἱστορίας τὸ πολιτικὸ—τοῦ τραγουδιοῦ τροφή.—Ἡ Ἑλλάδα μιὰ ἀκομμάτιαστη κι' ἀμέτρητη.—Μητέρα μιὰ τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἡ ψυχὴ».

Ἄς μὴ ζητήσουμε νὰ κάμουμε καὶ μεις τὸ ἴδιο. Ἄς μᾶς ἐμπνέουν πάντα οἱ ἥρωες τοῦ 21, τὰ πῖο ψηλά ιδανικά.

Ἄντρες καὶ κοπέλλες τῆς σκλαβωμένης Κύπρου. Κλείστε μέσα στὴ ψυχὴ σας τὴν Ἑλλάδα. Διώχτε μακριὰ τὴ σαπίλα τοῦ ψευτοπολιτισμοῦ πού ἀπειλεῖ νὰ σᾶς καταστρέψῃ, νὰ σᾶς ἀπομακρύνει ἀπὸ τὸ Ὁραῖο.

Κι' ἰδίως ἐσεῖς, ὦ Κόρες, κρατήστε μέσα σας τὰ εὐγενικὰ καὶ ψηλά ιδανικὰ τῆς φυλῆς μας, γιὰτι ἀπὸ σᾶς ἐξαρτᾶται ἡ καλύτερη ψυχὴ κι' ἀνοδος τοῦ Γένους μας. Σὲ μᾶς ἐμπιστεύτηκαν ὁ Θεὸς κι' οἱ πρόγονοι τὸ φτιάσιμο μιᾶς κοινωνίας πού νὰ ἐμπνέεται ἀπὸ ὑψηλά ιδανικά. Σὲ μᾶς ἐμπιστεύτηκαν τὸν πολῦτιμο θυσανὸ τοῦ Γένους. Μὴν τὸ ξεχνᾶτε. Σὲ μᾶς στηρίζεται ἡ χιλιόπαθη μαρτυρημένη Ἑλλάδα. Ἀπὸ μᾶς, ἀπὸ τὶς ἀρχὲς πού θὰ δώσουμε στὴ μέλλουσα γενεά, κρέμεται ἡ Ἀνεξαρτησία τῆς χώρας τοῦ Ἥλιου, τῆς χώρας τῶν πνευμάτων καὶ τῶν ἡρώων. Κρατοῦμε τὸ μέλλον τῆς φυλῆς μας.

Ἄς μὴ γίνουμε λάτρες ἄλλου πολιτισμοῦ ἀφοῦ ἔχομε τὸ δικό μας τὸν καλύτερο ἀπ' ὅλους.

Ἦρωες, σεῖς πού πεθάνατε γιὰ τὴν Ἑλλάδα, βοηθήστε μας στὸ δύσκολό μας ἔργο. Ἐλάτε τώρα, αὐτὴ τὴ στιγμή τὴν ἱερὴ, κοντά μας. Μιλήστε μας. Σᾶς ἀκοῦμε τὴν κατασκευτικὴ αὐτὴ στιγμή. Εὐλογήστε μας. Δόστε μας τὴ δύναμη. Σᾶς εὐγνωμονοῦμε γιὰ ὅ,τι κάνατε γιὰ μᾶς. Θὰ κρατήσουμε τὴν Ἑλλάδα ψηλά. Θὰ τὴν κάμουμε τὴν πρώτη χώρα τοῦ κόσμου. Τὸ ἄστρο τῆς Ἱστορίας τὸ φωτεινὸ. Σᾶς τὸ ὑποσχόμαστε. Ἐλάτε.

Ἄντρες, γενήτε Σουλιῶτες. Γενήτε ἥρωες τοῦ 21. Καὶ σεῖς, κοπέλλες, Σουλιώτισσες.

Τὸ 21 ἄς ξαναζήση γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ. Ἄς ξαναζήση, γιὰ νὰ μάθουν ὅλοι, πὼς ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ μας δὲν πεθαίνει.

«Δὲν χάνομαι στὰ Τάρταρα
μονάχα ξαποσταίνω
στὴ ζωὴ ξαναφαίνομαι
καὶ λαοὺς ἀνασταίνω».

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΟΡΙΚΟΥ ΤΗΣ "ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΣ ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ" ΣΕ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥΣ ΣΤΙΧΟΥΣ

Ὑπὸ τῆς μαθητείας Κλαίρης Ξενίδου
τῆς Ε' β Τάξεως.

Ἐσεῖς πού κατοικεῖτε,

—τῆς Δήλου, ὦ παρθένες—

στὶς θαλασσόδαρτες τοῦ πόντου πέτρες
τὴν ἱερὴ σιγὴ κρατεῖτε.

᾽Ω σὺ! Βλαστάρι τῆς Λητώς.

᾽Ω! Ὁρεινὴ θεὰ μου.

Μέσα στοὺς καγκελόφρακτους

καλλίστυλους ναοὺς σου,

καὶ στὴ δικὴ σου τὴν αὐλή,

μακριὰ ἀπὸ τὸ σπίτι μου

καὶ τὴν τρανὴ τὴ χώρα,

τὴν ὁμορφή Ἑλλάδα,

πῶχει τὰ ἄτια τὰ γοργά

καὶ τ' ἄξια παλληκάρια,

γιὰ νὰ φυλᾶν τοὺς πύργους τῆς,

τ' ἀμέτρητα τῆς κάστρου

μακριὰ ἀπὸ τῆς Εὐρώπης μας

τοὺς καρποφόρους κήπους

ἢ μοῖρά μου με ἔταξε

τὸ πόδι τὸ παρθενικὸ νὰ σέρνω

καὶ ταπεινὴ

τῆς ἱερείας δούλη νᾶμαι.

Σάν τι νὰ μ' ἐκραξες ἐσὺ,

τοῦ ξακουστοῦ Ἀτρείδη κόρης;

Τοῦ βασιλεῖα πού ἔφερε

στὴ χώρα τοῦ Ἰλίου

χίλια καράβια ἀρματωτά

καὶ τᾶνθος τῆς Ἑλλάδας.

Ποιὰ νᾶναι τᾶχα ἡ ἔγνοια σου

καὶ ποιὸς ὁ λογισμὸς σου;

ΓΙΑΤΙ ΑΓΑΠΑΣ ΤΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ

Τὸ πάθος κ' ἡ μέθη, ὁ πόθος κ' ἡ συγκίνηση τῆς ψυχῆς στὶς χίλιες μορφές τῆς ἀντικρῦ στὴν ὁμορφιά τῆς Φύσης ἐκδηλώθηκαν ἔτσι περίτεχνα μὲ τραγούδια ζηλευτά. Ὁ ἄνθρωπος τὸ γυρολάλησε ἀπὸ τότε ποὺ πρωτογεννήθηκε ὡς σήμερον σὰν στίχο. Τὸ πουλὶ παντόγυρα τὸ σκόρπισε σὰν τρίλια. Καὶ στερνά, πανέμορφα ἡ Γῆς τὸ χάρισε σὰν λουλούδι, πλουμιστὸ λουλούδι κι' ἄξιο.

Ἄκουσες τὸν στίχο, ἄνοιξε ἡ καρδιά σου, τὸν δέχτηκες κ' ἐκλαψες κ' ἐγέλασες τόσο ὅσο βάσταξε κ' ἐκείνος. Ἐζήσες τὴν τρίλια, μοναχὸς καὶ μὲ πολλοὺς, μὲς στὸν ἀγγελόμορφο κόσμον τοῦ ὄνειρου καὶ τῆς χαρᾶς, τόσο ὅσο μιὰ δύση, ὅσο ἓνα γέννημα τῆς Σελήνης. Κι' ἀγνάντεψες τὸ λουλούδι σου. Καὶ τὸ βροχηρὸ δλοζώντανον στὸ κάθε σου βῆμα κ' ὑπέρτατο πλάσμα. Σοῦ παραστέκει σύντροφος καρδιακὸς, ξεκούρασμα τῆς σκέψης καὶ χάδι τῆς ψυχῆς σου.

Θαμπώνει τὸ μάτι μπροστὰ του καὶ δονοῦνται στὰ σάββαθα οἱ χορδὲς οἱ λεπτὲς τοῦ ὤραιου. Καὶ τ' ἀγκαλιάζει ἓνα χρώμα τότε μόνο, τότε σιχτὸ ποὺ δείχνει τὸ μιὰ ζωγραφιά κ' ἓνα θαῦμα. Μεθ' αὐτὴν ψυχὴ τὸ λιβάνι, τῆς μυρωδιάς του, τὴν συνεπαίρνει καὶ πάει στ' ἀκρουράνια κι' ἀγγίζει τὴν ὁμορφιά.

Τὸ λουλούδι, εἴτε μικρὸ ἴσαμε τὴν βιολέττα, εἴτε μεγαλόσωμο ἴσαμε τὸν κρίνον, πάντα τὴν ἴδια κι' ἀμίλητη συγκίνηση χαρίζει. Τὸ εἶδες σπαρμένο μὲς στὸν πλατὺ κάμπο καὶ στὸ βουνὸ καὶ στ' ἀκροθαλάσσι καὶ μὲς στὴ γλάστρα τοῦ σπιτιοῦ. Γλῶσσες πετακτὲς σκύβουν ἀπὸ τὸ παράθυρο οἱ γαρυφαλιές καὶ φίδι κλωστὸ σκαλώνει τ' ἀγιόκλημα στὸν τοῖχο.

Πὰς τὴν ποδιά τῆς ἡ κοπέλλα τὸ κεντᾶ, πὰς στὸ μαντήλι τῆς τραγουδιστᾶ σὰν ξόμπλι. Κ' εἶδες τὸ κοπέλλι, τὸ δειλινὸ νὰ τὸ κροφχαίρεται πὰς στὸ σάκκο του, νὰ τοῦ σφυρίζη. Ὁ γέρος τὸ νοστάλησε τὸ ἔσφυξε μὲς στὴ χούφτα του, τὸ ἔδωσε στὴν ἐγγόνισσα. Μὲ λουλούδια πρωτοπαίζει τὸ μωρὸ καὶ τοὺς μαδᾶ τὰ φύλλα νὰ μάθῃ ἂν ἔχη τὴν ἀγάπῃ τῆς μάνας του. Τὰ αἰστάνεσαι μὲς στὸν ἀλόγουρο, μὲς στὸ γιάλινο βάζο τῆς σάλας σου.

Γιασεμιά καὶ τριαντάφυλλα μαζεύεις γιὰ θυσία στὴν Παναγιά. Κι' ὅταν ἔρη ἡ θλιμμένη Παρασκευὴ, λουλούδια μ' ἀνθὸς λεμονόδου σου ροντίζεις μὲ κλάμα τὸ Ναζωραῖο Νεκρὸ. Κι' ὅταν ἀνοίγῃ ὁ

ΑΝΟΙΞΗ

Τὴ χρυσόλουστη αὐγὴ καλωσορίζει
τὸ χελιδόνι ποὺ ὄλο κελαηδεῖ
ὄλ' ἡ φύση ποὺ ἀρχίζει νὰ μυρίζει
καὶ ἡ ἀμυγδαλιὰ μετ' ἄσπρα ποὺ φορεῖ.

Τ' ἀέρι ἀργὰ φυσάει μυρωμένο
στὰ δάση, τὲς ἀκτὲς καὶ τὰ λαγκαθία
ἓνα δεντρὶ μετ' ἄλλο ἀγκαλιασμένο

Μάης, λουλουδένια στεφάνια πλέκουν οἱ κοροῦδες, νὰ τὸν δεκτοῦν, νὰ τὸν χαροῦν. Μαδημένα λουλούδια, κρινάκια μὲ τὶς εὐχὲς στέλλει ἡ μάνα στὸ ξενιτεμένο τῆς παιδί.

Βασιλικὸς στὴ γλάστρα του, μυρωμένα φύλλα ξεπετιοῦνται μὲς στὸν ἀέρα τῆς Ἀνοιξῆς, μὲς στὴν χαρὰ τῆς ζωῆς. Τὰ φίλησες πάναγνα κ' ἐνοιώσες μιὰ χάρη κι' ἄφηκες ἓνα κλάμα ἀπὸ χαρὰ σου.

Κι' ὁ σοφὸς τὸ ἀγάπησε, τὸ τραγούδησε καὶ τὸ πεθύμισε χίλιες φορὲς περισσότερο ἀπὸ τὴν γνώση καὶ τὴν ἀλήθεια.

«Στοῦ σοφοῦ τὸ παράθυρο ποὺ σκύβει νύχτα μέρα στῆς μελέτης τ' ἀπόκρυφα, ἡ Φύσις ἡ μητέρα ἔστρωσε μοσχομύριστη δροσερεμένη στράτα ἀπὸ κρίν' ἀπριλιάτικα καὶ ρόδα βελουδοῦτα Τ' ἀταίριαστα καὶ τ' ἄμοιαστα ἀδέρφια εἶναι τὰ δύο τὸ λουλούδι τ' ὀλόχαρο τὸ θλιβερὸ βιβλίον.»

[Κ. Παλαμᾶ «Ἰαμβοὶ καὶ Ἀνάπαιστοι»].

Ὁ Ἄγγελος Κυρίου κρίνον ὀλόλευκο μὲ γαλάζια κορδέλα χάρισε στὴν Παρθένο τὴν ἡμέρα τῆς καλῆς ἀγγελίας. Κι' ὅταν λέγῃς Ἀνοιξὴ κι' Ἀπριλιόμαή τὰ λουλούδια πρωτοφέρνεις στὸ νοῦ σου. Δυὸ μυγδαλανθοὺς στέλλεις γιὰ τὴν γιορτὴ τοῦ φίλου σου γιὰ νὰ ποῦν κάτι πιὸ γλυκὰ κι' ἀπὸ τὴ γλῶσσα.

Ἀγάπησες τὰ λουλούδια ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα ποὺ εἶδες τὸν ἥλιο καὶ τὰ σκαλίζεις πρῶτ' ἀπὸ δειλὴ καὶ τὰ ποτίζεις σὰν τοὺς λείψη τὸ δροσίσιμα καὶ τὰ κάψη τὸ λιοπύρι. Πολλὲς γραμμὲς χαράκησαν γι' αὐτὰ κι' ἡ κοπέλλα τραγούδισε τὸ χιλιόμορφο τους μ' ἀφάνταστη γλυκάδα. Στ' ἀληθινὰ μᾶς κόλασε ὁ Πλάστης μὲ τ' ἀγκάθια καὶ τὶς ὀχιές, μᾶς λυπήθηκε κ' ἔστειλε τὰ λουλούδια καὶ τὶς ἐλαφρότερες πεταλούδες του.

Μέσα σου ὅμως εἴτε λουλούδια τῆς γλάστρας εἴτε ἀγριολούλουδα τοῦ βουνοῦ σκορποῦν μιὰ μέθη καὶ μιὰ χάρη κι' ἓνα συνθέμελο τραντάγμα συντελεῖται στὴ ψυχὴ σου. Κι' ἀνέβηκες ψηλὰ κ' εἶδες γύρω σου καὶ τῶρες καὶ τὸ ξανάπες καὶ τὸ διαλάλησες πῶς θὰ τ' ἀγαπᾶς ὡς τὴν ταφόπετρα.

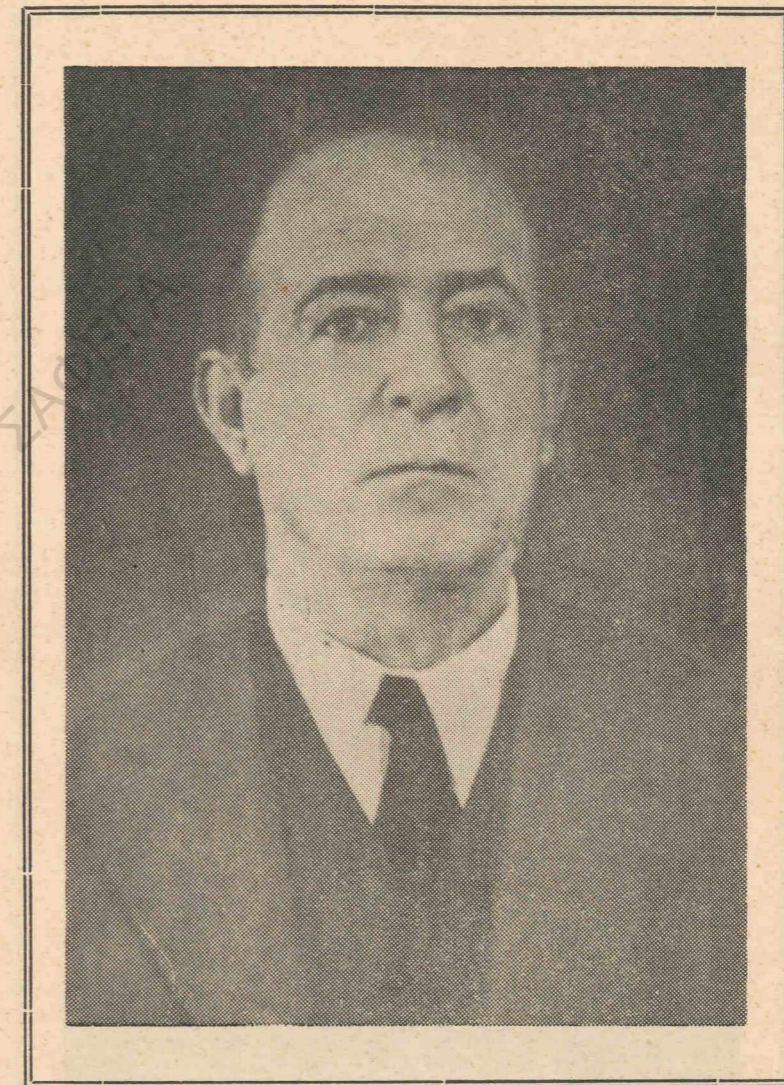
Παῦλος Φ. Ἰωαννίδης
Τάξεως Στ'

ἀπλώνουν τ' ἀνθισμένα τους κλωνάρια.

Κ' ἐκεῖ ποὺ ὄλα εἰς τὴν οἰκουμένη
τῆς νιότης τὴν ζωὴν ὑμνοῦνε πλέον
στοῦ θρόνου του τὰ σκαλοπάτια βγαίνει
ἐνδοξά ὁ Βασιλεὺς τῶν Βασιλέων.

Τσιούπρας Λ. Κυριάκος
Τάξη Δ' α.

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΜΑΙΚΗΝΑΙ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΟΥ ΠΡΑΣΤΙΤΗΣ

Ὁ κ. Γ. Πρασίτης ἐγεννήθη ἐν Πραστειῷ Μεσσαορίας τὴν 17ην Αὐγούστου 1876. Τὸ 1892 ἐγκατεστάθη εἰς Ἀμμόχωστον καὶ προσελήφθη εἰς τὴν ἀλευρομηχανίαν τοῦ ἀειμνήστου Ματζούρα μετὰ τοῦ ὁποίου συνειργάσθη καὶ εἰς διαφόρους ἄλλους βιομηχανικοὺς κλάδους ὄχι μόνον ἐν Ἀμμοχώστῳ ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλας κωμοπόλεις. Τὸ 1923 ἐγκατεστάθη μόνιμος εἰς Ἀμμόχωστον διευθύνων τὴν συνεταιρικὴν ἐπιχείρησιν «Μαντζούρα» μέχρι τοῦ 1938 ὁπότε καὶ ἀπεσύρθη πάσης ἐνεργουῦ ἐμπορικῆς ἢ βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως συνεπείᾳ τοῦ κλονισμοῦ τὸν ὁποῖον ἐδοκίμασε ἐκ τοῦ προώρου θανάτου τοῦ μονογενοῦς τοῦ υἱοῦ Νίκου ἐπισυμβάντος ἐν Ἀθήναις κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1938. Ἀπόρροια τῆς ἀσθενείας τοῦ υἱοῦ τοῦ ὑπῆρξεν ὁ θάνατος τῆς φιλοστόργου συζύγου του Θεοδώρας τὸ γένος Ζαρίφη ἐπισυμβὰς τὸν

Νοέμβριον τοῦ 1937. Ὁ κ. Γ. Πρασίτης ἤνθισεν οἰκονομικῶς καὶ ἠτύχησεν οἰκογενειακῶς μέχρι τοῦ τραγικοῦ συμβάντος τοῦ υἱοῦ του ἔκτοτε ψυχικὰ τραυματισμένος συνεχίζει τὸν δρόμον τῆς ζωῆς του μονήρης ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Δημοφώντος 16 ἔνθα καὶ ἡ διώροφος οἰκία του, τὴν ὁποίαν εἰς αἰώνιον μνημόσυνον τῶν προσφιλῶν του ὑπάρξεων παρεχώρησεν εἰς τὸ Γυμνάσιον ἵνα ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῆς σπουδάζουσιν ἄποροι μαθηταὶ καὶ μαθήτριά. Ἡ ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν Ἐκπαιδευτηρίων Ἐπιτροπεία καὶ ὁ Καθηγητικὸς Σύλλογος μετὰ συγκινήσεως ἔλαβον γνῶσιν τῆς τοιαύτης του γενναιοφρονος ἀποφάσεως καὶ ἔσπευσαν νὰ τὸν κηρύξωσι Μέγαν τοῦ Γυμνασίου Εὐεργέτην «οὐδέποτε κλέος ἐσθλὸν ὡς πόλλυται, οὐδ' ὄνομα αὐτοῦ, ἀλλὰ ὑπὸ γῆς περ ἑὼν γίνεταί ἀθάνατος».

ΦΙΛΟΜΟΥΣΟΙ ΜΟΡΦΑΙ

ΧΡΥΣΤΑΛΛΕΝΗ Ν. Γ. ΜΑΡΑΓΚΟΥ

Ἡ Ἀξιότιμος Κυρία Χρυσταλλίνη Ν. Γ. Μαραγκοῦ τὸ γένος Σωτηρίου σεμνή καὶ φιλόστοργος σύζυγος τοῦ Μεγάλου τοῦ Γυμνασίου μας Εὐεργέτου κ. Ν. Γ. Μαραγκοῦ συνεχίζουσα τὴν ἀγαθοεργὸν δρᾶσιν τούτου, ἀνέλαβε τὴν ἐκ £400—0—0 ἀπαιτηθησομένην διὰ τὴν ὀλοκλήρωσιν τῆς βιβλιοθήκης δαπάνην. Ἡ τοιαύτη εὐγενὴς χειρονομία ἀποδεικνύουσα τὴν ψυχικὴν ἀνωτερότητά της ὡς καὶ τὰ πλού-

σια ἀνθρωπιστικὰ καὶ φιλοκοινωνικὰ αἰσθηματὰ της, ἀναμένει τοὺς εὐγενεῖς μιμητὰς πρὸς ὀλοκλήρωσιν τῶν μέσων ἐκείνων, τὰ ὅποια θὰ καταστήσουν τὸ Γυμνάσιον ἱκανὸν ν' ἀνταποκριθῆ εἰς τοὺς πολλαπλοῦς καὶ σπουδαίους σκοποὺς τῆς μεγάλης ἀποστολῆς του ἕνας ἐκ τῶν ὁποίων εἶναι ἡ δημιουργία πραγματικῶν Ἑλλήνων καὶ καλῶν Χριστιανῶν.

ΤΟ ΧΡΥΣΟΝΕΙΡΟ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ ΜΑΣ

Πότε θά ροδίση ή ώραϊα εκείνη αύγη, πού μα-
ζι με τ' αστέρια και τὸ χλωμὸ φεγγάρι θά σβήσουν
και τὰ μαῦρα χρόνια τῆς σκλαβιάς! . . .

Πότε θ' ἀνατείλῃ τὸ μυρωμένο ἐκεῖνο πρωί, πού
θά φέρῃ μαζί με τὴν πρωϊνὴ αὔρα και θά σκορπίσῃ
στὰ γραφικὰ ἀκρογιαλῖα και στὶς βουνοκορφές τ' ὄ-
μορφου νησιοῦ μας τὸ χαρμόσυνο μήνυμα τῆς Λευ-
τεριάς! . . .

Πότε θά πιαστῇ κι' ἡ Κύπρος σὲ τρελλὸ χορὸ
μαζί με τὶς δώδεκα ἀδελφές της, πού ἔπειτα ἀπὸ τὸ
ἔσκαβωμά τους χορεύουν ὄμορφες γύρω ἀπ' τὴν
γλυκειὰ τους Μητέρα! . . .

Πότε . . . πότε θαρθῇ ἡ θεόπεμπτη εκείνη μέρα
πού θά πανηγυρίξῃ τὸ σκλαβωμένο νησί μας τὴν ἀ-
νάστασί του και θά ριφθῇ με λαχτάρα στὴν θερμὴ
ἀγκαλιὰ τῆς γλυκειᾶς του Μάνας πού πάντοτε τὸ προ-
σμένει μ' ἀνοιχτές τὶς ἀγκάλες και τοῦ χαμογελά! . .

Ν' ἀπλώνεται περήφανο κάτω ἀπ' τὴ σκιά τῆς
γαλανόλευκης, νὰ χαίρωνται τὰ οὐράνια, οἱ θάλασσες
νὰ ὑμνοῦν τὸ ἔσκαβωμά του κι' ὁ ἥλιος νὰ χαιρετί-

ξῇ φανταχτερὰ τὸ χαρμόσυνο ξύπνημά του! . . .

Δοξολογίες, ὕμνοι, και θερμὲς προσευχὲς νὰ κα-
τευθύνωνται πρὸς τὸν θεὸν κι' ἡ ἀτμόσφαιρα, τὰ
λαγκάδια κι' οἱ ρεματιὲς ν' ἀντηχοῦν ἀπὸ τὶς χαρού-
μενες φωνὲς τῶν ἐλευθέρων Κυπρίων! . . .

Ὁ κόσμος ὅλος νὰ μακαρίξῃ τ' ἀφρόπλαστο τοῦ-
το νησί πού παντοῦ εἶναι φημισμένο γιὰ τὸ ἔνδοξο
παρελθὸ του, πού τὸ χαϊδεύει ὁ μπάτης και τὸ γα-
νουρίζει γλυκὰ τὸ κύμα πού θραύεται παιγνιδιάρικο
στὴν ἀμμουδιὰ και κυλίεται εἰς λευκοὺς ἀφρούς. Κι' ἡ
ζωὴ θάναϊ ἕνα τραγοῦδι κι' ἀπ' ἄκρη ὡς ἄκρη θά
βασιλεύῃ ἡ γαλήνη, ἡ εὐτυχία κι' ἡ χαρὰ . . .

Ναί! αὐτὸ εἶναι τ' ὄνειρο τ' ἀλύτρωτου νησιοῦ
μας πού χρόνια τώρα στενάζει, κλαίει και θρηνεῖ
κάτω ἀπ' τὶς βαρεῖες ἀλυσίδες τῆς σκλαβιάς! . . .

Μονάχα σκληρὸς ἀγώνας, πίστις και ἔλπις στὸν
Παντοδύναμο χρειάζεται γιὰ νὰ δῇ μιὰ μέρα πραγ-
ματικὸ τὸ γλυκὸ ὄνειρο του. . . .

Ε. Τοιάμα Στ'β Τάξεως.

Η ΣΚΛΑΒΩΜΕΝΗ ΚΥΠΡΟΣ

Κύπρος, γλυκειὰ πατρίδα μου, τρανὴ και δοξασμένη,
πού τόσες δόξες γνώρισες εἰς τὰ παλιὰ τὰ χρόνια,
μὴ νοιάζεσαι! γιὰ τὴν κι' ἂν εἶσε τώρα σκλαβωμένη,
θ' ἀρθῇ στιγμὴ πού ἐλεύθερη θά ζήσης πιά αἰώνια.

Κύπρος, νησί πανένδοξο, νησί μου ἀγαπημένο,
πού τὰ ἱερὰ σου χόματα τὰ πάτησαν πολλοὶ,
κι' εἶναι πού ζήλεψαν ἐσέ, νησί μου εὐτυχισμένο,
γιὰ τὴν τὰ τόσα κάλλη σου τὰ πόθησαν πολὺ.

Και τρέξανε και ἤρθανε, ἐσέ γιὰ νὰ σκλαβώσουν,
γιὰ νὰ σὲ κάνουν κτῆμα τους, νησί μου ἀγαπητὸ,
μὰ τὰ μικρὰ βλαστάρια σου αἰώνια θά σὲ σώζουν,
και πάντα θὲ νὰ σ' ἔχουνε ΛΕΥΤΕΡΟ, ζηλευτὸ.

Κι' ἂν πάλι δέχτηκαν ξανά νὰ ζήσουν σκλαβωμένοι,
κι' ἂν ὑπομένουν με καρδιὰ ὅσα βάσανα μποροῦν,
θ' ἀρθῇ στιγμὴ πού οἱ Κύπριοι μαζί ἀδελφωμένοι,
θά ζήσουν πιά ἐλεύθεροι, πού χρόνια καρτεροῦν,

Νίτσα Ματθαίου
Δ'β Τάξεως

ΣΑΝ ΚΙ' ΑΠΟΨΕ

"Ομορφη, παλιά ευτυχισμένη ζωή, ξεχασμένη κάτω απ' τή στοργική αγκαλιά τής οικογενειακής γαλήνης! Ανθόστρωτη ζωή που μονάχα χαρές και γλυκιά γνώριζες! Που νάσαι; Που νά πήγες; . . .

"Εφυγε σαν τον άνεμο που σέρνει, ό,τι κι' αν φτάση! . . .

"Αξέχαστή μου μανούλα, από τότε που η ψυχή βαρειά και έρμη είχε πετάξει στα ψηλά, στην ουράνια αγκαλιά και το κορμάκι σου μωλωπισμένο και καταξοχισμένο απ' του θανάτου τὰ μολυσμένα αγκυριόνυχια, από τότε, που άψυχο πιά κορμί έλειωσες μέσα στον μαύρο Άδη, μάνα μου, από τότε χάθηκε και για μās η ζωή!

"Ήταν θλιμμένο δειλινό, κι' ό ήλιος είχε σβύσει' πουλάκια δεν τραγούδαγαν τή δόξα τής ζωής του' τὰ λούλουδα μαράνθηκαν και μαύρισεν ή μέρα. "Όλα για μās χαθήκανε σαν τής δικής σου τής ζωής ό ήλιος είχε σβύσει' φτερουγίσες σαν τὸ πουλί στον όμορφο αϊθέρα, και χάθηκαν στο άπειρο, στῆς νέκρας τα σκοτάδια! "Εφυγες, έφυγες και μās άφησες νά κλαίμε τον χαμό σου. Μάνα, γλυκειά μάνα, και τον χαμό σου πώς νά μὴν θρηνησω; "Εφυγες και μās άφησες στην έρμη τὴν ορφάνεια! "Ήταν γραφτό, μανούλα μου, νά πιούμε τὸ φαρμάκι, μαύρο πικρό... του πόνου τὸ φαρμάκι. . . .

ΤΗΝ ΩΡ' ΑΥΤΗ

Τὴν ωρ' αὐτὴ τοῦ δειλινού
που τῆς ζωῆς οἱ νότες ἀργοσβύνουν
κι' ἀκούονται σαν σ' ὄνειρο ἀπαλὸ
τῆς θάλασσας οἱ ἀφροὶ που σμίγουν.

Τὴν ωρ' αὐτὴ τὴν ἱερὴ
που τὸ μικρὸ πουλὶ ἀποσταμένο
τὰ ὕψη ἀφίνοντας ἀργὰ
γέρνει τὸ σῶμα στὴ φωλιὰ εὐτυχισμένο

Τὴν ὥρα που καντήλια φωτερὰ

ΜΙΑ ΔΥΣΗ, ΜΙΑ ΖΩΗ

"Ήταν μιὰ μέρα χαρούμενη και φωτεινὴ, μιὰ μέρα που κεληδοῦσαν τὰ πουλιὰ και οἱ ἀκτίνες τοῦ "Ήλιου παιγνίδιζαν χαρούμενες ἀνάμεσα στὰ λουλούδια και στὰ φύλλα δίνοντας τους χίλιες ἀποχρώσεις. "Η πόλη φαινόταν ἡσυχὴ κι' εὐτυχισμένη χωρὶς δυστυχίες και ἀθλιότητες. Μὰ πόσο φαινομενικὸ ἦταν αὐτὸ. . .

Μὰ πειὸ βαρειὰ μελαγχολιὰ μ' ἔχει σκεπάσει ἀπόψε, ναί, μάνα, ἀπόψε στὴ γιορτὴ σου!

Σὲ πρόσμενα τότε νάρτης, νὰ μπῶ στὴν αγκαλιά σου, νὰ σὲ φιλήσω στοργικὰ, μανούλα, στὴ γιορτὴ σου και νὰ σοῦ πῶ «χρόνια πολλά, χρόνια πολλά νὰ ζήσης!». Σὰν κι' ἀπόψε, ἄλλοτε, ἔλαμπες ἀπὸ χάρι μες τὴν πορφύρα τῆς ζωῆς, διασκέδαζες κοντὰ μας γιορτάζοντας τὴ μέρα σου. "Εξαίρετα γλεντούσες! . . .

Μὰ τώρα; ἀπόψε; ὄλα...βουβά...και ἔρμα...τὸ σπίτι μαῦρο...πένθιμο...σβύστ' ὡς και τὸ καντήλι... στὴ νεκρικὴ τὴ σιγαλιὰ!...Μιλῶ, δὲν μ' ἀπαντάεις... ψεύτρα ζωὴ, κακιὰ ζωὴ!...Μάνα μου που νὰ εἶσαι; Χρόνια πολλά μανούλα μου...γιατὶ δὲν μ' ἀπαντάεις; γιατί δὲν λὲς εὐχαριστῶ; Γιατὶ δὲν τραγουδάεις στὴν ὁμορφὴ σου τὴ γιορτὴ;

Μ' ἀλλοίμονο! "Ο ξύλινός της ὁ σταυρὸς μονάχα ἔχει ἀπομείνει και νεκρολούλουδα πολλὰ!...

Μανούλα, ἀπόψε στὴ γιορτὴ σου, στον τάφο σου ἔρχομαι σιμὰ και γονατῶ μπροστὰ σου. Στὸ νεκρικὸ σου κάλυμμα προσφέρω δυὸ λουλούδια και ἕνα δάκρυ μου πικρὸ και σοῦ εὐχομαι μανούλα τὴν...μνήμη σου...αἰώνια!...

Χρυσούλλα Βασιλείου
Τάξεως Ε'β.

τ' ἀστέρια τὸ στερέωμα στολίζουν
κι' ἔσπερινου ἀντίλαλοι βαθεῖα
τοὺς κόσμους τῆς ψυχῆς μας πλημμυρίζουν.

"Ω! τὴν ωρ' αὐτὴ τὴ θεϊκὴ
που ν' ἡ χαρὰ στὴ πλάση σκορπισμένη,
πὼς δίπλα μας ἀνθρώπινη ματιὰ
μπορεῖ νὰ ν' ἀπ' τὸν πόνο θολωμένη:

"Ελευθεριάδου Θέλημα
Τάξεως Ε'β.

Πέρα στὴν ἄκρη τῆς πόλης, στὰ στενὰ λησμονημένα σοκάκια, ἕνας γέρος βογγάει ἀδύνατα σὲ πόνου κρεββάτι. Εἶναι ὁ γέρο-Δῆμος ὁ βιολιστῆς. Βρίσκεται πιά στὸ κατώφλι τῆς ζωῆς και ἀθελὰ του ἔρχονται στὸ νοῦ του θυμῆσεις παλιῆς λησμονημένες, θυμῆσεις μιᾶς παλιᾶς εὐτυχισμένης ζωῆς.

Και θυμᾶται. . . . θυμᾶται. . . .

Σὰν ὄνειρο περνοῦν μπροστὰ ἀπ' τὰ μάτια του ἡ παιδικὴ του ἡλικία, τόσες εὐτυχισμένες στιγμές! Μὲ τὰ μάτια τῆς φαντασίας ξαναβλέπει τὸν ἑαυτὸ του παιδὶ στ' ὄμορφο νησάκι τοῦ Αἰγαίου. Θυμᾶται τὸ μικρὸ του σπιτάκι τὸ κάτασπρο και κατακάθαρο στὴν ἄκρη τοῦ μικροῦ χωριοῦ. "Υστερα μεγαλώνοντας τοὺς ἀγῶνες για τὴ ζωὴ. Μὰ τὸ βιολὶ ἦταν τὸ πάθος του. Σὰν τὰ βράδνα γύριζε κατακουρασμένος ἀπὸ τὴν πολύωρη ἐργασία ἔτρεχε μὲ λαχτάρια στὸ βιολὶ του, τὸν πιστὸ του σύντροφο κι' ἔδινε διέξοδο στὴν κούραση και στὲς σκέψεις που τὸν βασάνιζαν μὲ νότες ἀπαλὲς, μελωδικῆς. "Ετσι τὰ χρόνια κυλοῦσαν ἡρεμα κι' εὐτυχισμένα.

Μὰ ἀπαισιόχως δυστυχίες πλάκωσαν τὸ σπίτι του. Οἱ συγγενεῖς του σκοτώθηκαν ὅλοι στὴ μεγάλη πλημμύρα που κατὰστρεψε ὅλους στὸ χωριό. Και ἔτσι βρέθηκε ξαφνικὰ γέρος και μόνος. Μὲ τὴ καρδιὰ σπαραγμένη ἔφυγε μιὰ μέρα ἀπὸ τὸ δυστυχισμένο νησι και πῆγε στὴ πόλη για νὰ μπορέση νὰ ζήσει.

Στὴ μεγάλη πολυθόρυβη πόλη κανεὶς δὲν τὸν γνώριζε και κανεὶς δὲν τοῦδινε σημασία. Ζήτησε παντοῦ ἐργασία, μὰ κανεὶς δὲν βρισκόταν νὰ τοῦ δώση μιὰ θέση. "Ηθελαν ὅλοι νέους, γερούς, κι' αὐτὸς ἀλλοίμονο ἦταν γέρος και τσακκισμένος ἀπὸ τὴ δυστυχία.

Γύριζε σαν φάντασμα στους δρόμους και κατέφυγε στὸ βιολὶ του που τοῦδινε τὸ καθημερινὸ του ψωμί. Τὰ παιδιὰ τὸ λέγανε τρελλό' και τὸν περιγελοῦσαν κάθε φορὰ που τὸν ἔβλεπαν νὰ περνᾶ σιωπηλὸς και καμπουριασμένος ὕστερα ἀπὸ τὸ ζητιάνεμα για νὰ πάη στὴ μικρὴ του καμαρούλα στὴν ἄκρη τῆς πόλεως. Μὰ δὲν ἦτανε τρελλός. "Ήταν ἀπλῶς ἕνα ἀπὸ τὰ τόσα θύματα τῆς ζωῆς.

Οἱ τόσες δυστυχίες τὸν τσακκισαν πιά. Μῆνες τώρα ἦταν ξαπλωμένος στὸ μαῦρο κρεββάτι τοῦ πόνου. Βογγάει σιγανὰ και ἀναστενάζει. "Ο καιρὸς πλησιάζει μὲ μεγάλα γρήγορα βήματα. "Ο γέρος τὸ νοιώθει, μὰ πάει εὐ-

χαριστημένος. Θὰ γλυτώση πιά ἀπὸ τὰ βάσανα και τὲς πίκρες τῆς ζωῆς.

Μόνος. . . . Και τὸ βλέμμα του γυρίζει μὲ λαχτάρια στον τοῖχο ὅπου σ' ἕνα σκουριασμένο κάρφι κρεμόταν τὸ βιολὶ του. Τὸ δοξάρι βρισκόταν κι' αὐτὸ ἀπαρατηρημένο σὲ μιὰ γωνιά.

"Όλα γύρω ἔδειχναν τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου. Πόσο καιρὸ εἶχε νὰ πάρη στὰ χέρια του τὸν πολυαγαπημένο αὐτὸ σύντροφο τῆς χαρᾶς μὰ και τῆς λύπης του! . . . Ξαφνικὰ παίρνοντας τὴ μεγάλη ἀπόφασι ὁ γέρος ἀνασηκώθηκε. Χλωμὸς και ἀδύνατος, φαίνεται σαν ἄλλου κόσμου πλάσμα.

"Απλωσε τὰ χέρια του μὲ ἀργὲς δύσκολες κινήσεις, πήρε τὸ βιολὶ στὰ χέρια του και τὸ ἀκούμπησε στοργικὰ στον ὤμο του. Τὸ δοξάρι σύστηκε πάνω στὶς τεντωμένες χορδὲς κι' ἄφησε ἕνα ἦχο στριγγὸ, μελαγχολικὸ. "Ο ήλιος εἶχε γύρει προχωρώντας πρὸς τὴ δύση. . . .

Μιὰ ἐλαφρὴ σῦρα ἔμπαινε ἀπὸ τὸ μισάνοιχτο παράθυρο τοῦ φτωχικοῦ του σπιτιοῦ και παιγνίδιζε ἀνάμεσα στὰ χιονόλευκα μαλιὰ του. Σὰν νὰ πήρε καινούργια δύναμη, ἀνασηκώθηκε ὁ γέρος και τὰ μάτια λάμπανε μὲ μιὰ φλόγα παράξενη. Και τότε ἀπ' τὰ σπλάχνα τοῦ βιολιοῦ βγήκε μιὰ θαυμάσια μελωδία, μιὰ μελωδία ἑνὸς κόσμου ξωτικοῦ κι' ὄνειρεμένου, που λίγο-λίγο γινόταν πὸ ἀδύνατη κι' ἔσβυνε ἀπαλά. "Ήτανε λὲς δάκρυ σπαραγμοῦ για μιὰ ζωὴ που χανόταν.

Κι' ὁ ήλιος κατέβαινε. . . . κατέβαινε. . . .

Οἱ τελευταῖες νότες σβύσανε ἀπαλά και μὲ τὸ στερνὸ κλάμα τοῦ βιολιοῦ πέταξε κι' ἡ ψυχὴ τοῦ βιολιστῆ. "Απὸ τὸ ἀνοιχτὸ παράθυρο ἡ ἀνοιξιὰτικὴ αὔρα χαῖδευσεν τὰ ἀσημένια μαλιὰ του, τελευταῖος ἀποχαιρετισμὸς σ' ἐκεῖνο που ἔφυγε, ἐνῶ ὁ ήλιος εἶχε ποιά χαθῆ κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θάλασσας και τὰ σκοτεινὰ πέπλα τῆς νύχτας ἄρχισαν νὰ σκεπάζουν τὴ φήση.

"Ιωάννα Σάντη Τάξεως Δ'β.

ΠΟΥ ΕΙΣΤΕ ΟΝΕΙΡΑ:

Τὰ ὄνειρα τὰ θυμᾶμαι και πάλι,
πῶχουνε φύγει και ἔχουν σβυστῆ,
πέρα στον κόσμον ἐκεῖνο τὸν θεῖον,
πέρα σὲ λίμνες που τᾶχουνε πῆ

Πόσο ὥραϊα τὰ ἔφτιαχνα τότε
μὲς τὴν καρδιὰ μου που ἦταν ἀγνή!
Πόσο τὰ λάτρευα, πῶς μὲ μεθοῦσαν,
και πῶς μου δίνανε τόση πνοή!

"Ονειρα, όνειρα πούχετε πάει;
ποιό δρόμο πήρατε, πώς θά σās βρω;
Χωρίς κανένα να μ' αγαπάη,
γιατί μ' αφίνετε μόνο εδώ;

Πού είσθε όνειρα, θεϊα κι' ώραϊα,
θὲ νά σās εύρω; Πέστε μου πώς
έλατε, λάμψετε όπως και πρώτα,
νά μου χαρίσετε γέλιο και φως.
Μίκης Ξενοφώντος Τάξεως Δ'α.

66 ΙΗ ΖΩΗ 99

Ο ήλιος δύει. Μέσα στα άρώματα στη θεική γαλήνη και στα τελευταία κελιάματα που ξεφεύγουν από τα μελωδικά στόματα των μικρών τραγουδιστών ρίχνει τις χρυσές του ακτίνες και βιάφει το γαλάζιο ουρανό με όμορφα φαντακτερά χρώματα. Το γλυκό τριανταφυλλι κυριαρχεί στη λαμπρότητα του μεθυστικού αυτού ήλιοβασιλέματος.

Κι' εκεί ψηλά στο βουνό στην ήσυχία και στη σιωπή, στο άργό λίκνισμα των δένδρων από το δροσολουσμένο αεράκι το τόσο μυρωμένο απ' του θυμαριού τη γλυκειά άνάσα είναι χαρά, είναι τραγούδι. Η πλάση ντυμένη τη πορφύρενια της στολή, μόδες της λογαδιές και τους λόγκους βυθισμένους στη σιωπή και στην ουράνια χάρη άκροάται.

Μια ύλόκωφη βοή άκούεται από μακριά στης πολιτείας την άνεμοζάλην. Σάν άφρισμένο σάμα ξεσπάει στην άμμουδιά που ό ήχος του σκορπιέται στα άπόμακρα βουνά και στις κοιλάδες. Τι νάναι; Μήπως κανεού μανιασμένου θεριού ή φοβέρα τρομερού στην όψη και στην φωνή, που μουγκρίζει άδιάκοπα θέλοντας να άφονίση κάθετι το ώραϊο, κάθετι που θά βρεθῆ προστά του; "Όχι" δέν είναι τίποτε απ' αυτά Εϊν' ή ζωή! Η ζωή ή μαγεύτρα, ξελογιάστρα ζωή! Αυτή που ανθρώπινος νους δέν μπόρεσε να άνακαλύψη το μυστικό της, την άστείρωση πηγῆ της, που τρέχει μες της αιωνιότητας τα σκοτάδια και τα πάντα ξανανιώνουν το διάβα της, άνθρωποι, λουλούδια, πουλιά και κάθε ζωντανό που πλανιέται στο στριφογύρισμα του χρόνου. Ποιό χέρι άγιο κι' ιερό έχει δημιουργήσει το πρώτο χαμόγελο της ζωῆς;

Ποιά δύναμις άκατάβλητη έχει δώσει τη μεγάλη άποστολή στης ζωῆς την έλπίδα; Ένας εύπλαχνος παντοδύναμος πατέρας χάρισε την όλόδροση και χαρωπή μάγισσα, τη ζωή. Μες τις καταγίδες και τις θύελλές της, αλλά και με της εύτυχίας τα φτερά τριγυρίζει και γύρω άντηχάει της εύτυχίας ό ψαλμός

ΤΟ ΠΕΤΑΓΜΑ

Την ταξιδεύτρα τη ματιά,
λαμπρό παλάτι στεριοθέμελο,
παλάτι γινωμένο με χρυσόνειρα
και με της νιότης τις τρελλές έλπίδες,
έκει προς την άνατολή,
κάποιο παλάτι όνειροφάνταχτο

κρατά άλυσοδεμένη σκλάβα
την ταξιδεύτρα μας ματιά.

Και μεϊς, πουλάκια άκόμα άφτέρουγα,
άπ' τη μικρή φωλιά μας,
τους μακρυνούς κοιτάμε όρίζοντες,

και της δυστυχίας ό θερῆνος.

Γιατί πάντα αυτά τα δυό Δυστυχία και Εύτυχία συμβαδίζουνε, όπως ή λύπη μαυροφορεμένη κι' ή άνθοστόλιστη χαρά. Μέσ' στών αιώνων το κατακλύσιμα, μέσ' στού καιρού το διάβα, δυό μονάχα δυνάμεις άνυπόταχτες κι' άήττητες παλεύουνε. Δυό θεριά πελώρια άγωνίζονται, ποιό να επικρατήση, ποιό να ύπερισχύη και να σταθῆ άπόλυτος κύριος στον κόσμο αυτόν. Άγριος σάν γίγαντας ό χρόνος που κρημνίζει τα πάντα στην όρμητική του την όρμη και ή μαγεύτρα, ή πεντάμορφη ζωή, που μες του χρόνου τα έρείπια και τα ρημάδια, άνθίζει και θεριεύει όλόχαρη κι' όλο νειάτα. Η ζωή είναι νεότης.

Καινούργια βλαστάρια ξεπροβάλλουν σάν του χρόνου το πέραςμα άφήσει πίσω βαθεία τα χρόνια του και γεμάτα όρεξη και ζωηράδα άκολουθούνε το γοργό της ζωῆς ταξίδι.

Τι κι' αν ύπάρχουνε και γέροντες; Μες τα όλόδροσα μπουμπούκια, που μόλις ανοίεανε τα πέταλα για να χύσουνε γύρω την αϊθέρια μυρωδιά τους, χάνονται, έκμηδενίζονται. Παντού νειάτα, παντού χαρά. Εϊν' ή ζωή!, που με τα λουλούδια, τα τραγούδια της στολίζει την σκυθρωπή μορφή του Χρόνου του τρομερού γίγαντα που άπειλεί να άποβάλλη την παρουσία της την όλόγλυκη. Κι' όλο παλεύουνε.

Μια μυριόστομη ίαχή, σάν της τρικυμισμένης θάλασσας ό σάλος, από την πόλιν την πολυάνθρωπη και γεμάτη κίνησι σκορπίζεται στού βουνού την γαληνεμένη φύσι. Και μέσα από εκείνο το βόγγο το μεγάλο φαντάζεται κανείς, πώς διακρίνει γέλια και τραγούδια, κλάματα και στεναγμούς, κι' όλα άνάμικτα, άδελφωμένα, ταιριασμένα σε μια πολυσύνθετη άρμονία, την άρμονία της Ζωῆς.

Χρυσούλλα Γ. Φαφουρτῆ
Τάξεως Δ'β.

τους τυλιμένους μες τα άχνόλευκα
και τ' άχνογάλαζα του άπείρου πέπλα,
ξανοίγοντας τ' άγνωρα μάκρη,
σάν τα μικρά πουλιά τα άφτέρουγα,
με της ψυχῆς τα μάτια.

Δίχα να μās δειλιάζη το άγνωστο,
προσμένουμε με μια λαχτάρα,

σάν τα τα μικρά πουλιά,
την θαλπωρή ν' άφήσουμε μικρῆς φωληῆς
και γοργοφτέρουγα πουλιά,
νά διπλοζυγιστούμε στα φτερούγια μας
και νά χυθούμε όρμητικά μες την ζωή,
προσμένουμε την ώρα.

Γ. Χατζηπιερῆς
Στ' Τάξεως

ΕΝΑ ΟΝΕΙΡΟ ΜΟΥ

Εϊναι ένα όμορφο άνοιξιάτικο άπομεσήμερο. Η μικρή βοσκοπούλα εϊναι ξαπλωμένη στα χόρτα για να ξεκουραστή λιγάκι. Ξαφνικά όμως σηκώνεται κι' άρχίζει να παίξη ένα γλυκύτατο σκοπό με την φλογέρα της, ένα δε άνάλαφρο αεράκι, της δροσίζει το λιοκαμένο της πρόσωπο.

Την ώρα τούτη βρίσκομαι κι' εγώ εκεί και μένω έκστατική μπροστά στην όμορφία και την άπέραντη ήσυχία της φύσης, που ταραζόταν μονάχα από τα συχνά βελάσματα των άρνιων, από τις γλυκόλαλες φωνές των πουλιών και την στιγμή αυτή από την φλογέρα.

Μου άρεσε τόσο πολύ ή ζωή της, που άρχισα να την ρωτώ για διάφορα σχετικά πράγματα και προσπαθούσα να την καταφέρω να γίνουμε φίλες και να μου παίξη λίγο άκόμα με την φλογέρα της. Σιγά-σιγά κατάφερα, ό,τι ζητούσα.

Ύστερα από αρκετή ώρα με πήρε από το χέρι και τραβήξαμε προς το δάσος από διάφορα μονοπάτια τραγουδώντας ώραϊα τραγούδια. Πότε-πότε γυρνούσαμε και λίγο πίσω μας, για να κοιτάξουμε τ' άρνάκια που κι' αυτά, σάν να συμεριζόντουσαν την τόση μας χαρά, τρέχα-

νε και βελάζανε, σάν νάθελαν να μās πούν,
πώς μās καταλαμβαίνουν.

Με πέρασε άκόμα από πολλούς τόπους, από καθάρια νερά τρεχάμενα κι' ύστερα από πολλή ώρα γυρίσαμε πίσω για να ξεκουραστούμε και να ξαναρχίσουμε με πιο πολύ κέφι.

Μά τώρα ζητώ την φλογέρα. Μά πού φλογέρα και βοσκοπούλα.

Πώς να βρω την φλογέρα και πού να δώ την βοσκοπούλα, άφου όλο αυτό ήταν ένα όνειρο;

Την καυμένη την βοσκοπούλα: τώρα, που σκέφτομαι τ' όνειρο μου, έρχεται μπροστά στα μάτια μου ή γλυκειά μορφή της και μου φαίνεται πώς άκούω άκάμα τον ώραϊο της σκοπό.

Πόσο θάθελα στ' αλήθεια να ζούσα μια στιγμή τέτοια μακριά απ' τον κόσμο, στη μοναξιά, στην έξοχή, πλάϊ στην καλή μου βοσκοπούλα. Άλλά το όνειρο πολύ δύσκολα γίνεται πραγματικότης.

Νανά Χρυσοστομή
Τάξεως Γ'

ΣΜΙΓΟΥΝ ΔΥΟ ΑΘΩΑ...

"Εξω βροντούν βαριοι οί σφιγμοί τ' άέρα.
Του νιού Κενταύρου της Νυκτιῆς τα βέλη
σφυράν, κι' απ' τον βαρύ τον καλπασμό του
βγαίνει ένας γδοϋπος, που τραντάζει του αϊθέρα
τους κούφιους θόλους. Περίτρομο ξεχύνεται
άπ' τον εφτάψηλο γκρεμμό το περιστέρι.

Κακή Νυκτιά! Το κάτασπρο μου χρώμα
ζητώ, που μουχει το σκοτάδι κλέψει.

Πού νάν; Για πές μου, κλέφτρα! 'Οδήγησέ με!
Θέλω 'να φῶς, τραχειά μιὰ πέτρα, ἕνα δῶμα
μ' ἀπανεμιὰ γιὰ νά κρυφτῶ, νά με φυλάξῃ
ὡς τὸ γλυκὸ πρωτὶ. Νυκτιὰ, βοήθησέ με!

Μὰ ὁ ἀχὸς βουβώνει τὴ φωνή του
καὶ τὸ σκοτάδι τὸ τραβάει σ' ἀβύσσους

Τοῦ Δείπνου Του τοῦ Μυστικοῦ τ' ἅγιο τραπέζι
πλατὺ, στρωμένο μὲς τὴ νύκτα εἶχε ἀπομείνει.
Στὸ γῦρο-γῦρο τὸ ψωμὶ μὲς τ' ἁγιασμένα
ψύχουλα! Πῶς τ' ἀσημοπότηρο—μὲ «αἷμα»
ἀθῶο μὲς τὸ σπλάχνο του—μὲς τὴ γαλήνη
τυλίγεται ἀπὸ φέγγος, πὸ μᾶζι του παίζει...!!

Τ' ἄσπρα φτερά, τ' ἄσπρου πουλιοῦ παίρνουν χρυσάφι
ἀπὸ τ' ἀχνόφωτο..., σαλεύουν καὶ πετάνε
μὲ ἄσπρους κύκλους σταυρωτοὺς σάν τοὺς Σταυροὺς τοῦ
Γολγοθᾶ. Καὶ στὴ φεγγή, πὸ ἀσημοβάφει
τὰ ψύχουλα καὶ τὸ τραπέζι, πὸ φυλάνε
τὸ αἷμα Του, πὸ χάρισε γιὰ τοὺς πιστοὺς Του.....

Τ' ἀθῶο περιστέρι ἀργοζυγώνει. . . .

Σμίγουν δυὸ ἀθῶα.
Τὸ περιστέρι μὲ τὸ θεῖο αἷμα.

Ἐξω βροντοῦν βαριοὶ οἱ σφιγμοὶ τ' ἀέρα. . . .

Πάνος Ἀδαμίδης Στ' Τάξεως.

ΝΥΧΤΕΡΙΝΟ ΤΑΞΙΔΙ

Κάποιο βιολί, πὸ ὄμορφους σκοποὺς ἐτραγουδοῦσε,
μ' ἐξύπνησε μὲς τὴ σιγὴ τῆς νύκτας τὴ μεγάλη.
Χαρούμενος ἀγκάλιασα τὸν ἦχο τὸν γλυκὸ του,
καὶ ταξιδεύοντας μαζὶ μ' ἀνάλαφρες φτεροῦγες,
σάν δυὸ ἀδέρφι ἄγαπητά, πὸ πέρ' ἀπὸ τὰ νέφη,
ἐφτάσαμε σ' ὀρίζοντες μὲ παραδείσια κάλλη.
Μὰ σάν ἀχόρταγα ἔβλεπα τοὺς ξωτικούς τοὺς τόπους,
μὲ τὰ κρουστάλλινα νερά, τὰ πεῦκα, τὰ ἐλάτια,
τὸ δροσερὸ τ' ἀέρι τους νά παίζει μὲ τὰ ἄνθη. . . .
Τάμ! Τὸ βιολί σταμάτησε τὸν ὄμορφο σκοπὸ του,
κι' ὁ ἦχος του μὲ ἄφησε...Μ' ὀρθάνοιχτα τὰ μάτια,
τίποτε πιά δὲν ἔβλεπα ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ὕπνο
π' ἐρχότανε γοργά-γοργά γιὰ νά με ξαναπάρῃ
μὲς τὲς πλατειὲς κι' ὀλόθερμες του ἀγκάλιας πὸ κοιμίζουν.

Γιώτης Θ. Παπανικολάου Στ' Τάξεως.

ΑΠΟΨΕ

Ἀπόψε π' ἀντιφέγγησε ξανθόμαλλο φεγγάρι
Κι' ἀσήμωσεν ἡ θάλασσα στὴν πρώτη του θωριά
Κι' ἔγιν' ἡ βρύση στὸ βουνὸ καθρέφτη στὸ θυμάρι
Θαμπὸ καντῆλι ἀνάβει μπροστὰ στὴν Παναγιὰ.

Ἀπόψε π' ἀφρογέννητο φεγγάρι ἀργοκυλᾶ
Κι' ὀλόξανθο κι' ὀλόλαμπο τὸν οὐρανὸ χρυσώνει
Κι' ἀφρογεννήτρα ἡ θάλασσα τὴν ἀμμουδιὰ φιλᾶ
Παντοῦ γαλήνη ἀπλώθει κι' ὀλόγουρα μᾶς ζώνει.

Ἀπόψε πὸ στολιζοῦνε τὴν νύκτα μύρια μάγια
Τὴν ζήλεψε ὁ Χάροντας καὶ παίρνει τὸ σπαθὶ του
Καὶ στὴν αὐλὴν κάποιου σπιτοῦ πὸ λᾶλε κουκουβάγια
Τ' ὄμορφου γιόκκα θέλησε νά πάρῃ τὴν ψυχὴ του.

II. Πέτρου Τάξεως Ε'α.

ΑΝΟΙΞΗ

Μοσκοβολιά ἀπὸ λούλουδα ξεχύθηκε στὸ πέρα
καὶ τὰ πουλιὰ πασίχαρα τὶς τρύλιες ξεστομίζουν.

Ρυάκια γάργαρα γοργὰ πρῶτάκουστα χορεύουν
κι' ἀπανωθιὸ καθρέφτισμα μιὰ πεταλούδα κλέβει.

Γαλάζια λίμνη νείρεται πανὶ τῆς σιγοψάλλει
λεμονοδάση πικνωτὰ παινεύουν ὄμορφιές των.

Καὶ τὶς νυχτιὲς τὶς σιγαλὲς χρυσόχειλο φεγγάρι
ζεστὸ φιλὶ γιὰ χάδεμα κ' ἡ Γῆς ὄλη τραγοῦδι.

Ποτῆρι πὸ σὲ γεύομαι γλυκὸ πιοτὸ κερνάς μου
κι' ἀπὸ μεθῦσι τὴν ψυχὴν ἀνάλαφρα τὴν πῆρες.

Γεννήθηκε ὁ Ἥλιος πὰς στὴ Γῆ καὶ θάμπωσε τὸ μάτι
χαρά, χορὸς μ' ἀχὸ ψυχῆς κι' ἀγνάντεψα τὸν Πάνα.

Παῦλος Φ. Ἰωαννίδης
Τάξεως Στ'β.

ΤΟ ΕΡΗΜΟΚΑΛΗΣΙ

Μέσ' τὸ στρατὶ πὸν περπατῶ
τὸ κάθε βράδυ-βράδυ,
ἕνα ἐκκλησάκι συναντῶ
μὲ τὸ καντῆλι τ' ἀναφτὸ
μὲσ' τὸ σκοτάδι.

Μέσ' ἀπ' τῶν δένδρων τὰ κλαδιὰ
ποῦναι γυρμένα ἐμπρὸς του
μὰ συνεφιὰ, μὰ ξαστεριὰ
τ' ἀγναντεύω γὼ πὸ μακρὰ

τὸ δειλὸ φῶς του.

Καὶ κάθε βράδυ πὸν περνῶ,
βλέπω τὸ φῶς νά μοιάζῃ,
σάν ἕνα βλέμμα φωτεινὸ,
βγαλμένο ἀπ' τὸν οὐρανὸ
νά μᾶς κοιτάζῃ.

Σοφοκλέους Χρυσταλλένη
Τάξεως Γ'γ.

*Νίκος Κρησάκης
& Τεμπέρας
κατονομασμένος*

ΤΟΥ ΤΟΙΧΟΥ ΤΟ ΡΟΛΟΪ

Στὸ τοῖχο στηριγμένο
τις ὥρες, τὰ λεπτὰ
στὴ θήκη του βαλμένο
δὲν παύει νὰ μετρᾷ.

Δὲν τὸ μολιζ' ἡμέρας
τὸ φῶς τὸ θαμπερό,
βροχή, θύελλ, ἀέρας,
σκοτάδι φοβερό.

Στῆς νύχτας τὴν ἀγκάλῃ
—χωρὶς διακοπὴ—
ὡς ὅτου ρθῆ καὶ πάλι
ἢ μέρα χαροπὴ.

Ἄργα, ἀργὰ μετράει
τις ὥρες πὸν περνοῦν,
κι' οἱ κτύποι πὸν κτυπάει
στὴν σιγαλιὰ ἴνηχοῦν.

Ὁ κόσμος νὰ χαλνᾷ
αὐτὸ μὲ στωϊσμό
τὸ ἔργο του κοιτάει
χωρὶς συλλογισμό.

Σ. Πρωτοπαπᾶς
Στ' Τάξεως.

ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ

- I. Ὅ,τι δὲν τολμᾷ νὰ πιστέψῃ ὁ ἄνθρωπος τὸ ἐπιβάλλει πολλές φορές ὁ χρόνος.
- II. Ἡ ἀρετὴ γοητεύει πάντα ἔστω κι' ἂν δὲν ἔχουν ὅλοι τὴ δύναμη νὰ τὴν ἀσπασθοῦν.
- III. Ἐκεῖνος πὸν εἶναι αἰτία μιᾶς γενικῆς εὐδαιμονίας βρῖσκει μιὰν ἀνεξάντλητη πηγὴ ἀτομικῆς εὐτυχίας.
- IV. Πόσο ἀπαίσια εἶναι ἡ κοινωνία στὰ πρῶτα ἀληθινὰ, ἀνεπιτήδευτα ἀντικρυσματὰ της.
- V. Εἶναι μερικοὶ, πὸν ρόλο τους ἔταξαν στὴ ζωὴ νὰ διαβάλλουν καὶ νὰ συκοφαντοῦν· κι' εἶναι πολὺ ἐπιτήδειοι σ' αὐτό· τεχνῖτες, θάλαγα, μιᾶς ἄχαρης «τέχνης». Μὰ φαίνεται πὸς οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ γιὰ τίποτ' ἄλλο δὲν εἶναι ἱκανοί. Γιατὶ ὅλη τους τὴ δραστηριότητα τὴν ἐξαντλοῦν σ' αὐτὸ τὸ ρόλο.
- VI. Ἄς δυσπιστοῦμε σὲ μερικὲς ἀπὸ τις γνώμες μεγάλων ἀνδρῶν. Ἄς μὴ μᾶς τυφλώνει τὸ λαμπρὸ φῶς, πὸν σκορποῦνε γύρω τους.
- VII. Μερικὲς ἀπὸ τις γνώμες μας τις ἀδικοῦ-

με ἐκφράζοντάς τες γιατί δὲν ἔχουμε τὴ δύναμη νὰ τις ἐκφράσουμε ὅπως πραγματικά τις νοιώθουμε. Σ' αὐτὲς τις περιπτώσεις θάταν σωστότερο ἂν τις φυλάγαμε γιὰ τὸν ἑαυτὸ μας.

VIII. Πολλὲς ιδέες ἔχουν χιλιοειπωθῆ. Ὁ πρῶτος, πὸν τις ἐξέφρασε ἦταν βέβαια ἕνας δημιουργός. Μὰ κι' οἱ ἄλλοι, πὸν τις συνέλαβαν ἀργότερα εἶναι κι' αὐτοὶ δημιουργοί. Καὶ δὲν ἐμποδίζονται, ἐπειδὴ πρόφτασε νὰ τις ἐκφράσει ἕνας ἄλλος —εἴτε γιατί ἦταν παλαιότερος, εἴτε γιατί ἀπὸ διαφόρους λόγους, ὠρισμένα περιστατικά, πὸν ὀδηγοῦν στὸ σχηματισμὸ μιᾶς ιδέας, ἔπεσαν ἐνωρίτερα στὴν ἀντίληψή του δὲν ἐμποδίζονται γι' αὐτὸ νὰ τις ἐκφράσουνε κι' ἐκεῖνοι, ἀφοῦ τις αἰσθάνονται καὶ τις ἔχουν συνειδητοποιήσει.

Κι' ὁ Γκαϊτέ τοῦτο θὰ ἐννοεῖ λέγοντας:
«Ὅλα τὰ ἔξυπνα πράματα ἔχουνε κιόλας διανοηθῆ· θέλει τώρα μόνο προσπάθεια νὰ τὰ ξαναδιανοηθοῦμε ἄλλη μιὰ».

Σ. Γεωργιάδης Στ' Τάξεως.

ΘΕΟΦΟΒΟΥΜΕΝΕΣ!!!

»Κόπιασε ποδά, κοκόνια Μαρισοῦ, τζι' ἔχει σκάμνον ὄφκερον.

»Εὐκαριστῶ, κοκόνια Κατινοῦ:

Εἶπα νὰ νηστέψω κόρη μου, τζιὸ θεὸς ἐβοήθη-
σέν μου μᾶντα συντυχάνω σου τζιὲ ποστέκουμαι.

Μὰ ποιά ἐν τζείνη τζιαχαμαὶ μὲ τὰ νύσια τὰ βαμμένα τζιὲ τὰ περμανά;

»Μὰ πὸν νὰ ξέρω κόρη μου: μὰ ἐν μόνο τζείνη, ἔτσι, ἔσιει τζιάλλες, πὸν ἔρχονται στὴν ἐκκλησιὰν βαμμένες, σὰν τὲς μάσκες.

»Ὅπως ὑπὸ τοῦ κράτους σου . . . . .

»Στύψε κοκόνια Κατινοῦ τζιὲ περνοῦν τ' Ἄγια.

»Ἡ χάρη σου τζιὲ τ' ὄνομα σου Θεέ μου τζιὲ βοήθα μας.

»Ἄ! καθαράς, ἐξήχασα, μὲ τὴν ἱστορίαν, πὸν εἶχαμεν προχτές· ἄφησε νὰ βρεθοῦμεν καμιάν ἡμέρα τζιὲ νὰ σοῦ κάμω κουβέντες. . . . .

»Καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. . . . .

Δοξάζοσε τζιὲ προσκυνῶ σε, θεέ μου.

»Μὰ εἶδες λοῦσον τζιὲ κακὸν τζείνη πὸν στέκεται πίσω πὸν τὸ παγκάρι, ἦντα γοῦνα ἐν τζείνη κόρη μου τζι' ἦντα καπέλλο!

»Νὰ δοῦμε τζιὲ τούτη ποιά εἶναι. . . . .

»Μετὰ φόβου θεοῦ πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε' . . . . .

»Ἄτε κοκόνια Μαρισοῦ πᾶμε νὰ μεταλάβουμε τωρὰ πὸν ἔνεσιει πολλές.

»Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ. . . . .

»Ἄ. ἔτην κοκόνια Κατινοῦ τζείνη, πὸν εἶχαμεν τὴν κουβέντα της προχτές τζιὲ πὸν σοῦ λάλουν νὰ βρεθοῦμεν καμιά ἡμέρα νὰ συντύχομε.

»Ἄ! ἄ! κατάλαβα. . . . .

Λαμπρὸν νὰ τὴν κάψῃ.

»Δοξάζω σε, Θεέ μου, πὸν μᾶς ἀξίωσες τζιὲ φέτη νὰ μεταλάβουμεν.

Παπακωνσταντίνου Ν. Ἑλενα
Τάξις Δ'β.

ΑΝΤΙΟ ΣΧΟΛΙΚΗ ΖΩΗ...

Ἦ σχολιὸ ἄσπλαγχο! Ἦ ἀπαίσιο κι' ἀπάνθρωπο! Ἦ σκληρόκαρδο καὶ βάνουσο! Γιατὶ μὲ διώχνεις; Ποῦ μὲ στέλλεις;

Ἐσὺ μ' ἐπῆρες ἀπ' τὴν μάνα μου, ἀπ' τὰ χάρδια καὶ τὰ παιχνίδια μου καὶ μ' ἔφερες μαζὶ σου, στὸ δικό σου κόσμον στὸ βασίλειο σου. Ἄνοιξες διάπλατα τις πόρτες σου καὶ μ' ἐδέχθηκες. Ἦμουνα παιδι καὶ μ' ἐκράτησες στὰ χέρια σου, μ' ἀγκάλιασες, μ' ἔσφιξες στὰ στήθια σου, μ' ἐχάϊδεςπες. Μὲ μεγάλωσες, μ' ἔκανες κτῆμα σου, μ' ἐπροίκισες μὲ ὅσα μποροῦσες περισσότερα, μ' ἔκανες ἄνθρωπο.

Τώρα μὲ διώχνεις... Φύγε, μοῦ λές, πηγαινε...

Τὶ νὰ γίνω;... Ποῦ νὰ πάω;... Τὶ νὰ κάνω;...

Ἔνα ἀπέραντο χάος εὐρίσκεται μπροστά μου. Μιὰ σκοτοδίνη σκοτίζει τὰ μάτια μου. Μιὰ βαριά πλάκα στὴν ψυχὴν μου. Ἔνα πρόβλημα βασανίζει τὸ μυαλό μου.

Πὸς νὰ βγῶ μὲς' ἀπ' αὐτὴν τὴν ἀφάνεια πὸν βρῖσκομαι γιὰ νὰ στηρίξω τὰ πόδια μου στὸ νέο κι' ἀνώτερο περιβάλλον πὸν λέγεται «Κοινωνία» καὶ νὰ γίνω μέλος αὐτῆς; Κ' ὕστερα πὸς νὰ τὰ καταφέρω ν' ἀναβῶ καὶ πάνω ἀπ' αὐτὸ τὸ ἐπίπεδο στὴν βαθμίδα

ἐκείνην τὴν ἀνώτερη πὸν λέγεται «Ἀξιοπρέπεια»;

Ἦ Θεέ, πολυεύσπλαχνε, ὦ μεγαλόψυχε Θεέ μὴ μ' ἐγκαταλείψῃς, μὴ μ' ἀφήσῃς μονάχη μου... Βοήθησέ με Πλάστη μου νὰ περάσω κι' ἐγὼ σὰν τὸν Ἡρακλῆ τὸ στενὸ, τὸ ἀπόκρημνο καὶ δυσκολοδιάβατο μονοπάτι τῆς ἀρετῆς...

Καὶ σὺ σχολιὸ μου μὴ μὲ παραμελήσεις, μὴ μ' ἀφήσῃς ἔρμαιο τῆς τύχης μου, μὴ μὲ λησμονήσῃς. Μὴν ἀρνηθῆς πὸς εἶμαι κι' ἐγὼ ἐν ἀπ' τὰ σπλάχνα σου. Μοῦ ἔδωσες, δὲν λέω, τὰ καλύτερα καὶ ἱερώτερα ἀμυντικά μου ὄπλα, τις γνώσεις μου, ἔκανες ὅτι μπόρεσες γιὰ μένα, ἀλλὰ σὲ χρειάζομαι. Μὴν μ' ἀφήσεις ν' ἀπομακρυνθῶ ἀπὸ τὸ πλάϊ σου, ἀλλὰ παρακολοῦθα με σὲ κάθε μου κίνησιν καὶ σκέπαζέ με καὶ μένα κάτω ἀπὸ τὸν Ἄγιον πέπλο σου...

Κι' ἔτσι ἔχοντάς σας βοηθοὺς νὰ κατορθώσω νὰ κρατήσω τὸ ὄνομά μου ψηλά, ἄθηκτο ἀπὸ κάθε μουντζαλιὰ, ἀλλὰ γραμμένο μὲ τὸ μελάνη τῆς Ἀρετῆς καὶ μὲ τὴν πένναν τῆς Τιμῆς...

Λίτσα Κ. Πιερίδου.
Στ' β' Τάξεως.

ΤΑ ΒΑΣΑΝΑ ΜΑΣ ΕΤΕΛΕΙΩΣΑΝ

Φέρετε τ' ἄμματογιάλια μου. Δὲν μπόρα τὸ πιστέψω.
 Νὰ δῶ τὸ μερολόγιον στὸ φῶς νὰ τὸ ἀμπλέψω.
 Ἐθάρουν τζιῆτουν ὄρομαν! Δόξα σοι ἐν ἀλήθεια,
 ἐνι πραγματικότητα δὲν εἶναι παραμύθια.
 Εἶναι μεγάλο γεγονός για μᾶς τοὺς μαθητάες!
 Ἐλήψαν πιδὸν τὰ βάσανα. Ἐλήψαν οἱ πελάες!

Μὰ ξέρετ' ἦντα πᾶ νὰ πῆ
 σκεφτῆτε το τζιαὶ νακκουρίν
 πῶς τώρα τζιαὶ νὰ πάη
 δὲν δὲν νανοίξουμε χαρτὶν ὁ κόσμος νὰ χαλάη.
 Θὰ πέφτουμεν στὰ ρούχα μας χωρὶς καμίαν θλίψη,
 οὔτε για τὸ θεώρημα ποιὸς ἐν νὰ τἀποδείξη
 Μῆτε για τὴν ἐξίσωσιν ὁ "X" μὲ τι ἰσοῦται
 οὔτε ἂν σφαῖρα γυάλινος ἀέρος πεπληροῦται.
 Ἄν πῶ τζιαὶ βάλω τα χαμαὶ τζιαὶ ππέσω μὲς το σιρῶμα
 ἐν νὰ βλαστήσω σὰ δεντροὶ σγιὸν νᾶμαι μὲς τὸ χῶμα.
 Θὰ μείνω δκυδ μερόνυχτα σωστὰ τζιαὶ μετρημένα
 νὰ βγάλω τὴν χασούραν μου νὰ βκοῦσιν τὰ υπασμένα.
 Θὰ ππέσω σὰν τὸν κούλλουφον τζιοὶ νὰ ππέσω σὰν ἐψὲς
 π' ἀκόμα τζιαὶ στὸν ὕπνον μου ἐθώρουν τὸ ἰσοσκελές.
 Ἐπῆ! Ἐκαταλήθηκα! δὲν ἔμεινα μὲ ὁ μισὸς
 τζιαὶ τοῦν τὸν νοῦν μου ἔφαν τον ἡ σκέψη τζιαὶ ὁ λοῖσμός.
 Ψὶς τζιὲν τὰ κοπελλούδικα μου τζιαὶ φάσιν τὰ φκιά μου,
 μὰ τοῦτον ἐσηρόττερον ἐφτά φορὲς παιδικία μου.
 Νὰ σοῦ λαλεῖ: Ἐπεκείμενος πῶς λέγεται ἐθώρακα
 τζιαὶ μέλλος, παραξόρτυνος ἔξερν τζιὲ γιὼ στὸν κόρακα;
 Νὰ σοῦ λαλεῖ ἄλλος ποτζίει πῶς θέλει Ἱστορίαν
 τζιαὶ πὸν τὴν ἄλλην τὴν μερκὰν θέλει Γεωγραφίαν.
 Μὰ πὸν εἵμαστην; πέτε μου. Ψίχα τζιῆμαστην πέρα.
 Κόβκη βαθμὸν ἂν δὲν τοῦ πῆς τὴν κ ὀ ρ η ν θ υ γ α τ ἔ ρ α.
 Ἄλλος ποτζίει θέλ' Ἀγγλικά, ἄλλος ποδὰ Ἀρχαία
 τζιαὶ δίπλα στὰ πανάρχαια θέλει λαλεῖ σου Νέα.
 Πῶς τζιαὶ ἀνακατώννουνται μεσ τοῦτον τὸ μυαλὸ μου;
 Ἐν πρώτ' ἄμματοπόνυση πόπαθεν τὸ φτωχὸ μου;
 Ἐκάμναμεν Συντακτικὸν· Συντάσσαμεν προτάσεις,
 μὲ ρῆμαν ὑποκείμενον νᾶναι ἐντάξει φράσεις.
 Ἐψήλωνα τὸ σιέρην μου, τζιαὶ κάμνα πῶς τὰ ξέρω,
 νὰ μὲν μὲ βγάλη, μήκακον, κούλλουρον ἐν νὰ φέρω.
 Ἐκαμνα τᾶχα τᾶξερα, ἔκαμνα τὸν μεγάλο,
 τζιανάνθεμαν τὰ μμάδικα μου ἂν ἤξερα νὰ βγάλω.
 Μὰ φέρνει τα ὁ δικιάλος, λαλεῖ μου «πὲ», Σιαφκάλη
 τζιέσφιξα τὸ μυαλάτζη μου νὰ δοῦμεν τι θὰ βγάλη:
 Ἦρτεν μου τότε ξαφνικά σκέψ' ἀνακατωμένη!
 «Ἡ mother plays down κεῖ σὶ ἄλεύρι βουττημένη».
 Σχευτῆτε τι μείγμα καλὸ ἐβκῆκεν παραγμένον,
 Ἡ mother καὶ τὸ down κεῖ σταλεύρι μμειγμένον.
 Τζιαὶ τώρα ἐτελειώσασιν, οὔλα λαλοῦν ἐπάσαν,
 πὸν τὴν χαράν μου τὴν πολλὴν τὰ σωθικά μου ἄψαν.

Νίκος Ν. Σιαφκάλης Τάξη Γ'β.

Ο ΕΦΙΑΛΤΗΣ

— Ἄχ! πότε θὰ σχολάσουμε;
 — Λεπτὰ μείνανε τρία . . .
 — Χμ! ἔτσι θὰ ἡσυχάσουμε,
 ἀπ' τὴ Γεωμετρία,
 τῶν μαθητῶν τῆς τάξης μου
 ὁ ἐφιάλτης ποῦναι . . .
 Σὰν τὸ σκεφτοῦν ἄχ μᾶνα μου,
 φόβο πολὺ τραβοῦνε.
 Γι' αὐτὸ τὰ διαλείμματα,

σὰν ἔχουν Γεωμετρία,
 τὰ ἄλλα τὰ μαθήματα
 ἀφήνουνε στὰ κρύα.
 Ἄχ! Κύριε, κύριε Φελλά,
 λιγάκι συλλογίσου! . . .
 μαθήματα ἔχουμε πολλὰ
 γιὰ σκέψου! . . . Καὶ λυπήσου! . . .
 Μάρκου Θ. Ἀνδρέας
 Τάξεως Δ' α'.

ΜΑΝΑ

Καιρὸ τώρα τὸ καταλάβαινε πὸς τὸ μεγάλο της ἀγόρι δὲν ἦταν εὐτυχισμένο. Ὅχι! Τώρα τελευταία ἦταν πάντα λυπημένο καὶ σκεπτικό. Ἄλλοτε μόλις ἔμπαινε στὸ σπῆτι σκόρπιζε γύρω του τὴν χαρὰ. Τὰ μικρά του ἀδελφάκια μόλις τὸν ἔβλεπαν, πηδοῦσαν στὸν λαιμὸ του καὶ τὸν ρωτοῦσαν γλυκά. «Τι μᾶς ἔφερες σήμερα»; Κι' αὐτὸς πάντα κάτι εἶχε νὰ τοὺς μοιράσῃ. Καθόταν κοντὰ τους ὄρες ὀλόκληρες καὶ τοὺς ἔλεγε τόσα ὄραϊα πράγματα κι' ἕνα σωρὸ ἀστεῖα. Κι' ἦταν ὅλοι εὐτυχισμένοι, ὦ! πόσο εὐτυχιμένοι. Μὰ τώρα ἦταν τόσο διαφορετικά. Ὁ ἐρχομὸς του δὲν ἔφερε σὰν πρῶτα τὴν χαρὰ, ἀλλὰ γέμιζε τὴν καρδιά τῆς χήρας μητέρας του μὲ λύπη. Μέρα μὲ τὴν μέρα γινόταν πιδ μελαγχολικός, πιδ λυπημένος. «Τι νὰ τοῦ συμβαίνει» ἀναρωτιόταν ἐκείνη «Τι νᾶναι ἄραγε τὸ μυστικὸ πὸν δὲν λέγει οὔτε σὲ μὲνα τὴν μᾶνα του; Πρέπει νὰ τὸν ρωτήσω, πρέπει νὰ μοῦ τὸ πῆ, γιὰ νὰ τὸν βοηθήσω».

Καὶ μιά μέρα πῆρε τὴν ἀπόφασιν. «Παιδί μου, ἀλλάξες, ἀλλάξες πολὺ, πὸν εἶναι ἡ πρώτη σου εὐθυμία: Ἐλα πὲς μου τι ἔχεις, ὑποφέρω καὶ γὼ νὰ σὲ βλέπω ἔτσι. Ὡς καὶ τὰ ἀδελφάκια σου τὸ πρόσεξαν. Μὰ τι ἔχει ὁ ἀδελφός μας καὶ δὲν μᾶς μιλά πιά; Κι' οὔτε γλυκά μᾶς φέρνει» πιά, μοῦ εἶπαν μιά μέρα μὲ παράπονο. «Ἐλα πὲς μου». Στὴν ἀρχὴ ἐκεῖνος διαμαρτυρήθηκε, ἀλλὰ κατόπιν μπροστὰ στὴν παρακλητικὴ ἐπιμονὴ τῆς ἀποφάσισε νὰ μιλήσῃ. «Θέλω νὰ σπουδάσω μᾶνα» εἶπε σὰν σὲ ξαφνικὸ ἐξέσπασμα, κάτι νὰ γίνω καὶ γὼ μιά μέρα στὴν κοινωνία. Ἄπ' τὸ καιρὸ πὸν ἦμουν τόσο δὰ παιδάκι εἶχα πλέξει τόσα καὶ τόσα ὄνειρα. Καὶ τώρα πὸν μεγάλωσα τὰ βλέπω ὅλα αὐτὰ νὰ σωριαζονται σὲ συντριμία... «Συχώρεσέ με μᾶνα», εἶπε ὕστερα ἀπὸ μικρὴ σιωπὴ. Βλέπω πόσο σ' ἔκανα νὰ λυπηθῆς. Ἄλλὰ ὄχι. Ποτὲ δὲν θὰ κάνω ἕνα τέτοιο πρῶμα ἐγὼ. Νὰ φύγω καὶ νὰ σὰς ἀφίσω χωρὶς προστάτη! Ποτέ.

Ἐξέχασε ὅτι σοῦ εἶπα γλυκεῖά μου μανούλα. Νὰ δῆς πὸν θὰ γίνω καὶ πάλι σὰν καὶ πρῶτα». Νὰ τὰ ξεχάσῃ, ὄχι δὲν ἤθελε, κι' οὔτε ἔπρεπε (ἄλλωστε μποροῦσε;) Κατάλαβε ὅτι τὸ παιδί της θᾶκανε μιά θυσία. Θᾶμενε μαζί της, καὶ πάντα μπροστὰ της θὰ φαινότανε εὐτυχισμένος, ἀλλὰ πόσα δάκρυα δὲν

θᾶχυνε τὴν νύκτα στὸ κρεβάτι πάνω ἀπ' τὰ συντριμια τῶν ὄνειρων του. Αὐτὴ λοιπὸν, κι' ὄχι τὸ παιδί της ἔπρεπε νὰ κάνῃ κάποια θυσία. «Παιδί μου, δὲν ξέρεις λοιπὸν ὅτι καὶ γὼ θέλω νὰ σπουδάσῃς»; Νὰ πᾶς μὲ τῆς μᾶνας σου τὴν εὐχή. Θὰ πουλήσουμε τὴν μικρὴ κληρονομία τοῦ πατέρα σου, τὸ σπιτάκι μας. Κι' ἔτσι θὰ πραγματοποιήσῃς τὰ ὄνειρά σου κι' ὅταν θὰ στραφῆς κάποια μέρα ἄνθρωπος καθὼς πρέπει θὰ μᾶς βοηθήσῃς καὶ μᾶς, καὶ τότε πάλι ἡ εὐτυχία θὰ ρθῆ στὲς καρδιές ὅλων μας. Νὰ πᾶς. Δάκρυα γιόμισαν τὰ μάτια τοῦ νέου. Πόσο καταλάβαινε τώρα, τι θὰ πῆ μητρικὴ στοργή.

Αὐθόρμητα ἔσκυψε καὶ τῆς φίλησε τὸ χέρι, χωρὶς νὰ πῆ οὔτε λέξι.

Ἄκόμα λίγος καιρὸς ἡσυχίας διάβηκε καὶ ἕνα συννεφιασμένο πρωῖνὸ ξημέρωσε ἡ πάντοτε δραματικὴ μέρα τοῦ ἀποχωρισμοῦ. Μὲ βαρεῖα καρδιά πῆρε τὰ παιδάκια της καὶ κατέβηκε στὴν προκυμαία γιὰ νὰ τοῦ πῆ τὸ τελευταῖο «ἀντίο» καὶ νὰ τοῦ δώσῃ καὶ πάλι τὴν εὐχή της. Ἐκεῖνος τὴν φίλησε συγκινημένος, χάδεψε τὰ κεφαλάκια τῶν ἀδελφῶν του καὶ τοὺς ἔδωσε χίλιες ὑποσχέσεις . . .

Καὶ τὸ πλοῖο βγῆκε ἀπ' τὸ λιμάνι σὶ ἀνοιχιά. Στεκόταν ἀκίνητη καὶ ἀχόρταγα κοιτοῦσε τὴν εἰκόνα τοῦ παιδιοῦ της (ἕνα νέο πὸν στεκόταν στὴν πρύμνη καὶ κουνούσε τὸ μαντήλι του) λὲς καὶ ἤθελε νὰ τὴν κρατήσῃ γιὰ πάντα στὴν καρδιά της. Καὶ τὸ πλοῖο προχωροῦσε παίρνοντας μαζί του τὸ ἀγαπημένο πρόσωπο, κι' ὀλοένα μίκραινε ὥσπου χάθηκε καὶ τὸ τελευταῖο του σημάδι στὸν ὁρίζοντα. Τότε ἡ μᾶνα, σὰν νὰ ξύπνησε ἀπὸ ὄνειρο, γύρισε δίπλα της καὶ εἶδε τὰ μικρά νὰ τὴν κοιτάζουν μὲ παράπονο καὶ ἀπορία καὶ τὰ χεῖλάκια τους νὰ τρέμουν ἀπὸ κάποιο συγκρατημένο λυγμὸ. Ὅχι! Αὐτὰ τ' ἀθῶα μικρά δὲν ἔπρεπε νὰ λυποῦνται, δὲν ἔπρεπε νὰ δοῦν τὴν ἀπελπισία της, καὶ νὰ υποφέρουν περισσότερο.

Τᾶγκάλιασε καὶ τὰ δυὸ, γιὰ νὰ παρηγορήσῃ τὲς τρυφερὲς τους ψυχοῦλες, ἀλλ' ἡ φωνὴ της πνίγηκε ἀπ' τὸ κλάμα. Ἀφοῦ ἔκλαψαν ἀρκετὴ ὥρα μᾶ-

να και παιδιά, πήραν τὸν δρόμο γιὰ τὸ σπίτι. Μὰ τὶ σπίτι, Θεέ μου! Ἐνα σπίτι τελείως ξένο, πὺν ἡ παρουσία του δὲν τ' ὠμόρφαινε, δὲν τὸ γιόμιζε. Πόσο ἔρημο, πόσο ξένο ἦταν.

Τώρα γι' αὐτὴν, μόνη χαρὰ εἶναι ὅταν παίρνῃ γράμμα του καὶ μαθαίνη, ὅτι εἶναι ἀπ' τοὺς πρώτους στὸ νέο του σχολεῖο. Ἐνα πλοῖο κάποια μέρα σκοτεινὴ, τῆς πῆρε μακρὰ τὸ πιὸ ἀγαπημένο πρό-

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΜΑΣ

Τώρα κλείνουν τέσσερα χρόνια ἀπὸ τὴ μέρα, πὺν μερικοὶ μαθητὲς πῆγαιναν μὲ ψηλὴ περηφάνεια στὸν καθηγητὴ μας τῶν Θρησκευτικῶν, γιὰ νὰ τοῦ ποῦν μιὰν ὀλότελα δική τους ἰδέα, τὴν ἴδρυση Θρησκευτικῆς Κοινότη- τας στὸ Γυμνάσιο. Ὁ κ. Παπαντωνίου δέχτη- κε μ' ἀνέκφραστη χαρὰ τὴ σοφὴ πρόταση τῶν μαθητῶν του, κι' ἀπὸ κείνη τὴ βλογημένη μέρα καθηγητὴς καὶ μαθητὲς, ἄρχισαν μαζί μιὰ στενότερη συνεργασία γιὰ τὴν καλύτερη ἐδραίωση καὶ πρόοδο τῆς Κοινότητος.

Κι' ἀπὸ τότε ἡ Θρησκευτικὴ Κοινότητα ὀλοένα καὶ μεγαλώνει, δέχεται χρόνο μὲ τὸ χρόνο στὲς διάπλατα ἀνοιγμένες ἀγκαλιές της ὄλο καὶ πιὸ πολλοὺς μαθητὲς, τὰ κλαδιά της δὲ φουντώνουν γιομάτα ζωντάνεια σὲ μιὰν ὀλοκάθαρη ἀτμόσφαιρα, κι' οἱ ρίζες της χῶ- νονται ὄλο καὶ πιὸ βαθειὰ στὸ γόνιμο ἔδαφος.

× × ×

Ἡ Θρησκευτικὴ Κοινότητα εἶν' ἕνας σύλλογος μαθητῶν, πὺν μὲ τὴν ἡγεσία τοῦ κ. Παπαντωνίου καὶ μιᾶς ἐπιτροπείας, στὴν ὀ- ποία κάθε τμημα στέλνει καὶ τὸ δικό του ἀν- τιπρόσωπο, σκοπὸ ἔχει τὴν χριστιανοπρεπῆ διαπαιδαγώγηση καὶ ἠθικὴ ἀνύψωση τῶν με- λῶν της, ὥστε νὰ φέρῃ πιὸ κοντὰ καὶ πιὸ εὐ- κολὰ στὸ σωστὸ δρόμο τῆς ζωῆς, τῆς ἀλή- θειας καὶ τοῦ Χριστοῦ. Ἐδῶ οἱ μαθητὲς ζοῦν σὰν μιὰ μεγάλη ἀγαπημένη οἰκογένεια, στὴν ὀποία πάντα βασιλεύει ἡ ἀγάπη κι' ἡ ἀλλη- λεγγύη. Γνωρίζεται καλύτερα ὁ ἕνας μὲ τὸν ἄλλο, γίνονται ὄλοι φίλοι, πιὸ ἀγαπημένοι ἀκόμα κι' ἀπ' τ' ἀδέλφια. Μαθαίνουν νὰ μι- λοῦν, νὰ συζητοῦν ἤρεμα μεταξύ τους καὶ νὰ λύνουν τὲς τυχούσες ἀπορίες τους μ' εὐγενικό πνεῦμα. Γιατὶ κάθε μαθητὴς, ὀποιασδήποτε τάξης, μπορεῖ νὰ κάμῃ μιὰ διάλεξη μὲ θέμα ἢ τῆς ἐκλογῆς του, ἢ καθ' ὑπόδειξη τοῦ καθη-

σωπο καὶ τὴν γιόμισε μὲ λύπη. Ἄλλὰ θὰ ξεμερώση κάποτε ἡ φωτεινὴ μέρα τοῦ γυρισμοῦ καὶ κάποιο ἄλλο πλοῖο θὰ τῆς τὸν φέρῃ φέρνοντας μαζί του καὶ τὴν «Χαρά». Καὶ παρακαλεῖ τὴν Παναγιά νὰ περά- σουν ὅσον τὸ δυνατὸ πιὸ γρήγορα τὰ σκληρὰ χρόνια τοῦ χωρισμοῦ γιὰ νὰ ρθῆ πάλι ἐκεῖνος, νὰ τὸν σφι- ξῆ στὴν θερμὴ τῆς ἀγκαλιά. Τὸν περιμένει.

Νέδη Α. Νικολαΐδου Γ' γ' Τάξεως.

γητῆ του, μὲ περιεχόμενο ἀπολογητικό, ἐρημη- νευτικό, ἱστορικό, ἀρχαιολογικό, ἐθνικὸ κλπ.

Γίνεται συγκέντρωση μιὰ φορὰ τὴ βδο- μάδα στὴν ὀποία τὰ μέλη ἔρχονται ὀλοπρό- θυμα ν' ἀκούσουν ὀμιλία πάποιου συμμαθητῆ τους ἢ καὶ τοῦ κ. Παπαντωνίου. Ἐτσι ξεφο- βούνται σιγὰ—σιγὰ τὸ βῆμα καὶ τὲς ἀμέτρη- τες ματιές τῶν ἀκροατῶν, καὶ μαθαίνουν πῶς νὰ συζητοῦν, γιὰτ' ὕστερα ἀπὸ κάθε ὀμιλία γίνεται πλατεῖα συζήτηση. Ἀπὸ κάθε συγκέν- τρωση δὲ φεύγουν ἱκανοποιημένοι, γιὰτὶ οἱ κόποι τους δὲν πῆγαν χαμένοι κι' ἐλπίζουν, ὅτι θὰ πετύχουν τοὺς σκοποὺς πὺν ἔταξαν.

× × ×

Ζαίρουν τὰ μέλη τῆς Θρησκευτικῆς Κοι- νότητος νὰ σκέφτονται καὶ τοὺς γύρω τους δυστυχημένους καὶ φτωχοὺς ἀνθρώπους. Μὲ μιὰ ἐτήσια συνδρομὴ ἀπὸ δυὸ σελίνια, τὴν ὀ- ποία οἱ ἴδιοι οἱ μαθητὲς προθυμοποιήθηκαν νὰ δίνουν, βοηθοῦν ὀποιους μποροῦν. Πλη- ρώνουν τὸ εἰσιτήριο φτωχῶν συμμαθητῶν τους, τοὺς ἀγοράζουν βιβλία καὶ τοὺς παρη- γοροῦν. Μὰ ἡ ἀπέραντη συμπόνια τους ἀ- πλώνεται κι' ἔξω ἀπὸ τὸ σχολεῖο. Τελευ- ταῖα ἔκαμαν μιὰν ἐκδρομὴ στὴ Σχολὴ τῶν Τυφλῶν τῆς Λευκωσίας, γιὰ νὰ συμμερι- στοῦν τὸν πόνο τῶν πιὸ δυστυχημένων πλασμάτων, καὶ νὰ ποῦν λίγο ἀπ' τ' ὀλόγι- σμο φαρμάκια ποτήρι τους. Τοὺς πρόσφεραν γλυκίσματα, πορτοκάλια, μερικὲς φανέλλες—αὐτὰ τὰ λίγα φτωχικὰ δῶρα πὺν μποροῦ- σαν—τοὺς τραγούδησαν, τοὺς ἀπάγγειλαν καὶ τοὺς μίλησαν παρήγορα λόγια, γλυκαίνον- τας ἔστω καὶ λίγο τὴν πικραμένη τους καρ- διά!. Τὴν ἴδια μέρα ἔκαμαν ἐπίσκεψη καὶ στὸ Ἄσυλο τῶν Φρενοπαθῶν—ἄλλων πάλι δυστυ- χισμένων. Στ' ἀντίκρουσμά τους ραγίζεται καὶ κλαίει κι' ἡ πιὸ σκληρὴ καρδιά, ἰδιαίτερα ὅταν

καλὰ—καλὰ σκεφτῆ κανένας πῶς μερικοὺς ἔφεραν ὡς ἐκεῖ ἡ κακία τῶν συνανθρώπων τους. Ἐμαθαν, ὅτι πρέπει νὰ τοὺς λυποῦνται καὶ νὰ μὴ τοὺς κακομεταχειρίζονται.

Στοὺς φυματικούς τῆς Κυπερούνας ἔ- στειλαν περιοδικὰ.

Ἡ δράση τῆς πάλι δὲ σταματᾷ ὡς ἐδῶ. Ἐχει ταχτικὴ ἀλληλογραφία μὲ ὀρισμένα σχολεῖα τῆς ἐλεύθερης πατρίδας καὶ τῆς Ἄ- λεξάνδρειας, ὀπως ἐπίσης καὶ μὲ τὴ Σχολὴ τῶν Τυφλῶν τῆς Λευκωσίας. Στὰ παιδιά αὐτὰ ἔγραψαν κάθε τι τὸ σχετικὸ μὲ τὴν πό- λη μας κι' ὀλόκληρο τὸ νησί μας.

Ὅσες φορὲς μποροῦν κάνουν ἐπισκέψεις καὶ στ' ἀρχαῖα μνημεῖα τῆς Ἄμμοχώστου.

× × ×

Ἐλπίζουμε ὡς τοῦ χρόνου νὰ ἰδρυνθῆ μιὰ τέτοια Κοινότητα καὶ γιὰ τὲς μαθήτριες, φτάνει αὐτὲς νὰ δείξουν τὴν ἀπαιτούμενη προθυμία καὶ διάθεση. Κι' ὅταν πιά γίνῃ ἕνα τέτοιο πρᾶμα, τότε ὀλοκληρώνεται ὁ προ- ορισμὸς κι' ὁ σκοπὸς ὀλης τῆς Θρησκευτικῆς Κοινότητος, ἡ ὀποία θᾶχη προστάτη της καὶ καλὸ σύντροφο τὸ Χριστό, πὺν καθημερινὰ θὰ βλογᾷ μὲ τ' ἄγιο του τὸ χέρι τὰ νέα παι- διά, πὺν αὔριο θὰ βγοῦν στὴν κοινωνία. Για- τὶ θὰ τὰ βλέπει νὰ ἐργάζονται εὐγενικὰ γιὰ

Η ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΜΑΣ

Μιὰ ἀνασκόπηση πὺν θὰ μπορούσαμε νὰ κά- νουμε στὰ ἔξωρα γεγονότα τῆς ζωῆς τοῦ σχολεῖου μας—τῆς περασμένης χρονιάς 1948 49—θὰ μᾶς ἀ- νάγκαζε διακριτικὰ νὰ κατατάξουμε τὲς καλλιτεχνικὲς ἐμφανίσεις του στὴ πρώτη γραμμὴ. Κι' ἂν θέλαμε ν' ἀμείψουμε τὸ σχολεῖο μας, μονάχα μ' ἀπλᾶ λόγια θὰ τὸ μπορούσαμε. Τοῦ ἀεῖζει ἕνας ἔπαινος. Τοῦ ἀ- νήκει δικαιωματικὰ. Ἡ καλλιτεχνικὴ του ζωὴ ἦταν ζωντανὴ καὶ πλούσια. Τὸ καλλιτεχνικὸ στοιχεῖο βρι- σκότανε παντοῦ ἀκόμα καὶ στὲς μικροτελετὲς μας, στὲς γιορτὲς, στὲς ἐκδρομὲς.

Πρέπει νᾶμαστε περήφανοι καὶ μὲ ψηλὰ τὰ μέ- τωπα, γιὰτὶ ἀναγνωρίστηκε ἀπ' τὸ κοινὸ τῆς πόλης μας τὸ ὕψος τῆς καλλιτεχνικῆς προσφορᾶς μας.

Ἡ ἀπαρίθμηση γενικὰ ὀλων τῶν «καθ' ὄλα» καλλιτεχνικῶν καὶ τῶν «ἐν μέρει»—μαζί μὲ πλατεῖες κριτικὲς ἀναλύσεις καὶ σχόλια θάταν κάτι ἀνιαρὸ, μπορεῖ καὶ... βλαβερό. Θὰ μιλήσουμε πλατύτερα μοναχὰ γιὰ τὲς ἐμφανίσεις μὲ ἀριότητα ἐξαιρέσης. Γιατὶ τὲς ἄλλες—νομίζω—ἀρκεῖ νὰ τὲς ἀναφέρουμε μὲ

μιὰν ἀνώτερη ἰδέα, καὶ θᾶναι πολὺ—πολὺ κοντὰ του καὶ μὲ τοὺς ἀγγέλους του. Τότε πιά θὰ ριζώση γιὰ καλὰ τόσο βαθειὰ, πὺν νὰ μὴ μπορῆ νὰ τὴν λυγίσῃ οὔτε κι' ἡ πιὸ ἄγρια καταγίδα.

Ἄγαπητοὶ μου συμμαθητὲς,

Ἄγαπήστε τὴ Θρησκευτικὴ Κοινότητα μ' ὀλη τὴ δύναμη τῆς καρδιάς σας γιὰτὶ θᾶ- χετε νὰ ὀφεληθῆτε πολλὰ, πάρα πολλὰ ἀπ' αὐτὴ. Τρέχετε πρόθυμα στὴν ὀλόθερμη τῆς ἀγκαλιά, πίνετε ἀφθονο τ' ἀθάνατο νερό της, τὸ ὀποῖο δίνει τὴ δύναμη, καὶ τὴ ζωντάνεια στοὺς νέους. Στέκεστε πάντα δίπλα της σὰν ἀκόμητοι φρουροὶ της, γιὰ νὰ τὴ βοηθήσετε νὰ ξεκαθαρίσῃ ἀπὸ τὰ σουβλερὰ ἀγκάθια τὸ δρόμο τῆς ζωῆς σας στὸν ὀποῖο αὔριο σεῖς θὰ περπατήσετε, καὶ τὸν ὀποῖο θὰ φωτίζῃ γιὰ πάντα τὸ λαμπερὸ ἀστὲρι τῆς Βηθλεὲμ μὲ τὸ θεῖκό του φῶς. Κι' ὀπως τοὺς μάγους, θὰ σᾶς ὀδηγήσῃ στὴν ἀστείρευτη κι' ὀλόδροση βρῦση πὺν ἀπ' τὸ καθάριο της νερὸ θὰ πίνετε ὅταν διψᾶτε, καὶ στ' ἀπαλό της κελάρυσμα θᾶκούτε τὰ ὀλόγλυκα καὶ παρηγορητικὰ λό- για τὰ ὀποῖα θὰ μαλακώνουν τὲς πονεμένες σας ψυχὲς ἀπὸ τὸ δύσκολο διάβα τῆς ζωῆς.

Γιώτης Θ. Παπανικολάου
Στ' α' Τάξεως.

τὸν ὄρο «ἀπλὲς». Ἄπλὲς λοιπὸν ἐμφανίσεις—ὄχι μὲ ἰδιαίτερη προσπάθεια στὸ ντύσιμό τους μὲ ἀνὰ ὄσο δυνατὸ στοιχεῖα καλλιτεχνικὰ—ἦταν ἡ Γιορτὴ τῶν Γραμμάτων στὲς 30 τοῦ Γενάρη, πούταν περισσό- τερο «γιορτὴ» μὲ θρησκευτικὸ χαρακτήρα παρὰ ἀν- τικείμενο γιὰ καλλιτεχνικὸ παραγέμισμα. Δώσαμε ὀ- μως καὶ δῶ κείνη τὴ πνοὴ μὲ τὲς σχετικὲς ἀπαγγε- λίες, ὀπως «Ἕγνος τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν» ἀπ' τὴ Κλ. Ξενίδου, «Ἑλληνικὴ ψυχὴ» ἀπ' τὸν Πλ. Ἄ- θηναῖνη καὶ μὲ τραγούγια τῆς χορῶδίας κ.λ.π.

Ἄλλες ἀπλὲς ἀπὸ καλλιτεχνικὴ ἀποψη ἐμφανί- σεις ἦταν ἡ Γιορτὴ τῆς Σημείας, ὁ ἔσωσχολικός καὶ κατὰ τάξεις γιορτασμὸς τῆς 25ης τοῦ Μάρτη. Εἶναι καὶ μερικὲς ἄλλες πὺν τὲς χαμηλώνει ἡ ἐφήμερη ἐπι- πολαιότητα καὶ ἡ ἀπόδοση μιᾶς σημασίας ὀποτιμη- τικῆς.

Ἀπ' ὀλες τὲς ἀπλὲς ψηλὰ, πολὺ ψηλὰ στάθηκε ὁ ἔσωσχολικός γιορτασμὸς τῆς ἐθνικῆς μας ἐπετείου —25ης Μάρτη στὸν ὀποῖο γιορτασμὸ ἤρθε νὰ προσ- θέσῃ στὴν ἀπ' τὸν παγκόσμιο ἀποθέωση τῆς Μεγά-

λης Μέρας τὰ δυὸ της ἀγὰ λόγια μιὰ νεολαία ταπεινῶν μαθητῶν, λόγια ἀπὸ πνευματικὸ ξεχείλισμα παιδιῶν, λόγια βγαμμένα μονάχα ἀπὸ φτερωτὴ Ἑλληνική καρδιά. Σ' αὐτὴ τὴ γιορτὴ παρατηρήθηκε κάτι πολὺ ἐνθαρρυντικὸ. Ὁ στολισμὸς ποῦγινε στὶς τάξεις. Ἦτανε τόσο θεαματικὸ, πού, ἀν δὲν καταδεχόμαστε νὰ τὸ ὑψώσουμε στὸ ἐπίπεδο μιᾶς πολυσύνθετης τέχνης, ἄς φιλοτιμηθοῦμε νὰ τοῦ δώσουμε τὸν ὄρο: «Γέννημα ὁμαδικῆς καλλιαισθησίας». Ἦτανε ὁμως κάτι παραπάνω.

Θάταν ἀστείο νὰ πῆ κάποιος, πὼς ἓνα ξανάνοιωμα ὕστερα ἀπὸ ἐνθουσιασμὸ δυνατό ξυπνάει καὶ χρησιμοποιεῖ συνθετικὰ καὶ δημιουργικὰ ναρκωμένα ἴχνη τέχνης σ' ἓνα ἄτομο. Κι' ὁμως εἶναι πολὺ φανερό, διαπιστωμένο σὲ βαθμὸ σταθεροποίησης. Ἡ Δ' μαθητῶν, ἡ Ε' μαθητριῶν καὶ ἡ Στ' τάξη μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τῷδεῖξαν τοῦτο καλύτερα. Ἀπορροφήθηκαν, ἀπομακρύνθηκαν, ξαναγεννῶν.

Οἱ πραγματικὲς ἐμφανίσεις μας ποὺ γίνθηκαν μετὰ τὸν μοναδικὸ σκοπὸ μιᾶς ἄρτιας ἐξυπνήσεως τῆς τέχνης ἦταν ὀριστικὰ δυὸ. Ἡ Γιορτὴ τοῦ Χριστουγενιᾶτικου Δένδρου καὶ ἡ Θεατρικὴ Ἐσπερίδα τῆς 25ης τοῦ Μάρτη.

Ἡ πρώτη γίνθηκε στὶς 21, 22 καὶ 26 Δεκεμβρίου ἢ δευτέρη στὶς 26 Μαρτίου. Κι' οἱ δυὸ στὸ Θέατρο Χατζηχαμπῆ. Στὴ πρώτη παρουσιάστηκε ἓνα πρόγραμμα ποὺ ἐπαινεθῆκε λαμπρὰ. Ἦταν μιὰ ἄλλη τέχνη ποῦχε τὸ πρὸ πρόγραμμα. Σοῦ ἔπιανε τὸ θεατὴ ἀπὸ τὴ σιωπηλὴ μυστικοπάθεια μιᾶς θείας σκηνῆς—ὅπως ἦταν ἡ Γέννηση—καὶ σκαλὶ μετὰ τὸ σκαλὶ μετὰ ὀλοκάθαρη πορεία τὸν ἄφινε μετὰ μιὰ εὐθυμόρρυθμη ἀτιόσφαιρα μιᾶς κωμωδίου μετὰ ἐπίλογο τὸν Καλαματιανὸ καὶ τὸ Τσιάμικο. Βασίλευε ἡ ἑλαφρὰ κατηφορικὴ γραμμὴ, ἡ ἀπαλὴ καμπύλη, δὲ φάνηκε ποθενὰ ἡ ἐκνευριστικὴ σπασμωδικὴτητα μιᾶς τεθλασμένης. Δὲν τρόμαξε, εὐχαρίστησε κι' ἐπαινεθῆκε λαμπρὰ.

Ἡ πορεία στὸ πρόγραμμα ἦταν τούτη: Στὴν ἀρχὴ ἡ χορωδία μας πίσω ἀπ' τὰ σκηνικά καὶ τὴν αὐλαία ἔψαλλε τὸ κοντάκιον «Ἡ παρθένος Σήμερον». Ἀμέσως ὕστερα μ' ἓνα κατασκευαστικὸ ἀργὸ ἄνοιγμα τῆς αὐλαίας καὶ μετὰ μιὰ θεσπέσια μουσικὴ πιάνο Largo Händel τῆς δ. Λέλας Κλεόπα παρουσιάστηκε τὸ ταμπλό τῆς Γέννησης κι' ἀκολούθησε τὴν ἴδια στιγμὴ τὸ «Δόξα ἐν Ὑψίστοις» ἀπ' τὴ χορωδία καὶ ἡ Προσκύνηση τῶν Μάγων μετὰ μουσικὴ πιάνου «Ave Maria» Schubert.

Τὸ ἄνοιγμα αὐτὸ δὲν πέτυχε στὴ παράσταση ποὺ δόθηκε στοὺς μικροὺς μαθητῆς. Δὲ φταίμε. Ἡ τέχνη θέλει δέχτες. Οἱ μικροὶ δὲν χωνεύουν ψηλῆς τάξεως τέχνη ὅπως ἦταν κείνη. Γιατὶ ξερατᾶται ἀπ' τὸ θεατὴ τὸ νᾶναι κάτι τέχνη ἢ ὄχι. Καὶ καθὼς λείει κι' ὁ Paul Valery σὲ μιὰ ἐπιγραφή ποῦβαλε σὲ μιὰ ἐκθεση γλυπτικῆς: «Ἐξατᾶται ἀπ' τὸν ἐπισκέπτη τὸ νᾶναι τᾶφος ἢ θησαυρὸς, τὸ νᾶ μιλάω ἢ νᾶ σωμαίνω. Τοῦτο εἶναι στὸ χέρι σου, φίλε, μὴ μπῆς χωρὶς πόθο». Κἀτι τέτοιο θέλαμε νὰ ποῦμε καὶ μεῖς μὰ δὲν τὸ μπόρεσαμε. Ἀς εἶναι ὁμως... μελλοντικὲς ἐπιφυλάξεις.

Γιὰ τὴ συμπλήρωση τοῦ Α' μέρους τοῦ προγράμματος ἀκολούθησαν: μιὰ ἀπαγγελία ἀπ' τὴν μαθητρία Μ. Ἰακωβίδου «Νύχτα Χριστουγέννων» τοῦ Σιφραῖ, ἓνας μονόλογος «Στὰ Βουνὰ τῆς Ἀλβανίας» τοῦ Στ. Σπεράντα ποῦγινε ἀπ' τὸν μαθητὴ Γ. Ἄντωννα, κι' ἓνα τραγοῦδι ἀπ' τὴ χορωδία «Οἱ Φάροι».

Ξεχωριστὴ ἐντύπωση ἔκανε ὁ μονόλογος. Μιὰ ἀπλή, πολὺ ἀπλή σκηνή—παρμένη ἀπ' τὴν Ἀλβανικὴ ἐποποιία—ποῦχε ὁμως ἓνα μεγάλο βᾶθος. Ἐπιφανειακὰ ὁ Σπεράντας παρουσιάζει κουβέντισμα ἀπλὸ ποὺ γίνεταί ἓνα προῖνὸ στὰ κάτασπρα βουνὰ τῆς Ἀλβανίας ἀνάμεσῶ φαντάρου καὶ σκύλου. Στὸ βᾶθος ὁμως μιλάει γιὰ τὴ μιζέρια καὶ γενικὰ γιὰ τίς πολὺ ἐλαττωματικὲς συνθήκες τῆς ζωῆς τῶν Φαντάρων καὶ τῆς διεξαγωγῆς τοῦ πολέμου πού μ' ὄλο τοῦτο ὁ πόλεμος αὐτὸς τίμησε τὴν Ἑλλάδα καὶ τὰ παιδιά της.

Τὸ Β' μέρος τοῦ προγράμματος ἦταν πιὸ φωτεινὸ. Μιὰ Δραματικὴ σκηνοῦλα «Ἐνας ἀκόμη στρατιώτης» τοῦ Στ. Σπεράντα μετὰ πατριωτικὸ περιεχόμενο. Κάτι ποὺ δείχνει τὴν αὐτοθυσία κάθε Ἑλλήνα, ἀκόμη κι' ἐνὸς παιδιοῦ, στὴν ὁποία αὐτοθυσία, κίνητρο εἶναι ὁ θερμὸς πατριωτισμὸς. Ἀκολούθησε μιὰ ἀπαγγελία «Χριστοῦγεννα» τοῦ Παλαμᾶ ἀπ' τὴν μαθητρία Καλ. Κουδονάρη καὶ τὸ εὐθύμο μέρος, ἡ κωμωδίουλα μας «Ὁ Μάγειρος» τῆς Εὐφ. Δημητρακοπούλου. Ἐκφράστηκαν γι' αὐτὸ λίγες ἐπιφυλάξεις. Αὐτὸ ὀφείλεται μονάχα σὲ μερικοὺς ἀπ' τοὺς «ὑποδιδέντας». Ἡ κωμωδία περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο θεατρικὸ μέρος θέλει ἡθοποιούς μετὰ τὸν ἀέρα τῆς τέχνης. Ἀπὸ ἄλλη πλευρὰ εἶναι εὐκόλο πρᾶμα, γιατί, ἀν δὲν γελᾶσουν οἱ θεαταὶ γιὰ τὸ περιεχόμενο τῆς κωμωδίας, θὰ γελᾶσουν γιὰ τὸ παίξιμό της. Ἡ προσπάθεια τῶν ὑπευθύνων γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς ἦταν πολὺ μεγάλη καὶ μπόρεσε νὰ ποῦμε πὸς πέτυχαν στὸ μεγαλύτερο μέρος. Τὸ ὄραιο ἦταν οἱ χοροὶ στὸ τέλος. Τὸ θέατρο γέμισε Ἑλλάδα μετὰ τὸ βρόντημα τοῦ τσαρουχοῦ καὶ μετὰ τοὺς περήφανους ρυθμοὺς τοῦ Ἑλληνικοῦ τραγοῦδιου: Ζήτω ἡ Ἑλλάδα...

Τέλος ὁ Ἑνικός Ὑμνος.

Τολμῶ νὰ πῶ πὼς ὁ κύριος συντελεστὴς στὴν ἐπιτυχία ὀλοκλήρης τῆς παράστασης ἦταν τὰ ἄψογα σκηνικά. Εἶναι μεγάλη τιμὴ γιὰ τὸ συμμαθητὴ μας Γιάγκον Χριστόφη. Ὁ Γιάγκος κατέχει καὶ τὸ σοσοβαρὸ ταλέντο ζωγράφου καὶ παράλληλα τὴ ψηλὴ τέχνη τοῦ χειροῦ. Εἶναι ὁ Γιάγκος ποὺ μπόρεσε νὰ βάλλῃ μετὰ τὴ πέτρα, μετὰ τὸ δένδρο, μετὰ τὸ οὐρανὸ, μετὰ τὸν ἀέρα, μετὰ τὸ φῶς τὸ Θεοῦ. Αὐτὸ ἦταν τὸ ταμπλό τῆς «Γέννησης». Ὁ ἴδιος ἦταν πάλι ποὺ μετὰ σύντροφο τὸ χρωμα καὶ τὴ τέχνη του παρουσίασε τὸ ὑπέροχο σκηνικὸ τῶν βουνῶν τῆς Ἀλβανίας. Βουνὰ καὶ οὐρανὸς γιὰ τὴν ἐποποιία. Δὲν πρέπει νὰ τὸν ἀρκεῖ ἓνα «μπράβο». Τοῦ δίνουμε ἀπλόχερα χίλια...

Στὴ δευτέρη ἐμφάνιση μας στὶς 26 Μαρτίου γνωρίσαμε ἀκόμη πιὸ μεγάλη ἐπιτυχία. Κᾶναμε τὸ ἴδιο ἄνοιγμα ὅπως καὶ στὴ πρώτη μετὰ τὸ «Εὐαγγελίζου γῆ χαρὰν μεγάλην» τῆς χορωδίας καὶ τὸ

ταμπλό τοῦ Εὐαγγελισμοῦ μετὰ τὴ συνοδεία ἀρμονίῶν ἀπ' τὴ δ. Λέλα Κλεόπα. Τὸ ταμπλό ἦτανε κάτι συγκλονιστικὸ, γεμάτο θερησκευτικὴ ἀντιπροσωπευτικὸ τῆς ἄρτιας τέχνης τοῦ Γιάγκου. Γῆ καὶ οὐρανὸ πολὺ κοντά. Στὸν οὐρανὸ σύννεφο μετὰ τὸν ἀρχάγγελο τοῦ Θεοῦ, στὴ γῆ ἡ ταπεινὴ Παρθένα Μαρία. Φωτισμὸς πολὺ τεχνικός. Πιὸ φωτεινὸ τὸ θεϊκὸ, λιγώτερο τὸ ἀνθρώπινο. Τὸ ταμπλό ἔδωκε πλείο ἐνθουσιασμό. Μετὰ τὴν ἀπαγγελία τοῦ Πλ. Ἀθηναιότη. «Ἡ 25η Μαρτίου» παρουσιάστηκε μιὰ μικρὴ δραματικὴ σκηνή. «Ὁ ὄρκος τοῦ Φιλικῶ», τοῦ Στ. Σπεράντα ποὺ διδάχθηκε ἀπ' τὸν Καθηγητὴν κ. Συριώτη. Τὴν ἐπιτυχία τῆς συμπλήρωσε τὸ σκηνικὸ. Μ' ὄλο ποὺ γιὰ τεχνικοὺς λόγους δὲν μπόρεσε ν' ἀποδοθῆ τὸ κυκλικὸ τοῦ μύλου, ἐν τούτοις ἄρесе πολὺ κι' ἐπαινεθῆκε θερμὰ.

Αὐτὸ ἦταν τὸ Α' μέρος. Τὸ Β' μέρος ἄρχισε μετὰ τὸ «Στὴν Μεγάλῃ μας Μητέρα» τοῦ Παπασταθοπούλου, ἐνορχήστρωση κ. Κονναρῆ, ἀπ' τὴ χορωδία τῆς συνοδείας τῆς μαντολινάτας. Ἀκολούθησε ἡ «Δόξα τῶν Ψαρῶν» ἐπίσης τοῦ Σπεράντα, δραματάκι μετὰ ὑπόθεση ἓνα ἐπισόδειο ἀπ' τὴν ὑποδούλωση καὶ τὴ καταστροφὴ τῶν Ψαρῶν στὰ 1824. Διδάχθηκε ἀπ'

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΜΑΣ

Παράλληλα μετὰ τὴ μόρφωση τοῦ πνεύματος, οἱ μαθητῆς κι' οἱ μαθήτριες τοῦ Γυμνασίου μας, πιστοὶ στὲς ἀθάνατες παραδόσεις τῶν ἀρχαίων τους πατέρων, μορφώνουν καὶ τὸ σῶμα τους. Θέλουν ν' ἀποκτήσουν ἐν ἁρμονικῶ κι' ἀτσαλένιο κορμὶ μέσα στὸ ὁποῖο νὰ κατοικᾷ ἓνα ζωντανὸ καὶ γερὸ πνεῦμα.

Γι' αὐτὸ κάθε ἀπόγευμα, ὕστερα ἀπὸ τὴ σκοτούρα τῶν μαθημάτων, ἀφιερώνουν μετὰ ὀρεξη τὲς ὥρες τῆς ἀνάπαυσης τους στὸ στίβο καὶ στὸ γυμναστήριο, στὸ ποδόσφαιρο, στὴν πετόσφαιρα καὶ στ' ἀθλητικά. Μετὰ τὰ γαλάζια τους πανταλονάκια καὶ τὲς ὀλάσπρες φανέλλες, ροφοῦν ἀχόρταγα τὸν ἀμόλιντο καθάριο ἀέρα ποὺ ἀφθονοῦς ἔρχεται ἀπὸ τὴν κοντινὴ ἡσυχὴ θάλασσα πλημμυρίζοντας κάθε γωνιὰ τοῦ γυμναστηρίου. Φουσκώνουν τὰ στήθια τους, γιοματᾶ ὑγεία καὶ δροσιά.

Οἱ παιδιῆς γίνονται σὲ ξεχωριστὰς μέρες γιὰ τοὺς μαθητῆς καὶ τὲς μαθήτριες. Κι' ὄλοι ἀνεξάρτητα, ἀπὸ τοὺς πιτσιρικούς καὶ τὲς πιτσιρικῆς τῆς πρώτης τάξεως ὡς τοὺς ἄντρος πιὰ καὶ τὲς γυναῖκες τῆς ἕκτης τάξεως, ἀγάπησαν τόσο πολὺ τὸν ἀθλητισμὸ ποὺ δὲν μποροῦν ν' ἀφίσουν ἡσυχὸ τὸ Γ.Σ.Ε. οὔτε ἐν' ἀπόγευμα. Ἀποτέλεσμα τῆς μεγάλης τους αὐτῆς ἀγάπης τὸ Γυμνάσιο μας σήμερα διαθέτει μιὰν ἀξιό-

τὸν Καθηγητὴν κ. Ἀναγνωστόπουλο. Θάταν πολὺ πιὸ μεγάλη ἢ ἐπιτυχία του, ἀν ὁ κ. Ἀναγνωστόπουλος εἶχε στὴ διάθεσίν του δοκιμασμένα ἀπ' ἄλλη φορὰ μερικὰ παιδιὰ γιὰ τὴν ἐρμηνεία. Καὶ τὸ ἴδιο τὸ ἔργο εἶχε ἓνα συμμετρικὰ ἀλλεπάλληλο κῆμος σιωπῆς καὶ θορύβου. Ἡ σιωπὴ ἦταν εὐκόλο πρᾶμα, ὄχι ὁμως κι' ὁ θόρυβος. Χρειαζόνται κατάλληλα μέσα γιὰ τὴν ἀπόδοση π.χ. μιᾶς βροντῆς, μιᾶς κανονιάς, μιᾶς τουφεκιάς κλπ. ποὺ δὲν τάχαμε ἐμεῖς. Μ' ὄλο τοῦτο ἦταν μεγάλη ἢ ἐπιτυχία.

Τελειώσαμε μετὰ τὴν ἀπαγγελία τῆς Κλ. Ξενίδου «Ἡ Μπουμπουλίνα» καὶ τὸ τραγοῦδι «Τῆς δόξας λάμπει...» ἀπ' τὴ μεικτὴ μας χορωδία. Τὸ πρόγραμμα ἔστειψε ὁ Ἑθνικός μας Ὑμνος καὶ τὰ χειροκροτήματα.

Δεχθῆκαμε ἐπαίνους πολλοὺς. Τιμὴ μας. Μόνο πού... ἡ ψυχαγωγία τοῦ θεατῆ δὲν σφουγγίζει καὶ τοὺς ἰδρώτες τῶν Παρασκηνίων. Δὲν πειράζει. Δίδουμε κόπους καὶ παίρνουμε τιμὴ.

Πάνος Ἀδαμίδης
Στ'. Τάξεως.

λογο ποδοσφαιρικὴ καὶ πετοσφαιρικὴ ομάδα, ποὺ ὡς τὰ τώρα ἔδωκαν κάμποσες συναντήσεις μετὰ ξένα σχολεῖα κι' ἄλλες ομάδες. Ἐπίσης κι' οἱ μαθήτριες ἔχουν νὰ δεῖξουν μιὰ καλοσυνδιασμένη πετοσφαιρικὴ ομάδα. Τὸ ὄραιο εἶναι ὅτι γίνονται συχνῆς συναντήσεις καὶ μεταξὺ τάξεων τοῦ σχολείου. Οἱ πιότεροι ἀγωνεῖς ἀθλοθετοῦνται, κι' οἱ μαθητῆς στὲς κερκίδες μ' ἀκράτητον ἐνθουσιασμὸ ξελαρυγγίζονται ὑπερασπίζοντας τὴ δική τους ομάδα. Τελευταῖα τὸ Γυμνάσιο προκήρυξε πρωτάθλημα ποδοσφαίρου μεταξὺ τῶν τεσσάρων ἀνωτέρων τάξεων τοῦ σχολείου, κι' ἔβαλε γιὰ τὴν νικητρία ομάδα, ποὺ ἦταν φέτος ἡ πέμπτη τάξη κι' ὄχι ἡ ἕκτη, ἓνα βαρῦτιμο κύπελλο. Ὡς κι' οἱ πιτσιρικοί τῆς πρώτης καὶ τῆς δευτέρας τάξεως, δίνουν κι' αὐτοὶ ποδοσφαιρικὲς συναντήσεις τὲς ὁποῖες καὶ ἀθλοθετοῦν. Κοκκινίζουν ἀπὸ τὴν κούραση, κι' ὁ ἰδρώτας τοὺς λούζει ἀπὸ τὴν κεφαλὴ ὡς τὰ πόδια, μὰ ὡστόσο ἀγωνίζονται μετὰ ἐνθουσιασμὸ ὡς τὸ τελευταῖο λεπτό.

Ὅσο γιὰ τ' ἀθλητικά, εἶναι γι' αὐτὸ ποὺ περηφανεύεται τὸ Γυμνάσιο μας. Εἶχε κι' ἔχει ἀκόμα παγκυπριονικές πρωταθλητῆς, οἱ ὁποῖοι ὄχι μόνο στὴν Κύπρο, μὰ καὶ στὴν ἐλεύθερη Ἑλλάδα ἀκόμα, μπόρεσαν νὰ στεφθοῦν μετ'

άμαράντινο στεφάνι τής νίκης. Λεβεντόκορμοι άθλητές, μ' όλοϊσια κι' εύλύγιστα σαν κυπαρίσια κορμιά, προπονούνται καθημερινά κάτω από την επίβλεψη τών δυο άοκνων γυμναστών μας. Γι' αυτό τ' άθλητικά στο Γυμνάσιο μας κατέχουν την ψηλότερη θέση. Στους Έπαρχιακούς άγώνες κάθε χρόνο δίνει ξεχωριστή όψη ή εμφάνιση και συμμετοχή τών μαθητών—άθλητών, κι' ακόμα μεγαλύτερη στους Παγκυπρίους άγώνες, άγωνιζόμενοι με τὰ χρώματα του ισχυρού Γ. Σ. Ε.

Η ολοκληρωτική δόξα και φήμη του Γυμνασίου μας, είναι οί τρεις κατά σειράν ένδοξες νίκες στους Παγκυπρίους Μαθητικούς Άγώνες, τρεις ολοκάθαρες νίκες οί όποιες αξίζουν τους πιο θερμοούς κι' ειλικρινείς έπαίνους. Κι' έχει τώρα την βαρύτερη άσπίδα τών Γυμναστικών Συλλόγων τής Κύπρου σφιχτά—σφιχτά στα χέρια του για να την κάμη σε δυο άκόμα χρόνια όλοτέλα και για πάντα δική του. Ίδιαίτερη σημασία για τὸ Γυμνάσιο μας φέτος είναι ὁ σχηματισμός μιας ισχυρής άθλητικής ομάδας μαθητριών—πρώμα που δεν γινότανε άλλες χρονιές—που κι' αυτή πήρε μέρος στους τελευταίους παγκυπρίους και μαθητικούς άγώνες με μιάν όλόλαμπρη έπιτυχία,

ΟΙ Γ' ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΙ ΜΑΘΗΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Τέλειωσαν και φέτος με μιάν ολοκάθαρη νίκη τής άθλητικής ομάδας του Γυμνασίου Βαρωσίων.

Διαλύθηκαν τώρα όλοτέλα οί άμφιβολίες τών πιο φανατικών φιλάθλων όσο άφορούσε την έκβαση τών φεινών Μαθητικών άγώνων. Και σι' αλήθεια! "Ὡς τὸ τελευταίο λεπτό τὰ στήθη μας πλάκωνε μιὰ βαριά άγωνία. Βλέπαμε χωρίς μιλιὰ τους δυο γίγαντες τών άθλητικών, τὸ Γυμνάσιο Λεμεσοῦ και τὸ δικό μας, ν' άγωνίζονται ευγενικά για τήν ποθητή τής νίκης άπόκτηση.

Είναι ζήτημα αν τὸ Βαρώσι ξανάζησε τόσο συγκινητικές μέρες, σαν αυτές τής 14ης και 15ης Μαΐου. Είχε μιὰ ξέχωρη και γιορταστική όψη. "Ὅλ' οί δρόμοι του ήταν γιοματοί από μαθητές, μαθήτριες και φίλαθλους από τήν κάθε μεριά τής Κύπρου, που ήσαν να καμαρώσουν και να χειροκροτήσουν τους λε-

στεφανωμένη κι' αυτή μ' άμαράντινο στεφάνι.

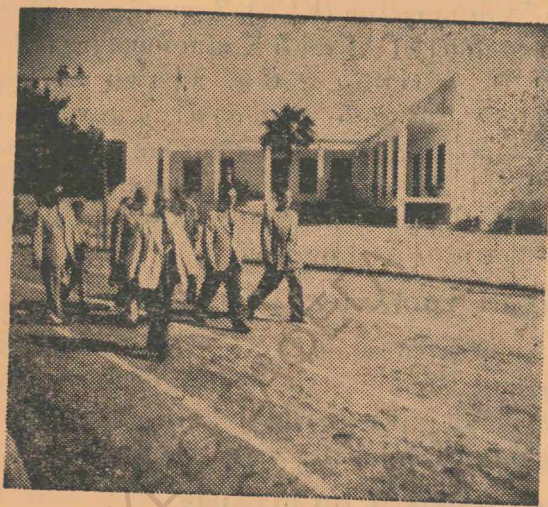
× × ×

Τόσο πολύ αγαποῦν τὸν άθλητισμό οί μαθητές κι' οί μαθήτριες, που τὸ Γυμνάσιο μας νάχη ένα καλὸ όνομα, όχι μόνο στην Κύπρο, μὰ και στην Ελλάδα ακόμα, για τή θαυμάσια διάπλαση του πνεύματος και του σώματος τών μαθητών του. Τὸ Γ. Σ. Ε., στην άκούραστη ράχη του όποιου καθημερινά γυμνάζονται τὰ τρυφερά βλαστάρια του σχολείου, νοιώθει σύγκορμα μιάν ιδιαίτερη χαρά και περηφάνεια, που έχει στην άγκαλιά του τους συνεχιστές του άθάνατου Έλληνικού πνεύματος. Μαζί του χαίρονται χαράν άπέραντη κι' όλοι οί πολίτες του Βαρωσιού, που με μεγάλο ένδιαφέρον παρακολουθοῦν κάθε κίνηση του Γυμνασίου μας, και κάθε άπόγευμα έρχονται κι' αυτοί στο Στάδιο για να καμαρώσουν τὰ λεβεντόκορμα παιδιά κι' άδέρφια τους που γυμνάζονται. Μὰ πιο πολύ απ' όλους χαίρεται ὁ πατέρας του Βαρωσιού, ὁ άθάνατος Εὐαγόρας, που βλέπει όλοένα από ψηλά τους μαθητές τής όμορφης του πόλης πιστούς τηρητές και συνεχιστές τής χλιοτραγουδημένης άθάνατης και μεγάλης Έλληνικής ιδέας.

Γιώτης Θ. Παπανικολάου
Στ'. Τάξεως.

βεντόκορμους άθλητές κι' άθλήτριες, να τους δοῦν να στεφανώνονται με τής νίκης τὸ στεφάνι.

Κι' άρχισαν οί άγώνες τὸ Σάββατο, στὲς 14 Μαΐου. Πλημμύρισε τὸ Γ.Σ.Ε. από κόσμο, μέσα στον όποιο διακρινόταν ὁ έκλαμπρότατος Πρόξενος κι' εκπρόσωπος τής ελεύθερης πατρίδας μας κ. Λιάτης, ὁ Θεοφιλέστατος Χωρεπίσκοπος Σαλαμίνας κ. Γεννάδιος, κι' άλλοι πολλοί έπίσημοι. "Ὑστερ' από τήν τέλεση του άγιασμοῦ, τής παρέλασης τών άθλητών τής έπαρσις τής Σημαίας και τής άπαγγελίας του άθλητικού όρκου, άρχισαν τ' άγωνίσματα, τὰ όποια μ' άνείπωτην άγωνία όλοι περίμεναν. Στην παρέλαση, πήραν μέρος έννέα σχολεία, με 150 άθλητές κι' άθλήτριες περίπου, τὰ έξεις: Γυμνάσιον Λεμεσοῦ, Γυμνάσιον Πάφου, Γυμνάσιο Κερύνειας, Έμπορικὸ Λύκειο Λάρνα-

Η είσοδος εις τὸ Στάδιον του Έκλαμπρ. Προξένου τής Ελλάδος κ. Λιάτη κατά τους Γ' Παγκυπρίους Μαθητικούς Άγώνας.

κας. Γυμνάσιο Θηλέων Ίδιωτικής Σχολής Λεμεσοῦ, Έμπορικὴ Άκαδημία Λεμεσοῦ, Έμπορικὴ Σχολὴ Σαμουήλ Λευκωσίας, Άνώτερη Σχολὴ Λευκονοίκου και Γυμνάσιο Βαρωσίων.

Δρόμος 100 μ.

Οί έξη που πέτυχαν για τὸν τελικό, ρίχνονται με θάρρος στον δύσκολο άγώνα. Κι' ύστερ' από 11 ³/₁₀" τερμάτισε πρώτος ὁ Θεοδοσίου (ΕΓΑ), δεύτερος ὁ Βεγκλής (ΕΓΑ) και τρίτος ὁ Παυλίδης (ΕΓΠ).

Έλευθέρα Δισκοβολία.

Δεν ύπήρχε άμφιβολία για τήν πρώτη θέση του Άλεξάνδρου (ΕΓΑ), που με τὸ θαυμάσιο του ρίξιμο 39,77 μ. όχι μόνο πήρε εύκολα τήν πρώτη θέση, μὰ πέτυχε νέο παγκύπριο και μαθητικό ρεκόρ. Δεύτερος ὁ Μαρκίδης (ΕΑΛ), και τρίτος ὁ Παπαστυλιανού (ΕΓΠ).

Δρόμος 80 μ. μαθητριών.

Εύκολα πρώτη τερματίζει ή Χ" Κυριάκου (ΕΓΑ) με χρόνο 11", 4. Δεύτερη ή Άγγελούδη (ΙΣΛ) και τρίτη ή Άγγελίδου (ΕΓΑ).

Άλμα εις ύψος.

Ο Χ" Βασιλείου (ΕΓΚ) χωρίς καμιά δυσκολία και με τὸ θαυμάσιο άλμα του 1,74 μ. πήρε τήν πρώτη θέση. Δεύτερος ὁ Χαμπιαουρίδης (ΕΓΠ), και τρίτος ὁ Χρυσοστό-

μου (ΠΕΛ).

Δρόμος 400 μ.

Οί έξη για τὸν τελικό τρέχουν με θάρρος τὸν ένα γύρο του στίβου. Ο Θεοδοσίου (ΕΓΑ) τερμάτισε πρώτος με τὸν θαυμάσιο χρόνο 53"3 πήρε τήν πρώτη θέση, καταρρίπτοντας τήν δική του περσινή επίδοση, με λίγη άπόσταση από τὸν δεύτερο Βεγκλή (ΕΓΑ). Τρίτος ὁ Καραμαλλάκης (ΕΓΚ) με σεβαστή έπίσης άπόσταση από τὸν Βεγκλή.

Σφαιροβολία.

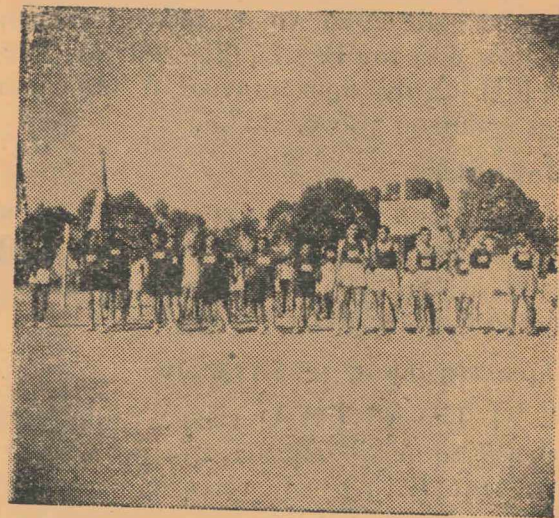
Ο θαυμάσιος Άλεξάντρου (ΕΓΑ) καταρρίπτοντας τήν περσινή του επίδοση με βολή 11,845 μ. ήρθε πρώτος. Δεύτερος ὁ Κυριακού (ΕΓΚ), και τρίτος ὁ Παπαδόπουλος (ΕΓΛ).

Άλμα εις μήκος μαθητριών.

Η Χ" Κυριάκου (ΕΓΑ) με τὸ καλὸ για τήν ήλικία της άλμα 4,575 μ. πήρε πρώτη θέση. Δεύτερη ή Παπανικολάου (ΠΕΛ) και τρίτη ή Άγγελούδη (ΙΣΛ).

Δρόμος 200 μ. μετ' έμποδίων.

Πιὸς θάρρη πρώτος, ὁ Άγαθαγγέλου (ΕΓΑ) ή ὁ Ποντίκης (ΕΓΑ); Δύσκολη, πολὺ δύσκολη έρώτηση. Κι' ύστερα από 27", 8 από τήν εκκίνηση, ὁ Ποντίκης έκοψε πρώτος τὸ νήμα, πετυχαίνοντας νέα μαθητική επίδοση. Δεύτερος ὁ Άγαθαγγέλου και τρίτος ὁ Πρωτοπαπᾶς (ΕΓΑ).

Από τήν Όρκομωσίαν: Η θρυαμβεύσασσα Όμάς του Γυμνασίου μας, κατά τους Γ' Παγκυπρίους Μαθητικούς Άγώνας.

Σκυταλοδρομία 4Χ60 μ. μαθητριών.

Ἡ ομάδα τοῦ (ΕΓΑ), ἀποτελουμένη ἀπὸ τὴν Μιχαηλίδου, Κίτσου, Ἀγγελίδου καὶ Χ' Κυριάκου πῆρε πρώτη θέση. Δεύτερη ἡ ομάδα (ΙΣΛ.) μετ' τρίτη τὴν ομάδα τοῦ (ΠΕΛ).

Ἄλμα εἰς μῆκος.

Ὁ ἐλαστικὸς Ποντίκης (ΕΓΑ) μ' ἓνα καλὸ ἄλμα 6,28 μ. ἦρθε πρῶτος. Δεύτερος ὁ Παυλίδης (ΕΓΠ), καὶ τρίτος ὁ Χ' Βασιλείου (ΕΓΚ).

Σκυταλοδρομία 100Χ200Χ300Χ400 μ.

Ἡ ομάδα τοῦ (ΕΓΑ) μετ' οὓς: Ἰωάννου, Βεγκλῆ, Ποντίκη καὶ Θεοδοσίου, πῆρε τὴν πρώτη νίκη. Δεύτερη ἡ ομάδα τοῦ (ΕΓΑ) καὶ τρίτη ἡ τοῦ (ΠΕΛ).

Ἔτσι τέλειωσε ἡ πρώτη μέρα τῶν ἀγῶνων μετ' τὸ Γυμνάσιο Βαρωσίων πρῶτο στὸν βαθμολογικὸ πίνακα μετ' 32 βαθμούς, ἀκολουθούμενο ἀπὸ τὸ Γυμνάσιο Λεμεσοῦ μετ' 17 βαθμούς.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΕΡΑ

Καὶ συνεχίστηκαν οἱ ἀγῶνες καὶ τὴν Κυριακὴ μετ' πιότερο ἐνδιαφέρον. Οἱ θεατὲς ἦταν ἀμέτρητοι, καὶ μεταξύ τους ξεχώριζαν ὁ Θεοφιλέστατος Χωρεπίσκοπος κ. Γεννάδιος, ὁ πρόεδρος τῆς σχολικῆς ἐφορείας κ. Ἐμφιετζίης, οἱ γυμνασιάρχες τῶν συμμετασχόντων σχολείων, καθηγητὲς κ' ἄλλοι ἐπίσημοι.

Δρόμος 200 μ.

Ὁ φτεροπόδαρος Θεοδοσίου (ΕΓΑ) μετ' χρόνον 24" κόπτει τὸ νῆμα πρῶτος, ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὸν Βεγκλῆ (ΕΓΑ) καὶ τὸν Παυλίδη (ΕΓΠ). Στὸν προκριματικὸ ὁ Θεοδοσίου ἔφερε καλύτερον χρόνον, 23",8.

Λιθοβολία.

Πρῶτος ὁ Γιαννακοῦ (ΕΓΑ) μετ' βολὴν 14,88 μ. Δεύτερος μετ' λίγη διαφορὰ ὁ Ὀδυσσεὺς (ΕΑΑ), καὶ τρίτος μετ' λίγη ἐπίσης ἀπὸ τὸν δεύτερον διαφορὰ ὁ Κωνσταντινίδης (ΕΓΑ).

Ἄλμα εἰς ὕψος μαθητριών.

Ἡ Κουννᾶ (ΕΓΑ) εὐκόλα παίρνει τὴν πρώτη θέση μετ' τὸ ἄλμα 1,275 μ. Δεύτερη ἡ Ἡροδότου (ΕΓΑ), καὶ τρίτη ἡ Ἀγγελουδῆ (ΙΣΛ).

Δρόμος 800 μ.

Πῆραν μέρος 14 μαθητὲς. Ξεχωρίζουν

οἱ: Ἀγαθαγγέλου (ΕΓΑ), Ζωμενῆς καὶ Παπαναστασίου (ΕΓΑ) καὶ ὁ Χαμπαουρίζης (ΕΓΠ). Ὡς τὰ τελευταῖα 250 μ. πῆγεται πρῶτος ὁ Ζωμενῆς, ἀλλὰ ὁ Ἀγαθαγγέλου τὸν ξεπερνᾷ καὶ κόπτει πρῶτος τὸ νῆμα μετ' καλὸν χρόνον 2'.8",4 καταρρίπτοντας τὴν δικὴν του ἐπίδοσιν. Μετ' λίγη διαφορὰ τερμάτισε ὁ Ζωμενῆς, καὶ τρίτος ὁ Χαμπαουρίζης.

Ἄλμα τριπλοῦν.

Ὁ Χριστοδουλίδης (ΕΓΑ) εὐκόλα, μετ' τὸ πῆδημα 12,65 μ. πῆρε πρώτη θέση. Δεύτερος ὁ Ἀγαθαγγέλου (ΕΓΑ) καὶ τρίτος ὁ Παπασάββας (ΕΓΠ).

Σφαιροβολία μαθητριών.

Ἡ Βανέζη (ΙΣΛ) μετ' τὸ καλὸν ρίξιμον 8,585 μ. ἦρθε πρώτη. Δεύτερη ἡ Μούγιαννη (ΕΓΑ) καὶ τρίτη Λάμπρου (ΕΓΑ).

Ὑψος ἐπὶ κοντῶ.

Ὁ καλὸς ἀθλητὴς τοῦ (ΕΓΑ) Ποντίκης ἂν καὶ μποροῦσε νὰ πηδήσῃ περισσότερον, ἐν τούτοις σταμάτησε ὡς τὸ 2,80 μ. ἀφοῦ πέτυχε τὸ πρωτεῖον. Τὴν δευτέρην θέση τὴν πῆραν ἐξ ἴσου οἱ: Χ' Λοῖζου (ΕΓΑ) καὶ Τσερμούλας (ΕΓΚ), οἱ ὁποῖοι πῆραν ἀπὸ δυὸ βαθμούς.

Ἑλληνικὴ Δισκοβολία.

Ὁ ὑπέροχος δισκοβόλος τοῦ (ΕΓΑ) Ἀλεξάνδρου μετ' ἓνα ἀξέχαστον ρίψιμον 36,365 μ. πέτυχε νέα παγκύπρια καὶ μαθητικὴ ἐπίδοσιν, δικῆς του κ' οἱ δυό. Δεύτερος ὁ Καϊσίδης (ΠΕΛ), καὶ τρίτος ὁ Στεφανίδης (ΕΣΣ).

Σκυταλοδρομία 4Χ100 μ.

Ἡ ομάδα τοῦ (ΕΓΑ) μετ' οὓς: Βεγκλῆν, Παπακυριακοῦ, Ποντίκην καὶ Θεοδοσίου, τερμάτισε πρώτη μετ' χρόνον 46",8. Δεύτερη ἡ ομάδα (ΠΕΛ), καὶ τρίτη ἡ (ΕΓΠ).

Ἔτσι τέλειωσαν κ' οἱ Γ' Μαθητικοὶ ἀγῶνες μετ' μιὰ λαμπρὴν νίκη τοῦ ΕΓΑ. Ἡ Ἀσπίδα τῶν Γυμναστικῶν Συλλόγων, γὰρ τρεῖς συνεχεῖς φορὲς, ἦρθε καὶ πάλιν στὰ χέρια του. Ἡ τελικὴ βαθμολογία εἶναι:-

1) ΕΓΑ, μετ' 55 βαθμούς. Τὴν δευτέρην θέση πῆρε ΕΓΑ μετ' 41 βαθμούς. Τὴν τρίτην θέση πῆραν ἐξ ἴσου τὸ ΕΓΚ καὶ ΕΓΠ ἀπὸ 12 βαθμούς. Τὴν τετάρτην θέση πῆρε τὸ ΠΕΛ, μετ' 8 βαθμούς, τὴν πέμπτην ἡ ΕΑΑ μετ' ἕξ βαθμούς, τὴν ἕκτην ἡ ΕΣΣ μετ' ἓνα βαθμό. Ἡ Σχολὴ Λευκονοϊκοῦ

δὲν ἐβαθμολογήθη.

Ὁ Θεοφιλέστατος Χωρεπίσκοπος, ὁ πρόεδρος τοῦ ΓΣΕ κ. Παπαδόπουλος, ὁ πρόεδρος τῆς ἐφορείας κ. Ἐμφιετζίης καὶ ὁ γυμνασιάρχης κ. Δημητρακόπουλος ἔδωκαν τὰ ἐπαθλα στοὺς νικητὲς στέφοντές τους μετ' στεφάνιν ἀπὸ ἐλλά. Ὁ γυμνασιάρχης Λεμεσοῦ κ. Ὑδραῖος κήρυξε τὴν τέλειση τῶν Δ' μαθητικῶν ἀγῶνων στὴ Λεμεσό τὸ 1950, ἐνῶ ὁ Ἐθνικὸς ὕμνος σήμαινε τὸ τέλος τῶν ἐπιτυχημένων Γ' Παγκυπρίων Μαθητικῶν Ἀγῶνων.

Ὁ Γυμνασιάρχης κ. Γ. Δημητρακόπουλος κηρύσσει τὴν λῆξιν τῶν ἀγῶνων εἶπε τὰ ἑξῆς:-

«Κηρύσσει τὴν στιγμὴν αὐτὴν τὴν λῆξιν τῶν Γ' Παγκυπρίων Μαθητικῶν Ἀγῶνων, αἰσθάνομαι τὴν ὑποχρέωσιν νὰ εὐχαριστήσω ὄλους τοὺς συντελέσαντας διὰ τὴν ἀριωτέραν καὶ ἀξιοπρεπεστέραν τούτων διεξαγωγὴν.

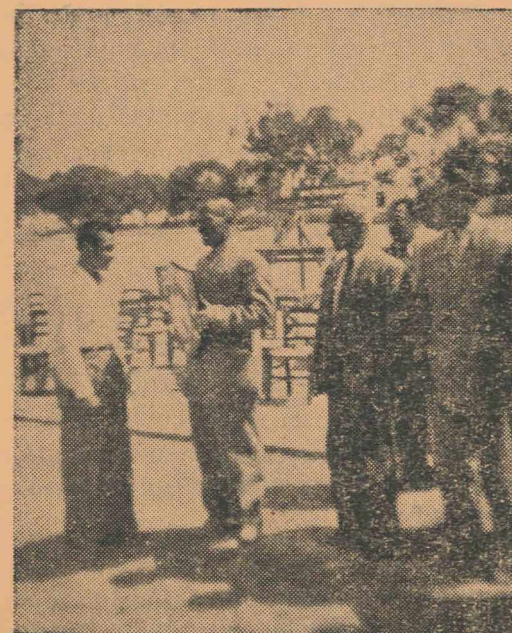
Εὐχαριστῶ καὶ συγχαίρω τοὺς σεμνοὺς καὶ εὐγενεῖς ἀθλητὰς καὶ ἀθλητρίδας, νικητὰς καὶ ἠττημένους διὰ τὴν εὐγενῆ ἀμιλλαν μεθ' ἧς ἐπεδίωξαν τὴν νίκην καὶ γὰρ τίς ὠραιότερες στιγμὲς ποὺ μᾶς ἐχάρισε ἡ ὅλη ἐμφάνισις

των καὶ αἱ ἐπιδόσεις των. Ἀπέδειξαν, ὅτι ἐμφοροῦνται ἀπὸ ἀθλητικὸ πνεῦμα καὶ ὅτι εἶναι φανατικοὶ συνεχισταὶ τῶν ιστορικῶν μας παραδόσεων ὡς πρὸς τὴν διατήρησιν τοῦ ἀθλητικοῦ ιδεώδους εἰς τὴν αἴγλην ἐκείνην ποὺ τὸ ἀνέβασαν οἱ Ἕλληνες πρόγονοί μας.

Προσκαλῶν ἤδη τὸν ἀξιότιμον κ. Γυμνασιάρχην τοῦ ἐν Λεμεσῷ ἀδελφοῦ Ἑλληνικοῦ Γυμνασίου, ἵνα προκηρῆξῃ τοὺς Δ' Παγκυπρίους Μαθητικοὺς Ἀγῶνας, εὐχομαι, ὅπως οὗτοι διεξαχθοῦν ὑπὸ καλύτερας καὶ εὐτυχεστέρας συνθήκας, ἀπηλλαγμένοι ἀπὸ τὴν βαρεῖαν ἀτμόσφαιρα ποὺ δημιουργεῖ ὁ σημερινὸς ἐκλογικὸς σάλος καὶ μακρὰν ἀπὸ τὴν βαρεῖαν ὁσμὴ τῆς πυρῆτιδος ποὺ ἐπικινδύνως κατέχει τὸν παγκόσμιον ὀρίζοντα. Εἶθε τὸ θεῖον φῶς τῆς Ὀλυμπιακῆς φλόγας νὰ φωτίσῃ τὸν νοῦν τῶν ὑπευθύνων διαχειριστῶν τῆς τύχης τοῦ κόσμου γὰρ νὰ ἐργασθοῦν καὶ χαρίσουν χαρὰν, εὐτυχίαν καὶ μόνιμον εἰρήνην εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ἰδιαίτερον δὲ εἰς τὴν ἀγαπητὴν μας Κύπρον καὶ εἰς τὴν αἰώνιαν καὶ ἀθάνατον Ἑλλάδα.»

ΓΙΩΤΗΣ Θ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ
Στ' Τάξεως.

ΑΠΟ ΤΑ ΕΠΙΝΙΚΕΙΑ ΤΩΝ Γ' ΠΑΓΚΥΠΡΙΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

Παράδοσις τῆς Ἀσπίδος ὑπὸ τοῦ Γυμνασιάρχου κ. Γ. Δημητρακοπούλου εἰς τὸν Παγκυπριονικὴν δρομέα ταχύτητος τοῦ Γυμνασίου μας Π. Θεοδοσίου.

Παρέλασις τῶν Ἀθλητῶν καὶ Ἀθλητριῶν πρὸ τῶν Καθηγητῶν καὶ Μαθητῶν τὴν ἐπαύριον τῆς νίκης μετ' ἐπικεφαλῆς τὴν Ἀσπίδα.

ΕΡΑΝΟΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΝΤΑΡΤΟΠΛΗΚΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ ΕΜΑΔΟΣ

Τὸ Γυμνάσιον εἰς τὴν ὑπὲρ τῶν ἀνταρτοπλήκτων παιδιῶν τῆς Ἑλλάδος ἐκλήσιν τῆς Ἐθναρχίας ἔσπευσε ν' ἀπαντήσῃ ἐμπράκτως διὰ τῆς ἀποστολῆς δύο κιβωτίων μὲ διάφορα καινουργῆ εἶδη, τὰ ὁποῖα ἠγοράσθησαν δαπάναις τῶν μαθητῶν του καὶ τοῦ Καθηγητικοῦ Συλλόγου, ὅστις ἐνίσχυσε τὸν ἔρανον διὰ τοῦ ποσοῦ τῶν £ 25.

Τὰ ἀγορασθέντα καὶ ἀποσταλέντα εἶδη ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Σεβαστὸν Ὑπουργεῖον Παιδείας, ἔχωνσι ὡς ἀκολουθῶς:-

1. Ἐνδυμασίαι παιδικῆς	20
2. Σακκάκια	11
3. Πανталόνια	25
4. Γιλέκα	3
5. Παπούτσια ζεύγη	23
6. Τρικὰ	136
7. Ὑποκάμισα	14
8. Ἐσώρρουχα τεμάχια	53
9. Φοῦστες	13
10. Ζακέτες	6
11. Κάλτσες ζεύγη	79
12. Κουκούλες	7
13. Πετσέτες, μανδύλια	7
14. Σινδόνια	2
15. Γάντια ζεύγη	12
16. Μπισκότα κυτία	2
413	

ΑΙ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΑΙ ΜΑΣ ΕΠΙΔΕΙΞΕΙΣ

Τὴν 28ην Μαΐου 1949 ἔλαβον χώραν εἰς τὸ Στάδιον ΓΣΕ ἐνώπιον μεγάλης συγκέντρωσεως τῶν γονέων τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν καὶ ἄλλων θεατῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ Πρόεδρος καὶ τὰ μέλη τῆς Σχολικῆς Ἐφορείας καὶ τὰ μέλη τοῦ Καθηγητικοῦ Συλλόγου.

Τὸ πρόγραμμα ἤρχισε μὲ Παρέλασιν καὶ παράταξη τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τὴν ὁποίαν ἠκολούθησεν Ἐπαρσις τῆς Σημαίας καὶ δοκιμοσία ὃ δὲ κ. Γυμνασιάρχης δι' ὥραίας ὁμιλίας ἐκήρυξε τὴν ἔναρξιν τῶν ἐπιδείξεων.

Κατ' αὐτὰς ἐξετελέσθησαν Γυμναστικοὶ Ἐπιδείξεις καὶ οἱ Ἑλληνικοὶ Χοροὶ, Καλαματιανὸς, Πεντοζάλης (Κρητικὸς) Βυζαντινὸς, Νεραϊδῶν, Κουλουριώτικος καὶ Καραγκοῦνα, ὑπὸ μαθητῶν καὶ μαθητριῶν, ἐσχηματίσθησαν δὲ ὑπὸ μαθητριῶν αἱ λέξεις:-

«ΕΝΩΣΙΣ ΚΑΙ ΜΟΝΟΝ ΕΝΩΣΙΣ».

Τὸ Σεβαστὸν Ὑπουργεῖον Παιδείας ἔσπευσε ν' ἀναγγεῖλῃ τὴν λήψιν διὰ τῆς ἐξῆς εὐχαριστηρίου ἐπιστολῆς του:-

Κύριον Γ. Δημητρακόπουλον
Γυμνασιάρχην
εἰς Ἀμμόχωστον—Κύπρου.

Φίλε κ. Γυμνασιάρχα,

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ἀπὸ 12.2.49 ὑμετέρου ἐγγράφου δι' οὗ καθίσταται ἡμῖν γνωστὸν, ἡ κατόπιν ἐράνου τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Γυμνασίου καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀποστολῆ δύο κιβωτίων πλήρη εἰδῶν χρησίμων πρὸς διανομὴν εἰς ἀνταρτόπληκτα παιδιά, ἐκφράζω τὴν πλήρη εὐαρέσκειάν μου καὶ τῆς Κυβερνήσεως ὁλοκλήρου, μετὰ τῶν θερμοῶν εὐχαριστιῶν μου.

Εἶθε τὸ παράδειγμα τοῦ ὑμετέρου Γυμνασίου νὰ εὖρη ἀπήχησιν εἰς τὰς ψυχὰς ὄλων τῶν Ἑλληνοπαίδων, πρὸς τόνωσιν τῆς Ἐθνικῆς συνειδήσεως κατὰ τὴν συμερινὴν ἰδιαιτέρως ἐποχὴν τῆς σκληρᾶς δοκιμασίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους.

Μὲ πολλὰς εὐχαριστίας
(Ὑπογρ.) Κ. Τσάτσος
Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας.

Διεξήχθησαν ἐπίσης αἱ ἐξεῖς τρεῖς Σκυταλοδρομαίαι:- 4X60 μ. μαθητριῶν, μεταξὺ ομάδων Α' δ' Α' ε' καὶ Β' γ' μὲ νικήτριαν τὴν Α' ε' ἀποτελουμένην ἐκ τῶν Παπᾶ Θέλιας, Χατζηλοῦζου Ἰνουῦς, Χατζηλοῦζου Λητοῦς καὶ Χατζηκυριάκου Ἀγάπης.

4X60 μ. μαθητῶν, μεταξὺ τῶν ομάδων Αα' Αβ', Αγ', μὲ νικήτριαν τὴν Αγ', ἐκ τῶν Χατζηλοῦζου Λοῦζου, Τόπακαν Μηχαῖλ, Φιλίππου Ἀνδρέαν καὶ Χρυσοστομῆ Ν. Χρίστον.

4X100 μ. μαθητῶν, μεταξὺ τῶν τάξεων Ε' Δ' Γ' καὶ μικτὴ Β' Α', μὲ νικήτριαν τὴν ὁμάδα τῆς Ε' τάξεως τὴν ὁποίαν ἀπετέλεσαν οἱ Χατζηθεοδοσίου, Εὐσταθίου Πρωτοπαλάς καὶ Ζωμενῆς.

Τὴν ἑορτὴν ἐκλήσε παράταξις τῶν μαθητῶν καὶ ὑποστολὴ τῆς Σημαίας διὰ τοῦ Ἐθνικοῦ μας Ὑμνου τὸν ὁποῖον ἔψαλον ἡ Μικτὴ χορωδία τοῦ Σχολείου.

Ὁ Γυμνασιάρχης μας κ. Γ. Δημητρακό-

πουλος κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῶν Μαθητικῶν ἐπιδείξεων ἀπηύθηνε τὴν κατωτέρω ὁμιλίαν:-

Μὲ χαρὰν μεγάλην καὶ μὲ ὑπερηφάνειαν ἐθνικὴν χαιρετίζω ἐν τῷ προσώπῳ σας τὴν σφριγῶσαν Ἑλληνικὴν νεολαίαν μιᾶς ἐκλεκτῆς περιοχῆς, ὁποία πράγματι εἶναι ἡ περιοχὴ ἐκ τῆς ὁποίας κατάγεσθε.

Κυρίες καὶ κύριοι, Τὸ Ἑλληνικὸν Γυμνάσιον Ἀμμοχώστου ἐχόμενον σταθερῶς τῆς ὑψηλῆς τοῦ ἀποστολῆς καὶ ἐργαζόμενον ἐν μέσῳ πολλῶν δυσμενῶν συνθηκῶν, οὐδέποτε ἐθαρώσε ὡς ἀμελητέον καθῆκον του τὸ ζήτημα τῆς σωματικῆς τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τοῦ ἀγωγῆς καὶ ποτὲ δὲν παρέλειπεν εὐκαιρίαν ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς ἐκάστοτε πραγματικότητος, νὰ ἐμβάλῃ εἰς αὐτοὺς τὴν πνοὴν τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν γυμναστικὴν καὶ τὴν εὐγενῆ ἀμιλλαν πρὸς τὴν ἀγωνιστικὴν τοῦναντίον πάντοτε καὶ τώρα κατέβαλλε καὶ καταβάλλει πᾶσαν δυνατὴν πρὸς τοῦτο προσπάθειαν, ἥτις σταθερῶς ἀξιοποιεῖται χάρις καὶ εἰς τὴν συνεχῆ καὶ ἄσκον φροντίδα τῶν ἀθροῦσων καὶ ἀκαμάτων πρὸς τοῦτο εἰδικῶν συνεργατῶν του.

Δὲν ὑποστηρίζω ὅτι εἶμαι κάτοχος τῆς ἀθλητικῆς ἱστορίας τῆς Κύπρου, ἀλλ' ἡ ὀλιγόμηνος ἐνταῦθα παρουσία μου, ἐπέτρεψε νὰ διαπιστώσω ἀπὸ τὴν θέσιν τοῦ ὑπευθύνου, ὅτι ὁ ἐλεύθερος αὐτὸς εἰρηνικὸς στίβος ποῦ φέρει τὸ τιμητικὸν ὄνομα τοῦ Μεγάλου Εὐαγόρου, τροφοδοτούμενος συνεχῶς μὲ μαθητὰς τοῦ Γυμνασίου μας κατέστη, πλούσιον ἀθλητικὸν φυτώριον ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐξεπήδησαν δεκάδες ἀθλητῶν, οἱ ὁποῖοι διεξεδίκησαν καὶ κατέλαβον ἀξιοπρόσεκτον τιμητικὴν θέσιν εἰς τὸν πίνακα τῶν νικητῶν.

Αἱ προβέψεις μου εἶναι, σταθερῶς αἰσιόδοξοι, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀθλητῶν θ' αὐξάνῃ καὶ αἱ ἐπιδόσεις ἐπίσης, πρὸς τιμὴν καὶ δόξαν τῆς πόλεως τοῦ Εὐαγόρου καὶ ἰδιαιτέρως τῆς ἱστορίας τοῦ Γυμνασίου μας.

Ἀνακαλέσατε εἰς τὴν σκέψιν σας τὰ νωπὰ ἀποτελέσματα τῶν τελευταίων ἀγῶνων (Διασυλλογικῶν, 34ων Παγκυπρίων καὶ ἰδιαιτέρως τῶν Γ' Παγκυπρίων Μαθητικῶν καὶ τότε θὰ ταχθῆτε ἀνεπιφυλάκτως μὲ τὰς αἰσιόδοξους προβλέψεις μου.

Μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι,

Ἐνδεχομένη προσπάθειά μου πρὸς διεξοδικὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἱστορίας τῆς γυμναστικῆς καὶ τῆς ἀγωνιστικῆς ἐν Ἑλλάδι, ἀσφαλῶς προσκρούει εἰς τὸ βραχὺ τοῦ χρόνου ποῦ διαθέτω καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀρκοῦμαι νὰ σᾶς ἀναφέρω, ὅτι ἡ ἀφειρηρία τῆς εὐγενοῦς ταύτης τοῦ Ἑλλήνος ἐξορμήσεως, μὲ ὀδηγὸν τὸν θεῖον Ὅμηρον ἀνάγεται εἰς τούτου τοὺς χρόνους, μὲ πηγὴν δὲ τὰ ὅσα ἡ σκαπάνη τοῦ ἀρχαιολόγου ἔφερεν εἰς φῶς, εἰς τοῦ Μινωικοῦς καὶ ἐπέκεινα χρόνων.

Ἡ ἀγάπη ὅθεν πρὸς τὴν γυμναστικὴν καὶ τὴν ἀγωνιστικὴν εἶναι παράδοδις καθαρῶς ἑλληνική.

Πρῶτοι οἱ Ἕλληνες διέγνωσαν ὅτι ὀρθή, σκόπιμος καὶ σύμμετρος χρῆσις τῶν σωματικῶν ἀσκήσεων, ἐξασφαλίζει τὴν υγείαν, τὴν εὐεξίαν, τὴν ῥώμην, τὸ κάλλος, τὴν ἀντοχὴν γαλβανίζει δηλονότι τὸ σῶμα καὶ θωρακίζει τὸ πνεῦμα, οὕτως ὥστε ἀνέτως νὰ δεχθῆ καὶ ἀφομοιώσῃ τὰς ὀρειότερας καὶ ὑψηλοτέρας ἰδέας, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὴν συνάρτησιν τῆς ἀληθοῦς μορφώσεως τοῦ ἀτόμου· ἐπὶ πλέπον ἡ γυμναστικὴ προπονεῖ τὸν ἄνθρωπον διὰ τὸν τραχὺν καὶ δύσκολον δρόμον τῆς ζωῆς καὶ τοῦ δίδει ἀφθονα τὰ μέσα τῆς ἐπικρατήσεως καὶ τῆς νίκης· εἶναι ὁ μάγος γλύπτης ποῦ σμιλεῖει σῶματα ῥωμαλέα καὶ ψυχὰς λεπτὰς καὶ εὐαισθήτους. Τὸ στάδιον, τὸ γυμνάσιον, ἡ παλαιστρα ὑπῆρξαν τὰ ἐργαστήρια τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς δημιουργίας· ἄς γίνουσι καὶ πάλιν αἱ ἀφειρηταὶ διὰ νέας τιμητικὰς ἑλληνικὰς ἐξορμήσεις καὶ εἰς τὸν τομέα τῆς ἐπιστήμης καὶ τέχνης καὶ ἐν ἀνάγκῃ καὶ εἰς τὸ πεδῖον τοῦ πολεμοχαροῦς Ἀρεως.

Μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι,

Εἰς ἐποχὴν ποῦ ὅλα ἔχουν καφφενοποιηθῆ καὶ ταβερνοποιηθῆ τὴν στιγμὴν ποῦ ὅλα ἔχουν λεσχοποιηθῆ καὶ συλλογικοποιηθῆ, μόνον ἂν ἀγαπήσετε τὴν γυμναστικὴν, θ' ἀποφύγετε τὴν μούχλα, τῶν καφφενοίων, τὴν βεβαίαν καταστροφικὴν ἀποστολὴν τῶν ἀλκόολ καὶ τῶν πάσης φύσεως ἠδονότων δηλητηρίων. Μόνον μὲ τὴν ἀγάπην πρὸς τὸ γυμναστήριον θ' ἀποφύγετε τὴν σωματικὴν κατερείπωσιν τῶν δυσσυνύμων πάσης φύσεως κέντρων καὶ τὴν πνευματικὴν καὶ ψυχικὴν ἀποσύνθεσιν ποῦ ἐπιμελῶς σᾶς προπαρασκευάζουσιν αἱ πάσεις φύσεως ἀντιθησκευτικαὶ, ἀντικοινωνικαὶ καὶ ἀντιπατριωτικαὶ θεωρίαι ποῦ τόσον τεχνικὰ σᾶς σεβρίζουν τὰ διάφορα ὑποπτα δῆθεν πνευματικὰ κέντρα.

Ἕλληνες μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι, γρηγορεῖτε καὶ προσέχετε· ἀποδείξατε, ὅτι μέσα σας σφύζει τὸ τιμιὸν ἑλληνικὸν αἷμα ποῦ κρουνηδὸν χύνεται ἐκεῖ ψηλὰ στὰ ἑλληνικὰ βουνὰ διὰ τὴν κατοχύρωσιν καὶ ἐξασφάλισιν τῆς μεγαλυτέρας ὑποθέσεως τοῦ ἀνθρώπου: τῆς ζωῆς, τῆς τιμῆς, τῆς θρησκείας, τῆς ἐλευθερίας, τῆς ἀξιοπροπέας καὶ πρὸ παντὸς τῆς ἐδαφικῆς μας ἀκεραιότητος καὶ ἀνεξαρτησίας· ἀποδείξατε, ὅτι τὴν σκέψιν σας τροφοδοτεῖ καὶ ὀδηγεῖ τὸ ἀθάνατον ἑλληνικὸν πνεῦμα· ἀποδείξατε τέλος, ὅτι εἰσθε γνήσιοι Ἕλληνες, προνομιοῦχοι ἀπόγονοι ἀθανάτων προγόνων. Ἐνθυμεῖσθε πάντοτε τοὺς λόγους τοῦ Μεγάλου Περικλέους «καὶ οἱ πρόγονοι ἀξιοὶ ἐκείνου καὶ ἐτι μᾶλλον οἱ πατέρες ἡμῶν. Κτησάμενοι γὰρ πρὸς οὓς ἐδέξαντο ὄσσην ἀρχὴν ἔχομεν οὐκ ἀπόνως, ἡμῖν τοῖς νῦν προσκατέλιπον· τὰ δὲ πλεῖα αὐτῆς αὐτοὶ ἡμεῖς οἶδε οἱ νῦν ἐτι ὄντες μάλιστα ἐπιρυσήσαμεν καὶ τὴν πόλιν τοῖς πᾶσι παρεσκευάσαμεν καὶ ἐς πόλεμον καὶ ἐς εἰρήνην αὐταρκεστάτην». Γίνετε συνεχισταὶ καὶ ἐκτελεσται τῆς ἐμπνευσμένης αὐτῆς προγονικῆς ἐντολῆς.

Παιδιά καὶ κορίτσια τοῦ Ἑλληνικοῦ Γυμνασίου Ἀμμοχώστου, ἐντὸς ὀλίγου τὸ σύνθημα δίδεται, ῥιφθῆτε εἰς τὸν στίβον· κινήθητε καὶ ἐλιχθῆτε· ἐπιδείξατε τὴν γυμναστικὴν πρόδοδον σας· σκορπίσατε τὴν

χαράν και την εὐθυμίαν' σκορπίσατε εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν τὸν ρυθμὸν τῆς ἐθνικῆς μας ζωῆς· αἰσθανθῆτε εἰς κάθε βηματισμὸν τὸν παλμὸν τῆς ἐθνικῆς ὑπερηφανείας· συλλάβατε εἰς κάθε κίνησιν καὶ στροφὴν τὴν ἔννοιαν τῆς πατρίδας καὶ κλείστε μέσα στὴν ψυχὴν σας τὴν Ἑλλάδα, γιὰ νὰ αἰσθανθῆτε κάθε εἶδους μεγαλεῖο· τὸ αἰὲν ἀριστεύειν ἄς γίνῃ τὸ ἐθνικὸ σας πιστεύω.

Γονεῖς καὶ κηδεμόνες καὶ ὅλοι ὅσοι τιμᾶτε διὰ τῆς παρουσίας σας τὴν σημερινὴν τοῦ Γυμνασίου μας λιτὴν καὶ ἀπέριττον ἐορτὴν, καμαρῶστε τὰ παιδιὰ σας· χαρῆτε γιὰ τὸ παλμὸ τους· φροντίσετε γι' αὐτὰ, εἶναι παιδιὰ σας· μὴ ἀδιαφορεῖτε· μὴ ὑποθά-

πετε τὰς παραβάσεις των· βοηθήσετε τὸ ἀγωνιζόμενον σχολεῖον· κρατῆστε τα μακρὰ ἀπὸ τὰ ψυχοκτόνα κηρύγματα τῆς ἐποχῆς· μὴ τὰ κάνετε δυστυχισμένα.

Καὶ τώρα πάντοτε αἰσιόδοξος διὰ τὴν ζωτικότητα καὶ δραστηριότητα τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς, κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῶν ἐτησίων τοῦ Γυμνασίου μας ἐπιδείξω καὶ σὰς εὐχομαι παιδιὰ μου νὰ ἀριστεύετε εἰς τὸν δρόμον τῆς ζωῆς σας καὶ νὰ νικᾶτε· νὰ νικᾶτε παντοῦ καὶ ὅλοι μαζί εἰς τὸν ἀγῶνα ἐκείνον ποῦ θὰ καταστήσῃ τὴν Ἑλλάδα ἔνδοξον, φωτεινὴν, ἀληθινὴν, καὶ αἰώνιον.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ

Λύσεις τῶν ἀσκήσεων καὶ προβλημάτων τοῦ προηγουμένου τεύχους ἔστειλαν πολλοὶ μαθηταὶ ἀπὸ ὅλας τὰς τάξεις (πλὴν τῆς πρώτης) καὶ ἀκόμη μερικὸ ἀπόφοιτοι.

Τὰς περισσότερας ὁρθὰς λύσεις ἔχουν γράψῃ οἱ μαθηταὶ τῆς Δ' τάξεως Παντελῆς Φ. Παντελῆς (9 ἐκ τῶν 13) καὶ Πουλλῆς Θ. Παναγιώτης (8 ἐκ τῶν 13).

ΛΥΣΕΙΣ

(1) $100 = 99 \frac{9}{9}$ (2) $100 = 3X33 + \frac{3}{3}$ (3) $100 = 111 - 11$ (4) $100 = 5X5X5 - 5X5$ καὶ ἀκόμη $100 = (5+5+5+5)X5$. (5) $100 = 1+2+3+4+5+6+7+8X9$ (6) $100 = 74+25+\frac{3}{6}+\frac{9}{18}$. (7) $100 = 95+4+\frac{38}{76}+\frac{1}{2}$ καὶ ἀκόμη $100 = 98+1+\frac{3}{6}+\frac{27}{54}$ ἢ $100 = 91+\frac{5742}{638}$ ἢ $100 = 91+\frac{7524}{836}$ κ.λ.π. κ'λ.π.

(8) ὁ ἀριθμὸς 35 (9) α) Διὰ τοὺς γνωρίζοντας Ἄλγεβραν ἢ σειρὰ τῶν ἐξῆς πράξεων $a = \beta$. $a^2 = a\beta$. $a^2 - \beta^2 = a\beta - \beta^2$. $(a+\beta)(a-\beta) = (a-\beta)\beta$. $a+\beta = \beta$. $2\beta = \beta$. $2=1$. $2+2=1+2$.

β) Διὰ τοὺς μὴ γνωρίζοντας Ἄλγεβραν. Λάβετε 1 σπῖρο καὶ 2 σπῖρα καὶ θὰ γράψετε τὸ 4.

(10) Ὁ καθὼς ἔδωσε 2 καμήλους διὰ νὰ τοὺς βοηθήσῃ στὴν μοιρασίαν καὶ στὸ τέλος τοὺς πῆρε πάλιν πίσω.

(11) Τὰ δοχεῖα θὰ ἔχουν διαδοχικῶς ὀκτάδας λάδι ὡς φαίνεται κατωτέρω:

12	7	0,	12	0	0,	7	0	5,	7	5	0,
2	5	5,	2	7	3,	9	0	3,	9	3	0,
4	3	5,	4	7	1,	11	0	1,	11	1	0,
6	1	5,	6	6	0.						

(12) Ὦρα $10^2/7$ ἢ περίπου 10 ὥρ. 17 λεπτά.

(13) Μαγικὸν τετράγωνον με ἀριθμοὺς 1—36. Οὐδέις ἀριθμὸς ἐπαναλαμβάνεται. Ἄθροισμα ὀρι-

ζοντίως, κατακορύφως καὶ διαγωνίως πάντοτε 111.

29	7	28	9	12	26
32	31	3	4	36	5
23	18	15	16	19	20
14	24	21	22	13	17
2	1	34	33	6	35
11	30	10	27	25	8

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΛΥΣΙΝ

(14) Ἄν ὁ Ὀλυμπιονίκης τῶν 100 μέτρων τρέξῃ 100 μέτρα με τὸν Θεοδοσίου μας θὰ τὸν περάσῃ 12 μέτρα. Ἄν ὁ Θεοδοσίου τρέξῃ 100 μέτρα με τὸν Τσακιστὸν τῆς Β' τάξεως θὰ τὸν περάσῃ 8 μέτρα. Ἄν τρέξῃ ὁ Ὀλυμπιονίκης με τὸν Τσακιστὸν πόσα μέτρα θὰ τὸν περάσῃ στὰ 100 μέτρα;

(15) Ὁ Νίκος Σαμπῶν Γεωργιάδης τῆς Α' τάξεως σὰς ἐρωτᾷ πὼς χάθηκε 1 σελῖνι στὸν κατωτέρω λογαριασμὸν ποῦ κάμνει ὁ ἴδιος. Εἶχε £ 2—15—0 καὶ ἐξοδεύει:-

Διὰ παπούτσι	£ 1-0-0	τοῦ ἔμειναν	£ 1-15-0
Διὰ ποδόσφαιρον	» 1-0-0	»	» 0-15-0
Διὰ φανέλλες	» 0-9-0	»	» 0- 6-0
Διὰ κάλτσες	» 0-6-0	»	» 0- 0-0
Σύνολον	£ 2-15-0		£ 2-16-0

(16) Δρόμος 80 μέτρων μαθητριῶν.

Ἡ μαθήτρια τῆς Α' τάξεως Χ'' Κυριάκου παρ' ὄλον ποῦ ἐχάρισε 1/2 μέτρον τῆς Ἀγγελίδου τὴν ἐ-

κέρδισε με διαφοράν χρόνου 1/5 τοῦ δευτερολέπτου. Ἐὰν τῆς χάριση ὅμως 4 1/2 μέτρα θὰ κερδίση ἢ Ἀγγελίδου με διαφοράν χρόνου 1/5 τοῦ δευτερολέπτου. Εἰς πόσα δευτερόλεπτα ἢ Χ'' Κυριάκου τρέχει τὰ 80 μέτρα;

(17) Ὁ Θεὸς νὰ μὴ τὸ δώσῃ στὸ Γυμνάσιό μας.

Εἰς Γυμνάσιον 1000 μαθητῶν καθυστεροῦν εἰς Γεωγραφίαν 82 ο/ο, Ἱστορίαν 78 ο/ο, Φυσικὰ 74 ο/ο, Ἀγγλικά 70 ο/ο. Δεδομένου ὅτι οἱ καθυστεροῦντες συγχρόνως καὶ εἰς τὰ 4 αὐτὰ μαθήματα ἀπορρίπτονται, εὔρετε πόσοι τοῦλάχιστον ἀσφαλῶς ἀπορρίπτονται.

(18) Πρωτάθλημα ποδοσφαίρου.

Πόσαι συναντήσεις θὰ γίνωνν μεταξὺ 37 ποδοσφαιρικῶν ομάδων τῆς Ἑλλάδος διὰ νὰ τελειώσῃ ὁ πρῶτος γῦρος τοῦ πρωταθλήματος;

(19) Τρεῖς μαθηταὶ ἐδοκίμασαν νὰ μαντεύσων τὴν ὥραν. Ὁ Α εἶπεν 9+18' ὁ Β 9+21' καὶ ὁ Γ 9+15'. Ὅλοι ἔκαμαν λάθος· τὸ λάθος τοῦ Α ὅμως ἦτο τὸ 1/2 τοῦ λάθους τοῦ Γ καὶ τὸ λάθος τοῦ Γ ἦτο τὸ 1/2 τοῦ λάθους τοῦ Β. Ποία ἦτο ἡ ὀρθὴ ὥρα;

(20) Ὁ Α ἔχει ὅσα ἔχει ὁ Β καὶ 1/3 τῶν ὄσων ἔχει ὁ Γ. Ὁ Β ἔχει ὅσα ἔχει ὁ Γ καὶ 1/3 τῶν ὄσων ἔχει ὁ Α. Ὁ Γ ἔχει £ 10—0—0 καὶ 1/3 τῶν ὄσων ἔχει ὁ Β. Πόσα ἔχουν καὶ οἱ τρεῖς μαζί;

Γ. Δημητρίου.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

Ὀριζοντίως.

- Ἡρώας τῆς Ἑλλ. Ἐπαναστάσεως (κλητικὴ).
- Ζῶο (δοτ). Ζῶο (ἀνορθογραφημένο). Ὑπάρχουν πολλὰ στὴν Κύπρο (ἐνικός).
- Πόλις τῆς Μ. Ἀσίας.
- Δύο σύμφωνα. Τὰ δικὰ σας. Δύο σύμφωνα.
- Αὐτοκράτορας τοῦ Βυζαντίου.
- Ἀναγκαῖο στὸν ἄνθρωπο. Ἐνθουσιώδης ἐπενφημία.

- Κραυγᾶζω. Δύο γράμματα ἀπὸ τὴν λέξιν ("Ἄμα)
- Παρήγορα (ἐπίρρ.) Μία συλλαβὴ ἀπὸ τὴν λέξιν «Νόρα».
- Ἰερὸς χώρος. Μέρος τοῦ προσώπου.
- Πόλις τῆς Γραφῆς.
- Τὸ ὑπάρχον. Θεά. Βυζαντινὸς φθόγγος.
- Εἶδος ἀνθέων. Αἰ...κορυφαὶ τῶν βουνῶν εἶναι σκεπασμένα με χιόνια.

Καθέτως.

- Ξενικὴ λέξις ποῦ σημαίνει ἐξερευνητές.
- Δὲν εἶναι ἴσο—Λουλούδια— Τὸ ἴδιο με τὸ ζῶν τοῦ ὀκτῶ ὀριζοντίως.
- Ὁ βράχος (Ἀγγικά)—Βλάμικο ἐπιφώνημα— Διεθνὲς σῆμα κινδύνου.
- Ὅρος τῆς Ἑλλάδος—Ὅμοια—
- Θεραπευτικὰ νερὰ—Ἀπαγορευτικό.
- Πρόθεσις καὶ ἄρθρο μαζί(Αἰτιατικὴ)Πρόθεσις.
- Δένδρο—Κάτοικος Ἀσιατικοῦ κράτους.
- Εὐρωπαϊκὸς μουσικὸς φθόγγος.
- Ρῆμα αἰσθήσεως—Ὑποθετικὸς σύνδεσμος.
- Τὸ ἴδιο με τὸ δεύτερο τοῦ 11 ὀριζοντίως—Φθόγγος Βυζαντινῆς μουσικῆς—Νησί τοῦ Ἀτλαντικοῦ.
- Θεραπευτικὰ χόρτα—Ἄρθρο.
- Ὅλοι μαζί.

Σοφοκλέους Χρυσταλλένη. Γ' γ.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ. 1) Ὄνομα περιοδικοῦ (βιβλίου)— ὄχι ἔξυπνος. 2. Τέκνον—Τὴν ἀγαποῦν τὰ μωρὰ. 3. Βλέπω (ἀσυναίρετον)—ἐκεῖνα ποῦ εἶναι ὅμοια καὶ στὸ μέγεθος καὶ στὸ σχῆμα—λέξις (ξένη) ἀπὸ ἕνα τραγουδάκι. 4. Ἀριθμητικὸν ἀπόλυτον. 5. Συγχρόνως—Ἀντωνυμία προσωπικὴ (β' πρ. γενικὴ)—τροπικὸν ἐπίρρημα (δημ). 6. Πλοῖον (Κλ.)—Ἀγγλικὸν γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου—δύο γράμματα ἀπὸ τὴν λέξι «Ντιάνα». 7. Δύο γράμματα ἀπὸ τὴν λέξι «Ἡμιχρόνιον»—Μουσικὴ νότα—ἐπιφώνημα τρόμου 8. Θεὰ τῶν Ἑλλήνων—τῆς ὀποιᾶς—δύο πρῶτα γράμ-

ματα από την λέξιν «Χρηστός». 10. Δικός σου—11. Γυναικεῖον ὄνομα—σημα κινδύνου—κάτι πού λέμε σὸν Θεὸν χωρὶς τὸ τελευταῖον γράμμα. 12. Ἐνα-πνοή—συνδέω χωρὶς ἓνα ψηφίον (Ἄδρ. δευτ. πρ.) 13. Εἶναι χρησιμώτατος στοὺς ἀνθρώπους (αἰτ. ἐν.)—πόλις τῆς Κύπρου.

ΚΑΘΕΤΩΣ. 1. Ἡρῶς τοῦ 1821 (Γενικ.) 2. αὐ-τι (ξένη γλῶσσα)—τελικὸς σύνδεσμος. 3. Ἀριθμητι-κὸν (ἀπόλυτον)—ὑποθετικὸς σύνδεσμος—ἴδιον μὲ τὸ δεύτερον τοῦ ὀκτώ ὀριζοντιῶς—χωρίον τῆς Ἐπαρ-χίας Ἀμμοχώστου χωρὶς τὸ τελευταῖον γράμμα. 4. δρόμος (δοτική)—γυναικεῖον ὄνομα—τρία ψυφία

ἀπὸ τὸ «σῶμα». 5. γράμμα ἑλλ. ἀλφαβήτεν—πολε-μῶ στῆ θάλασσα—ὑποθετικὸς σύνδεσμος. 7. προτ-ρεπτικὸν μόριον—Θεοὶ τῆς σελήνης. 8. Ἄοριστος ἀντωνυμία—9. Ἀναφορικὴ ἀντωνυμία (ἄρσεν.)—προσωπικὴ ἀντωνυμία (β. πρ.)—δύο γράμματα ἀπὸ τὸ «μῆκος» 10. Τρία γράμματα ἀπὸ τὴν λέξιν «ἡ-μουνά»—βρισκόμουν. 11. ἀξίεις (ἀνορθογραφημέ-νον)—μικρὸ (ξένη) 12. ἀναφ. ἀντωνυμία οὐδ. καὶ ῥῆμα μαζί—τὰ ἀκούομεν ἀπὸ τὰ ραδιόφωνα καὶ τὰ βλέπομε στα ἐφημερίδας. 13. Ὄνομα ποταμοῦ τῆς Ἑλλάδος, ὀνομαστοῦ.

Μαίρη Μ. Ἱερειδου Τάξεως Γ' γ.

ΑΓΓΛΙΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΟΡΤΙΝΑΡΥ 1948

Ὄνόματα ἐπιτυχόντων.

1.	Θέλμα Ζ. Ἐλευθεριάδου	Δ'	Τάξεως.	29.	Γαλάτεια Ε. Ἀντωνιάδου	Στ'	Τάξεως
2.	Παναγῆς Μ. Ζαοπούς	Ε'	»	30.	Βᾶσος Σπανός	Ε'	»
3.	Ἀνδρέας Χ. Ἱερωνυμίδης	Στ'	»	31.	Παναγιώτης Παναγίδης	Στ'	»
4.	Χρυσάνθος Π. Χρυσάνθου	Στ'	»	32.	Θέσπις Χριστοδουλίδης	Δ'	»
5.	Νίκος Γ. Γεωργιούδης	Στ'	»	33.	Πέτρος Α. Παπαθωμάς	Ε'	»
6.	Ἀνδρέας Π. Γεωργιάδης	Στ'	»	34.	Ἀνδριανή Ι. Πέτεβη	Δ'	»
7.	Νίνα Α. Νικολαΐδου	Δ'	»	35.	Μαρία Λοῦζου	Δ'	»
8.	Θηρεσία Β. Πάλμα	Δ'	»	36.	Χρυσταλλίνη Χ' Πασχαλῆ	Στ'	»
9.	Γεώργιος Χ. Λοῦζου	Δ'	»	37.	Παντελῆς Χ' Παντελῆς	Ε'	»
10.	Νίτσα Γ. Στυλιανοῦ	Ε'	»	38.	Ἐλευθέριος Πιθαράς	Ε'	»
11.	Παῦλος Γ. Φελλᾶς	Δ'	»	39.	Πέτρος Στάσου	Δ'	»
12.	Βᾶσος Γ. Γεωργιάδης	Στ'	»	40.	Βαλεντίνη Χ' Πασχαλῆ	Δ'	»
13.	Λέλος Π. Δημητριάδης	Δ'	»	41.	Φώτιος Π. Μιχαήλ	Δ'	»
14.	Χρυσταλλίνη Δ. Τσιγκίνη	Δ'	»	42.	Νικόλας Γ. Παπανικόλας	Ε'	»
15.	Κλαίρη Ξενίδου	Δ'	»	43.	Ἰὼ Α. Ἀδαμάντου	Ε'	»
16.	Μιχαήλ Μωυσεῶς	Δ'	»	44.	Λούλα Ν. Κορωναίου	Ε'	»
17.	Αἰμιλία Χριστόφη	Δ'	»	45.	Γεώργιος Ι. Ἀσπρου	Δ'	»
18.	Ἰωνᾶς Παπαγιάννης	Ε'	»	46.	Μιχαήλ Α. Γερολέμου	Στ'	»
19.	Ἰνὼ Ι. Κοντοῦ	Δ'	»	47.	Παῦλος Σ. Χατζημιχαήλ	Ε'	»
20.	Γεώργιος Χ' Δημητρίου	Ε'	»	48.	Ἐλένη Κ. Μιντιῆ	Ε'	»
21.	Ἐλένη Τ. Τσάμα	Ε'	»	49.	Λάμπρος Παπᾶς	Ε'	»
22.	Ἀνδρέας Α. Καλλῆς	Δ'	»	50.	Ἀνδρέας Θεοφάνους	Δ'	»
23.	Σωτήριος Μ. Ἑλληνας	Στ'	»	51.	Μαρούλα Π. Ἀκύλα	Ε'	»
24.	Χρυσταλλίνη Κοντεάτου	Δ'	»	52.	Πάμπος Γ. Κουμῆς	Δ'	»
25.	Χριστάκης Γ. Γιαπάνης	Ε'	»	53.	Ἀνδρέας Π. Κιαγιᾶς	Δ'	»
26.	Μόδεστος Παρασκευᾶ	Δ'	»	54.	Χρυσόστομος Περός	Στ'	»
27.	Παῦλος Μ. Λίγκλης	Δ'	»	55.	Σταῦρος Ἰακώβου	Δ'	»
28.	Σταῦρος Χ. Σεντονάρης	Ε'	»	56.	Φιλῶ Ι. Μαργακοῦ	Δ'	»

ΑΓΓΛΙΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΝΤΙΣΤΙΕΙΟΝ 1948

Ὄνόματα ἐπιτυχόντων.

1.	Ἀντώνιος Β. Πάλμας	Ε'	Τάξεως	6.	Σωτήριος Ν. Λιασῆς	Στ'	Τάξεως
2.	Νίκη Ι. Κοντοῦ	Στ'	»	7.	Ἀνδριανή Μ. Γιαννάκη	Στ'	»
3.	Νίκος Θ. Παλλαρῆς	Στ'	»	8.	Παντελάκης Γ. Ἀβραάμ	Στ'	»
4.	Γιάγκος Χριστόφη	Ε'	»	9.	Χαρίτων Χ. Μηνᾶς	Στ'	»
5.	Λίτσα Κ. Παπαλεοντίου	Στ'	»	10.	Κυριάκος Γ. Ρούβας	Ε'	»

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΕΤΟΣ 1948-49

Μαθηταὶ ἐκ Χωρίων	Μαθηταὶ ἐκ Πόλεως	Σύνολον Μαθητῶν	Μαθήτριάι ἐκ Χωρίων	Μαθήτριάι ἐκ Πόλεως	Συνολον Μαθητριάων	Σύνολον Μαθητῶν & Μαθητριάων
360	173	533	62	167	229	762

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΕΤΟΣ 1948-49 ΚΑΤΑ ΤΑΞΕΙΣ

ΤΑΞΕΙΣ	Ἀριθμὸς Μαθητῶν	Ἀριθμὸς Μαθητριάων	ΣΥΝΟΛΟΝ
Τάξις Α'	161	69	230
» Β'	113	43	156
» Γ'	80	35	115
» Δ'	46	18	64
» Ε'	72	32	104
» Στ'	61	32	93
	<u>533</u>	<u>229</u>	<u>762</u>
ΑΠΕΣΥΡΘΗΣΑΝ	7	4	11
	<u>526</u>	<u>225</u>	<u>751</u>

ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1947-48

1. Ἀβραάμ Γ. Παντελάκης	25. Παπᾶς Δ. Μιχαήλ	49. Ἰωάννου Α. Μιχαήλ
2. Αὐξεντίου Γρηγόριος	26. Πατσιᾶς Κ. Ἀνδρέας	50. Κανίκλης Γ. Ἀνδρέας
3. Βαρνάβα Ι. Βαρνάβας	27. Παπακων(τίνου) Ν. Κώστ.	51. Κρασῆς Θ. Δημήτριος
4. Βασιλείου Γ. Θεοχάρης	28. Παύλου Γ. Ἀνδρέας	52. Κωνσταντίνου Χ. Ἀνδρέας
5. Γεωργιούδης Γ. Νίκος	29. Πλησῆς Π. Κυριάκος	53. Κωνσταντίνου Π. Νίκος
6. Ἑλληνας Μ. Σωτήριος	30. Σαβερτιάδης Σ. Φρόνης	54. Λιασῆς Σωτήριος
7. Ἡλία Σπύρος	31. Σαββίδης Τ. Σάββας	55. Μιχαήλ Π. Φώτιος
8. Ἱεροδιακόνου Ι. Γεώργιος	32. Σοφοκλέους Χρ. Γεώργιος	56. Μπακαλιᾶς Γ. Μιχαήλ
9. Ἱερωνυμίδης Χ. Ἀνδρέας	33. Στεφανίδης Σ. Μιχαλάκης	57. Οἰκονόμου Α. Ἐλευθέριος
10. Κανάρης Ἀδωνίς	34. Τίκης Κ. Συμεὼν	58. Παναγίδης Ν. Παναγιώτ.
11. Κουλουμπρίδης Π. Γεώργ.	35. Τσουλάκος Σ. Σόλων	59. Παπαδόπουλος Κ. Ἀντών.
12. Κυριακίδης Βᾶσος	36. Τουμαζῆς Α. Χαράλαμπος	60. Παπαδόπουλος Π. Ἀντών.
13. Κυριακίδης Γ. Κωστάκης	37. Τρεμετουσιώτης Α. Χρῆσ.	61. Πατέρως Σ. Κωνσταντίνος
14. Λεμονῆς Κυριάκος	38. Φυρίλας Σ. Πᾶνος	62. Περατικὸς Σ. Χρῆστος
15. Λουκά Π. Λουκάς	39. Χασάπης Χρ. Γεώργιος	63. Περός Π. Χρυσόστομος
16. Μαυρῆς Δ. Μιχαήλ	40. Χ' Γεώργης Π. Χριστόδ.	64. Πιτσιλλίδης Γ. Ὀνισίφορ.
17. Μηνᾶ Χ. Χαρίτων	41. Χ' Πιερῆς Ἀνδρέας	65. Σεργίου Δ. Κώστας
18. Μίτας Γ. Μιχαήλ	42. Ψάλτης Κ. Γεώργιος	66. Σιοπαχᾶς Μ. Παναγιώτης
19. Μιχαηλίδης Α. Γεώργιος	43. Ἀντωνιάδης Σ. Γεώργιος	67. Τούμπας Β. Ἀνδρέας
20. Μιχαηλίδης Ν. Νίκος	44. Βέρας Ι. Πέτρος	68. Χααραλαμπίδης Χ. Δημήτρ.
21. Νικολαΐδης Κυριάκος	45. Γερολέμου Α. Μιχαήλ	69. Χριστοφίδης Γ. Τάκης
22. Νικολάου Δ. Θεοδόσιος	46. Γεωργιάδης Θ. Βᾶσος	70. Χρυσάνθου Π. Χρυσάνθος
23. Παλλαρῆς Θ. Νικόδημος	47. Γεωργίου Ν. Λούλης	71. Ψιλογένης Ε. Φρίξος
24. Παπαγεώργης Α. Δημήτρ.	48. Δικωμίτης Ι. Γεώργιος	72. Παπαφώτης Χρ. Βᾶσος

73. Βογιατζή Δ. Θέσπω	86. Χριστοφόρου Α. Μηλίτσα	98. Παπαδοπούλου Μ. Δώρα
74. Ιωάννου Σ. Έρση	87. Άγγελίδου Π. Άννα	99. Παπαδοπούλου Π. Καρ.
75. Καραγεωργιάδου Α. Σταυ.	88. Άντωνιάδου Ε. Γαλάτεια	100. Πιερίδου Λ. Άφροδίτη
76. Κοντού Ι. Νίκη	89. Γεωργίου Α. Δέσπω	101. Πιερίδου Φ. Γεωργία
77. Κωνσνίδου Χρ. Λουκία	90. Γιαννάκη Μ. Άνδριανή	102. Σιαουνά Μαργαρίτα
78. Κωντίνου Χρ. Τασούλα	91. Γιαπάνη Μ. Νίκη	103. Ταμπούρα Μ. Ευανθία
79. Νικολαΐδου Α. Λούλα	92. Θεοδώρου Γ. Δώρα	104. Χ'' Άναστάση Π. Άνδρ.
80. Παπαλεοντίου Κ. Λίζα	93. Κεμπελίδου Δ. Λόλα	105. Χ'' Παναγή Χρ. Μαρούλα
81. Πετρίδου Ν. Λούλα	94. Κοκκώνη Α. Κυριακή	106. Χ'' Πασχαλή Ν. Άδα
82. Χ'' Λοΐζου Σ. Κασσιανή	95. Κούμα Μ. Μάρω	107. Χ'' Πασχαλή Π. Χρυσταλ.
83. Χρίστου Θ. Μαρούλα	96. Μαυρουδή Γ. Λέλα	108. Χριστοδούλου Μ. Μαρ.
84. Χριστοφίδου Ε. Κλαίρη	97. Παπᾶ Χ. Έλένη	109. Χρυσάνθου Π. Άναστ.
85. Χριστοφίδου Ι. Μόνικα		

ΒΡΑΒΕΙΑ ΑΠΟΝΕΜΗΘΕΝΤΑ ΤΟΝ ΙΟΥΝΙΟΝ ΤΟΥ 1948

Βραβείον «Παναγιώτειον» £ 10. Διά τὰς μαθητριάς τῆς Στ' τάξεως. Θέμα κληρωθέν: «Ὁ θέλον νὰ ἄρχῃ πρέπει νὰ μάθῃ νὰ ἄρχεται». Βραβευθεῖσα ἔκθεσις τῆς μαθητριάς Σταυρούλας Καραγεωργιάδου, ἔκθεσις ἐπαινεθεῖσα, τῆς μαθητριάς Νίκης Κοντοῦ.

Βραβείον «Άνορθώσεως» £ 10. Διά τοὺς μαθητὰς τῆς Στ' τάξεως. Θέμα κληρωθέν: «Ὁὐ τὸ μέγα εὖ ἔστι, τὸ δ' εὖ μέγα». Βραβευθεῖσαι ἔξ ἴσου ἔκθεσεῖς, τῶν μαθητῶν Άνδρέα Χατζηπιερῆ καὶ Σάββα Σαββίδη.

Βραβείον «Παλαμᾶ» £ 10. Διά τὴν Στ' τάξιν. Θέμα κληρωθέν: «Ύστερ' ἀπ' τὴν ἀγάπῃ τοῦ Θεοῦ εἶν' ἡ ἀγάπῃ τῆς Πατρίδος. Ἡ Πατρίδα! Νὰ ζῆς χωρὶς πατρίδα δὲ μπορεῖς». Βραβευθεῖσα ἔκθεσις, τοῦ μαθητοῦ Θεοδοσίου Νικολάου.

Βραβείον «Κυριακίδειον». Διά τὸν ἀθλητισμὸν (κύπελλον). Άπενεμήθη εἰς τὸν μαθητὴν τῆς Στ' Άντώνιον Κ. Παπαδόπουλον.

Βραβείον «ΕΧΑΝ—ΕΧΑΓ» £ 5. Διά τὴν Στ' τάξιν. Θέμα κληρωθέν: «Ἡ Ὁρθόδοξος Κυπριακὴ Ἐκκλησία συνέβαλεν εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ ἔθνισμοῦ τῶν Κυπρίων καὶ πῶς;» Βραβευθεῖσαι ἔξ ἴσου ἔκθεσεῖς, τῶν μαθητῶν Κυριάκου Πλησῆ καὶ Λουκίας Κωνσταντινίδου.

Βραβείον «Θεοδούλειον» £ 5. Διά τὴν Ε' τάξιν. Θέμα κληρωθέν: «Ἡ ἱκανοποίησις κάθε πόθου μας θὰ μᾶς ἔκανε ἀληθινὰ εὐτυχημένους;» Βραβευθεῖσα ἔκθεσις τοῦ μαθητοῦ Παύλου Ἰωαννίδη.

Βραβείον «Γιαννάκειον» £ 5. Διά τὴν Δ' τάξιν. Θέμα κληρωθέν: «Σύγκρισις τῆς πρώτης καὶ τῆς τελευταίας ἡμέρας τοῦ σχολικοῦ ἔτους». Βραβευθεῖσα ἔκθεσις, τῆς μαθητριάς Κλαίρης Ξενίδου.

Βραβείον «Λούειον» (ἀρετῆς καὶ προόδου) £ 10. Άπενεμήθη εἰς τὴν τελειόφοιτον μαθήτριαν Νίκην Κοντοῦ.

Βραβείον «Δάμτσα». (τρία βραβεῖα ἀρετῆς καὶ προόδου διὰ τὰς τελειοφοίτους μαθητριάς μόνον).

Α' £ 12, Β' £ 10, Γ' £ 8. Μαθήτριάι βραβευθεῖσαι: Α' Νίκη Κοντοῦ, Β' Λουκία Κωνσταντινίδου, Γ' Κλαίρη Ε. Χριστοφίδου.

Βραβείον «Άθηνούλειον» £ 10. Διά τὴν ἐπίδοσιν εἰς τὰ Ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ καὶ Θρησκευτικὰ Ε' καὶ Στ' τάξεως. Άπενεμήθη ἔξ ἴσου εἰς τὴν Νίκην Κοντοῦ τῆς Στ' τάξεως καὶ Άνδρέαν Χατζηπιερῆ τῆς Στ' τάξεως.

Βραβείον «Μωϋσέως Κοντεάτου». Διά τὴν ἐπίδοσιν εἰς τὰ Νέα Ἑλληνικὰ Δ' Ε' καὶ Στ' τάξεως. Άπενεμήθη εἰς τὸν τελειόφοιτον Κυριάκον Πλησῆν.

Βραβείον «Μακαρίου» £ 10. Άπενεμήθη εἰς τὸν τελειόφοιτον Βᾶσον Παπαφώτην.

Βραβείον «Παρασκευᾶ Λόρδου» ἔκ £ 6. Διευμερᾶσθη ἔξ ἴσου εἰς τοὺς τελειόφοιτους Κώσταν Κυριακίδη, Γεώργιον Μιχαηλίδην καὶ Βᾶσον Παπαφώτην.

Βραβείον «Σ.Α.Ε.Γ.Β.» (τρία βιβλία διὰ τοὺς πρώτους μαθητὰς ἢ μαθητριάς ἐκάστης τῶν τριῶν ἀνωτέρων τάξεων τοῦ Γυμνασίου). Άπενεμήθη εἰς τὴν Νίκην Κοντοῦ τῆς Στ' τάξεως, Μεμνίτσαν Μαλαθούρα τῆς Ε' τάξεως καὶ Γεώργιον Λοΐζου τῆς Δ' τάξεως.

ΕΙΣΙΤΗΡΙΟΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΙΟΥΛΙΟΝ 1948-49

Προσῆλθον: 189 Ἄπερρίφθησαν: 12

ΚΑΤΑ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΝ 1948-49

Προσῆλθον: 41 Ἄπερρίφθησαν 5

ΚΑΤΑΤΑΚΤΗΡΙΟΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 1948-49

Προσῆλθον: 9 ἀπὸ Δ' πρὸς Ε' καὶ 1 ἀπὸ Β' πρὸς Γ'.

ΣΗΜ.

Τὸ Γυμνάσιον εἶναι ἐντελῶς ἄσχετον πρὸς τὰς διαφημίσεις τοῦ ἐξωφύλλου.

PHARMACY "HIPPOCRATION"
MIKIS S. MICHAELIDES
CHEMIST & DRUGGIST
FAMAGUSTA, CYPRUS.

TELEGRAMS:
"HIPOPHARMA."

ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΣ

ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟΝ
ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ

ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ,
ΟΠΤΙΚΑ, ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ,
ΚΑΛΥΝΤΙΚΑ, ΑΘΛΗΤΙΚΑ,
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΙ

ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ,
ΚΥΠΡΟΥ.

ΤΗΛ. ΕΝΑ-ΔΥΟ-ΤΡΙΑ
EL. ONE-TWO-THREE 123
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ 251

36 ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 36
P. O. B. 77

ΙΠΠΟ. ΦΑΡΜΑ.

ΜΙΚΗΣ Σ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

ΤΗΛ. ΔΙΕΥΘ:
"ΙΠΠΟΦΑΡΜΑ."

ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΑΡΡΕΝΩΝ & ΘΗΛΕΩΝ

“Η ΠΡΟΟΔΟΣ,”
ΟΔΟΣ ΚΟΜΝΗΝΟΥ ΝΟ. 5
Διευθυντής: Α. ΦΑΝΟΣ

Άμφότερα τὰ ἄνω Οικοτροφεία θὰ λειτουργήσουν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ προγύμνασιν διακεκριμένων καθηγητῶν τοῦ Γυμνασίου μας καὶ δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι οἱ ἐνδιαφερόμενοι θέλουσι σπεύσει νὰ καταλάβωσι μίαν θέσιν ἐν αὐτῶ, διότι ὁμολογουμένως εἶναι ἐγκληματικὴ ἢ πρᾶξις ὠρισμένων γονέων, οἵτινες ἐγκαταλείπουσι τὰ παιδιὰ των εἰς τὸ πρῶτον τυχὸν σπίτι ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπιβλέψεως καὶ παρακολουθήσεως.

Πληροφορίαι ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ
κ. Α.ΦΑΝΟΥ.

Γ. ΚΥΠΡΑΓΟΡΑΣ

Ταχ. Κιβ. 134 Τηλ. 334
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ-ΚΥΠΡΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ταξίδια δι' ὅλων τῶν μέσων
εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ κόσμου.

ΤΜΗΜΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ

Εἶδη ἱματισμοῦ ὅλων τῶν εἰδῶν
Εἶδη τροφίμων
Μαχαιροπήρουνα Sheffield
Μάλλινα ὅλων τῶν εἰδῶν
Άθλητικὰ εἶδη.

Ἐκτύπωσις: Τυπογραφείου «ΡΥΘΜΟΣ» Ἀμμόχωστος.

ΒΙΒΛΙΑ: ΣΧΟΛΙΚΑ-ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ - ΙΣΤΟΡΙΚΑ - ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΑ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ - ΤΕΧΝΙΚΑ-ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ-ΓΕΩΡΓΙΚΑ Κ.Λ.Π.

ΒΙΒΛΙΑ-ΠΑΙΔΙΚΑ. Ἡ πλουσιωτέρα συλλογή διὰ Σχολικὰς Βιβλιοθήκας.

ΒΙΒΛΙΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ-ΛΕΞΙΚΑ

Χαρτικά. Ὅλα τὰ εἶδη χάρτου καὶ ἐν γένει Γραφικῆς ὕλης, διὰ Σχολεῖα καὶ Γραφεῖα.

ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΙ
εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς ΚΥΠΡΟΥ.

Πώλησις ΧΟΝΔΡΙΚΗ καὶ ΛΙΑΝΙΚΗ
εἰς τιμὰς ἀσυναγωνίστους.

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ & ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ
ΑΓΓΕΛΟΥ Π. ΠΟΛΙΤΗ

Ἐδουάρδου Η' 14
ΤΗΛ. 106, Ταχ. Κιβ. 30
ΒΑΡΩΣΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ & ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ
ΛΟΪΖΟΥ Μ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ
ΒΑΡΩΣΙΑ

Εἰς τὸ ὡς ἄνω Βιβλιοπωλεῖον
θὰ βρῆτε παντὸς εἴδους Γραφικὴν ὕλην καὶ ὅλα τὰ Μέσης Παιδείας βιβλία.

ΑΠΟΡΡΟΦΗΤΙΚΕΣ ΠΕΝΝΕΣ
εἰς οἰανδήποτε μάρκαν.

ΦΙΓΟΥΡΙΝΙΑ, ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ
ΔΙΑΦΟΡΑ.

Διὰ τοὺς μαθητὰς ἔχομεν τὲς
ποιὸ χαμηλές τιμές σὲ ὅλα τὰ
εἶδη.

Μία ἐπίσκεψις θὰ σᾶς πείσῃ.

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ "ΟΥΡΑΝΙΟΝ,"
ΧΡΙΣΤΟΥ Κ. ΚΟΥΝΝΑ

Ἐρμού No. 88 Τηλ. No. 311
ΒΑΡΩΣΙΑ - ΚΥΠΡΟΥ

1. Φάρμακα καὶ φαρμακευτικὰ παρασκευάσματα.
2. Καλλυντικὰ εἶδη
3. Ὀπτικὰ εἶδη.
4. Ὀδοντοϊατρικὰ εἶδη
5. Εἶδη νεωτερισμοῦ
6. Φωτογραφικὰ εἶδη.

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ - ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ - ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΣΑΒΒΑ ΙΩΑΝΝΟΥ
ΒΑΡΩΣΙΑ - ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Τὸ μεγαλύτερον τῶν ἐν Κύπρῳ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΩΝ

Συνεργάζεται μὲ τοὺς μεγαλυτέρους Ἐκδοτικούς καὶ Βιβλιοπορικὸς οἴκους τοῦ ἔξωτερικοῦ.

Προμήθεια παντὸς εἴδους
Βιβλίου

Πλουσία συλλογὴ Χαρτικῶν εἰδῶν
Ἀπορροφητικαὶ πέναι Parker, Reynolds,
Biro, κλπ.

ΜΑΘΗΤΑΙ:

Προμηθευθῆτε ὅλα τὰ ἀναγκαῖα σας εἶδη
εἰς τὰς χαμηλοτέρας τιμὰς ἀπὸ τὸ Βιβλιοπωλεῖον μας.